

Dictys
Historia Troiana
Dares
De bello Troiano
Ven. Chr. de Pensis 1499
H. 6158



IESVS MARIA.

DICTYS CRETENSIS DE HISTORIA BELLI TROIANI ET DARSES PRISCVS DE EADEM TROIANA.

J L Whitney

Mar. 15. 1927

L

FRANCISCVS FARAGONIVS MAGNIFICO uiro Bernardo Rictio Messanensi patritio oratori atq; poetæ eruditissimo. S. D.

d

ICTYN Cretensem grauẽ historicũ(qui apud Troiam sub Idomeneo Cretensium rege militauit)ex Gnoso Cretæ oppido grecum hominẽ a Septimio uiro romão olim latina ueste mutatum iussu tuo bibliopolæ imprimendum exhibui Bernarde uir p̄stãtissime: Tum pro iure quo tibi omnes litterati maxime debent: qppe qui ob singulares uirtutes tuas de eruditis eruditissimus optime mereris: Tu3 qa solus prope es: qui uniuersas dispersæ uetustatis reliquias sedulus pquirere & admirari nõ desinis: Interq; multiplices reipublicæ curas non intermittis litterarũ studia. Proinde historicis poetis: oratoribusq; lectitandis succisiuas horas impẽdis: Vt non temere inter primos cuiuscunq; ætatis poetas oratoresq; cõnumerari possis. Est tibi præterea in colloquiis affabilitas prudentia atq; humanitas: Virtutum es fœcundus: inimicus uitiorum acerrimus: amicis iucundus ciuibus charus: apud omnes es deniq; amabilis. Et quod difficilius est in Crœso uiuis Numam. Es tu quoq; unicum totius nobilitatis exemplar: & Rictiorum antiquissimæ: atque generosissimæ familiæ fulgentissimum decus. Sed de his plura alias: Accipies interim læta fronte: ac hilari uultu libellum: quem si a Reipublicæ muneribus(quibus iugiter distineris)feriatus perlegeris: mirum scriptoris acumen: argutamque densitatem deprendes. Est enim rerum frequentia creber uerbis p̄ssus sermo sententiaꝝ numero ac

contionibus argutus: quē si tibi cōtubernalem reddideris iucūda te historiæ ueritate recreabit: scripsit. n. ea q̄ uidit: qbus interfuit: quæ gessit; idem mirifice rei militaris disci-plina: aliarumq; rex multiplici uarietate oblectare te poterit. Nā si astutiam in bello quæris habes Vlyxem: Si p̄stā tiam fortitudinemq; desideras: intuere Achillē: Si cōtionā di grauitatem poptas: Nestorem p̄oculis pone. Nōne de-niq; uestigia ac mores illius antiquissimi sæculi pernoscere & omissis poeticis fabulis historiæ ueritate imbui atq; refi-ci iucūdissimū erit? At illud nimix in hoc libello anxiū me: sollicitūq; detinuit: q̄ pluribus locis adeo mēdosus erat: ut uix sēsus ullus elici possit. Ego uero ꝓ uirili p̄te collatis mul tis exēplaribus & archetypis emaculatissimū reddere nisus sum. At hoc nulli ꝑfecto mix uideri debet: quū Cō stātin9 lascaris uir utraq; lingua pitissimus mihi asseruerit: snpio-rū tēporum incuria Dictyn apud græcos: ne qdē inueniri: retulit tn̄ hæc paucula ex Suida asserēte Dictyn cretēsem gnosium historicū belli troiāi ephimeriē. i. diurnalē lr̄is pu nicis (qbus uniuersa Græcia tūc utebatur) absoluisse sub Idomeneo merentē: dein post multū tpis apud gnosō mō-numēto terremotu seu uetustate collapso: reptos libellos: acticisq; litteris ꝯmutatos Claudio Cæsari Nerōi oblatos: demū latine cōuersos. hæc ille. Quare multū tibi Bernar-de uir magnifice studiosi debebunt uniuersi: qui Dictyn lu culentū historiographū tot iā sæculis situ squalētez: & uix in lucē ꝓdire ausum: nunc solertissime tuis sumptibus: pul chroq; caractere imp̄ssum haud difficulter habebūt. Ego tandē ne Mineruā erudire ac noctuas athenas deferr̄ uide ar: hic finem faciam: p̄sertim ne p̄bita sit uitupatoribus ob latrandi facultas: q obtrectatione alienæ scientiæ sibi famā

latrandi facultas: q obrrectatione alienæ sciẽtiæ sibi famã aucupari: dẽteq; theonino aliẽa carpe ac edẽtuli dẽtatis & oculatis talpæ capreata fronte inuidere solent. Vale togæ sagiq; candidissimum decus: & me quod facias ama.

EIVSDEM EPIGRAMMA AD EVNDEM.

Ediderat mundo summum pia Creta tonantem:
Dissimilem Dictyn protulit inde ioui.
Olim cœlicolum rector nam creditus alter:
Alter terrigenis inclyta scripta dedit.
Dictyos atque iouis numen seu grammata confer:
Hoc abiisse uides: enthea scripta manent.
Sic tu qui nostris decus es Bernarde camœnis
Qui facis ut cunctis Dictys in ore sonet.
Carmina cœlicolas testor: si nostra ualebunt.
Viues carminibus sæcula longa meis.
Sunt hæc parua tamen: sunt hæc leuiora fatemur.
Mox maiora dabo: spesq; decusq; uale.

HEXASTICHON.

Vndeni uersus partem si sumpseris imam.
Cum puppi proram iungito amice parem.
Vertice cum summo tracta interiora tonantis.
Tertiaq; octaui syllaba iuncta fiet.
Extremo bisquina tamen si carmine cedat
Auctoris totum syllaba nomen habes.

TETRASTICHON.

Tarpæi montis templum Dictynna colossus.
Thebæ niliacæ pyramidumque labor
Mausolus Babylon mundi miracula cedant:
Illa soluta iacent: Dictys ad ora uolat.

DISTICHON.

Vertice nata dei quondam uelut ægide Sais:
Gnosida trinacriæ sic tulit arte caput.

MONOSTICHON.

Ilion obsedit bello gens græca bilustri.

APPENDICVLAE ad Libri interpretationem.

MINOS Iouis & Europæ filius Androgeum Ariadnam Phedrã Deucalionẽ & Molũ ꝓgenuit: ex Deucalione Idomeneus: ex molo meriões seu myrion & Idomeneus alter nascitur. Itẽ Tantalus Iouis filius genuit pelopem. Pelops aũt Atreum Thyestem & Plisthenez: hic uero ex Aeropa Agamẽnonẽ & menelaum sustulit: At agamemnõ Iphigeniã siue Iphianassam electrã horestẽq́ ꝓcreauit. Menelaus uero cũ Helena genuit Hermionem cuz qua seu cum Andromache Pyrrhus Achillis filius ꝓgenuit molossum: unde molossi populi. Item ex Pleione filia oceani seu danai & ex Athlãte nascitur electra quæ peperit ioui Dardanũ: hic Erichthonium: hic Troem. Tros Ilionem Ilion Laumedõtem ex quo Priamus cui Hecuba Cyssei regis thracum filia peperit Creusam Cassandram Ilionem Polyxenam Paridem Hectorem Helenum Chaonem Troilum Deiphœbum Polidorum Politem. Iterum Iuppiter ex taigeta agenoris Phœnicum regis filia genuit Lacedæmonez: hic musculum uel potius Amicatem: hic Argalum seu Argulum ex quo Oebalus pater Tyndari cui Læda peperit Castorẽ Pollucem Helenam & Clitemnestrã. EX Phœnice quoque filio seu filia Agenoris pẽdet Ledæ atque Hecubæ õrigo. Hæc iccirco adiunxi: quia multi incident loci: in quibus eadem nosse ex usu erit. ARGVmentum primi libri. ATREVS ALter (qui fuit Cretensis: ditissimus pater Aeropæ ex Minoe originez trahens qcqd auri

& argenti pecorũq; habuit: nepotibus diuidendũ reliq̃rat: ſed terrarũ imperia iuſſu eiuſdem diuiſim poſſidebant Ido meneus deucaliõis filius cũ merione patrueli ſuo & idome neus alter molius. i. Molifiliuſ. Omnes igitur pelopidæ ad ptiendas iter ſe Atrei opes Cretam conuenere: inter quos Palamedes & menelaus qui etiam ſororis fratriſq; in illa di uiſione functus ẽ uice: quũ neuter aduẽiſſet. Cũcti deniq; apud Cretã benigne ſuſcepti in europeſq; templũ deducti precioſa operum extructione mirifice ſunt affecti contem plantes ſingula quæ ex Sidone patria europes nobilibuſq; matronis tranſmiſſa magno tum decori erant. PER idem tp̃s Paris cum Aenea aliiſq; receptus in domo mene lai ubi aduertit r̃egem abeſſe Helenam multaſque opes: item Aetram & Clymeneʒ menelai affines abſtulit. Q ui bus cognitis menelaus cum coniugis: tum affinium iniu ria torquebat: quem Plamedes ſolatus nauem con ſceñde re facit: pauciſque diebus ſpartam tenuere: quo Agammẽ non & Neſtor: cunctique ex origine Pelopis conuenerant Legãtur tandem ad troiã Palamedes Vlyſſes & menelaus ut abrepta repeterent: quumq; Palamedis oratio troianos permoueret: Priamus eius ſermo neʒ interrupit inq̃enſ nõ eſſe æquum inſimulare eum qui abſit. Nam Paris nonduʒ ad troiam peruenerat: ſed eadẽ qua apud Sparten uſns cu piditate ſidoniorum regem ſuũ hoſpitẽ obtruncarat cun ctamq; domũ abſtulerat. Igitur paridis aduentu cõmota ci uitas facinuſ deteſtabatur: Priamus ꝓinde anxius (dimiſſiſ filiis reddendã eſſe Helenam negãtibus) cõuocat ſeniores: at filii cõcilium irrumpunt multoſq; obtru ncãt. His pactiſ Priamus hortatu Hecubæ helenam adiit quæ aſſerenſ ſuã originem ad Priami & Hecubæ genus ꝑtinere eorundem

fidei flens se cōmēdat. Priamus deniq̃ nō amplius differē dos legatos ratus Helenā in cōcilium corā legatis adduxit: quæ interrogata respondit nō inuitā nauigasse seq̃ potius Paridi q̃ Menelao conuenire. Quibus auditis legati mina bundi digrediuntur: q̃uis reguli eos necandos ne ad belluꝫ græciā concitarent statuissent tamē duce Antenore dimit tuntur illesi: ꝑuenientesq̃ Spartā Helenæ uolūtatē filioruꝫ Priami scelus Antenorisq̃ hospitium exponūt. Quas ob res Diomedis regnum in quo de apparatu belli agatur eligi tur: ubi deinde cūcti græciæ prīcipes ceso porco a Calchāte iurant inimicitiā contra Priamum: Inde cunctis suffragiis Agamēnon rector omniuꝫ declaratur: duces q̃ nauiū Achil les Aiax & Phœnix constituūtur: Campestri exercitui Pa lamedes ꝓponitur cum Diomede & Vlyxe: Postea descri bitur nauium. M.cc.lxxxviiii. catalogus ad aulidē confluē tiū. Sed quū ibi Agamēnō ceruā seu capreā Dianæ inscius interfecisset pestisq̃ ob id inuasisset exercitum tandē muli er deo plena respōdit nō posse sædari pestē nisi Agamēnōis filia Dianæ immolaret abnuēteq̃ Agamēnōe Vlyxes falsis litteris tāq̃ ab eodem ad uxorē missis Iphigeniā asportauit. At in tēplo orta tēpestate audita uox ē deā aspernari tale sa crificiū qn poti⁹ immolarēt qđ oblatū in uirginis uicē respi cerēt dein ceruā subito uisā īmolāt: Cūctiq̃ sædata tēpesta te ingēti lætitia ex aulide nauigarūt nauesq̃ eorū Anius rex & eius filiæ (q̄bus a baccho cōcessum fuit ut qcq̄ ipsæ tāge rēt uerteref i uinū triticū & oleū unde dictæ sūt cenotropæ q̄ uertentes omnia in nouas species) cibariis expleuerunt.

EIVSDEM EPIGRAMMA AD EVNDEM.

Phœbigenam precibus mouit Dictynna sub orcum
Missum Theseidem reddidit ille deæ.

Asteris Euganeo precibus concessa poetæ
Diua Cupidineo numine uicta parens.
Vota Midæ supplicis Bacchus perfecit in auro:
Atq; Anii natas surgere iussit aues.
Asterien pelagi fundo traxere sororis
Latonæ (placido uixq; tonante) preces.
Persephone superis numen partitur & imis
Effectum hoc Cereris supplice uoce deæ.
Morte pugil uitæ fratri largitur honorem
Alterna precibus sydus utrunq; poli.
Dictyos assiduis dum poscis grammata uotis
Vicisti O quantum uota precesq; ualent.
Nam sine labe tuum munuscula parua libellum
Mittimus & nugas perlegis ante meas.
Quæ si non sordent quamuis leuiora uidebis
Te duce pyeriis tendere ad astra modis.
Te sine Castalias frustra tentabimus undas:
Nec sine te nobis dexter Apollo fauet.
Iamq; uale & pilii superes modo Nestoris æuum
Longaq; Cumanæ sæcula uatis agas.

PROLOGVS SEPTIMII ROMANI VIRI ELOQVENTISSIMI IN DICTYN CRETENSEM GRAVEM HISTORICVM E GRAECO IN LATINVM AB EODEM CONVERSVM.

Septimius Quinto Aradio. S.D.

e PHIMERIDEM belli troiani Dictys Cretensis (qui in ea militia cum Idomeneo meruit) conscripsit litteris punicis: quæ tum Cadmo & Agenore auctoribus p græciam frequētabant. Dein post multa sæcula collapso per uetustatem apud gnoson

(olim Cretensis regis sedem) sepulchro: eius pastores quũ eo deuenissent forte inter cæteram ruinam loculum stag/no a fabro clausum offendere: ac thesaurum rati mox dis/soluunt nõ auruз nec aliud qcq̃ prædæ sed libros ex philyra in lucem producturi. At ubi spes frustrata est ad Praxim dñm loci eos deferunt: qui commutatos litteris acticis (naз oratio græca fuerat) Neroni romano cæsari obtulit: ꝓ quo plurimis ab eo donatus ẽ. Nobis quũ in man⁹ forte libelli uẽissent auidis ueræ historiæ cupido incessit ea uti erãt lati ne disserere magis cõfisi ingenio ut otiosi animi desidiã dis/cuteremus. Itaqꝫ prioꝝ quinqꝫ uoluminũ q̃ bello cõtracta gestaqꝫ sũt eũdẽ numeꝝ seruauim⁹: Residua qdẽ de reditu græcoꝝ quinqꝫ ĩ unũ redegim⁹: atqꝫ ad te misim⁹ tu Ruf fine mi (ut par est) faue cœptis atqꝫ in legendo dietim.

LIBER PRIMVS DICTYS CRETENSIS DE HISTORIA BELLI TROIANI.

VNCTI reges qui Minois Ioue geniti ꝓnepotes græciæ imperitabant ad diui dẽdas inter se Atrei opes Cretam cõue nere. Atreus namqꝫ ex Minoe postrẽa sua ordinans qcqd auri atqꝫ argenti pe corum etiam fuit nepotibus quos filiæ genuerãt ex æquo diuidẽdũ reliquerat excepto ciuitatũ terrarũqꝫ imperio. Hæc qppe Idomeneus cum Merione Deucalionis Idomeneus alter Molius iussu eius seorsum habuere. Cõuenere auteз Clymenæ & Nau plii filius Palamedes & Aeas Dictys ex Cretæ ida: Iteз Me/nelaus Aeropa & Plisthene genitus a quo Anaxibœa so/ror (quæ eo tempore Nestori denupta erat) & Agamẽnõ maior frater: ut uice sua in diuisiõe uteretur petiuerãt. Sed

hi non Plisthenis ut erant magis q̃ Atrei dicebantur: ob eã causam ꝙ quũ Plisthenes admodum paruus ipse agens in primis ãnis uita functus nihil dignũ ad memoriã nominis reliqſſet Atreus miseratiõe ætatis secũ eos habuerat neq; minus q̃ regios educauerat: In qua diuisione singuli pro nominis celebritate inter se quisq; magnifice trãsegere. Adeo re cõgnita omnes ex origine Europæ (quæ ĩ ea insula sũma religione colitur) confluunt: benigneq; salutatos in templum deducũt: Ibi multaꝝ historiarũ more patrio immolatione celebrata exhibentesq; epulas large magnificeq; eos habuere. Itemq; insecutis diebus reges græciæ & si ea quæ exhibebãtur magnifice cum lætitia suscipiebant: tñ multo magis templi eius magnifica pulchritudine preciosaq; extructione operum afficiebãtur inspiciẽtes repetentesq; memoria singula quæ ex sidone phœniciæ patria eius atq; nobilibus matronis transmissa magno tuꝫ decori erãt. PER idem tempus Alexander phrygius Priami filius cũ Aenea aliisq; ex consanguinitate comitibus Spartæ in domũ Menelai hospitio receptus: indignissimuꝫ facinus perpetrauerat. Is namq; ubi animaduertit regeꝫ abesse ꝙ erat Helena precæteris græciæ fœminis memoranda specie amore eius captus ipsam multasq; opes domo eius aufert: Aetram quoq; & Clymenam Menelai affines quæ ob necessitudinem cum Helena degebant. Postq̃ Cretam nuntius uenit & cuncta ei quæ ab Alexandro aduersus domum Menelai cõmissa erant aperuit: ꝑ omnẽ insulam (sicut in tali re fieri cõuenit) fama in maius diuulgatur: expugnatam quippe domum regis euersumq; regnum & alia in talem modum singuli disserebãt. Quibus cõgnitis menelaus & si abstractio cõiugis animũ ꝑmouebat multo amplius tamẽ ob iniu

riam affinium (quas supra memoramimus) cōsternebatur Quod ubi aīaduertit Palamedes regē ira atq; indignatōe stupefactū concilio excidisse: ipe naues parat: atq; oī instru mēto compositas terræ applicat: deinde pro tpe regē breui ter cōsolat: positis etiam ex diuisione q̄ in tali negocio tem pus patiebatur: nauē ascendere facit: Atq; ita uentis ex sen tentia flantibus: paucis diebus spartam peruenere. Eo iam Agamemnō & Nestor: omnesq; qui ex origine Pelopis in græcia regnabant cognitis rebus confluxerāt. IGITVR postq̄ Menelaum aduenisse sciūt: omnes in unum coeunt & q̄q̄ atrocitas facti ad indignationem multasq; iniurias ra piebat: tamen ex consilii sententia legantur prius ad troiam Palamedes Vlysses & Menelaus: hisq; mādat uti conque sti iniurias: Helenam & q̄ cum ea abrepta erant repeterēt. Legati paucis diebus ad troiam ueniūt: neq; tn̄ alexandrū in loco offendere. Tū nanq; pperatione nauigii inconsulte usum uēti ad Cyprum appulere: unde sumptis aliquot na uibus phœnicem delapsus: sydoniorū regem qui eū ami ce suscæperat: noctu insidiis necat: eadem qua apud lacede moniā cupiditate uniuersam domū eius in scelus propriū conuertit: ita oīa q̄ ad o stētationē regiæ magnificētiæ fue re indigne rapta ad naues deferri iubet. Sed ubi ex lamēta tione eorum: q casum domini flentes reliq̄ p̄dæ aufugerāt tumultus ortus est: populus omnis ad regiam concurrit: Inde q; iam Alexander abreptis q̄ cupierat abscessionem p perabat: paruo tempore armati ad naues ueniūt: ortoq; in ter eos acri p̄lio: cadūt utrinq; plurimi: quum obstinate hi regis necem defenderent: hi ne amitterent partam p̄dam summis opibus anniterent: incensis dein duabus nauibus troiāi reliquas strennue defensas liberant: atq; ita fatigatis

iam prœlio hostibus euadūt. INTERIM apud troiam legatorum Palamedes (cuius maxime ea tempestate domi belliq; consilium ualuit) Priamum adiit: conductoq; concilio: primum de Alexandri iniuria conqueritᵗ exponens cōmunis hospitii euersionem: Dein monet quantas ea res inter duo regna simultates concitatura esset interiaciens memoriam discordiarum Ilii & Pelopis aliorumq; qui ex causis similibus ad internitionē usq; gentium peruēissent: Ad postremū belli difficultates contraq; pacis cōmoda astruit: non se ignorare ait quātis mortalibus tam atrox facinus indignationem incuteret: ex quo auctores iniuriæ ab oībus derelictos impietatis supplitia subituros. Et quum plurima dicere cuperet: Priamus medium eius interrūpēs sermonem parcius quæso Palamedes inquit iniquum etenim uidetur insimulari eum qui absit maxime quum fieri possit ut siqua criminose obiecta sint præsenti refutatione diluantur. Hæc atq; alia eiusmodi inserens differri querelas ad aduentum Alexandri iubet: uidebat enim singuli qui in eo cōcilio aderant Palamedis oratione mouerentur: ut taciti uultu tamen admissum facinus condēnarēt quum singula miro genere oratōis exponerentur: atq; in sermōe græci regis inesset quædam pmixta misera tioni uis. Atq; ita eo die cōcilium dirimitur: sed legatos Antenor uir hospitalis & præter cæteros boni honestiq; sectator: domum ad se uolētes deducit. INTERIM paucis diebus Alexander cum supra dictis comitibus reuertitur Helenam secum habens cuius aduētu (tota ciuitas quum partim exēplū facinoris execraretur alii iniurias in Menelaū admissas dolerēt nullo omnium approbante postrēo cunctis indignātibus) tumultus ortus est. Quibus rebus anxius Priamus filios conuocat

eosq; quid sup tali ñegotio agẽdum uideret consulit: q̃ una uoce minime reddendam Helenã respõdent: uidebãt qppe quantæ opes cũ ea adductæ essent quæ uniuersa(si Helena traderet amitterent. Præterea cõmoti forma mulierũ quæ cũ Helena uenerant nuptias sibi singularũ iam animo des-tinauerãt: quippe lingua moribusq; barbari nihil pensi aut cõsulti faciẽtes præda atq; libidine trãsuersi agebant. Igitur Priamus relictis his senes cõducit sentẽtiaz filiorum aperit deinde cunctos qd agendum esset cõsulit: sed priusq̃ ex more sentẽtiæ dicerent reguli cõcilium repẽte irrũpunt atq; incõditis moribus malum singulis minitantur si aliter q̃ ipsis uideretur decernerent. INTERIM oĩs populus indigne admissam iniuriã: atq; in hũc modũ multa alia cũ execrati-one reclamabat: ob quæ Alexãder cupidine animi præceps ueritus ne quid aduersum a popularibus oriretur stipatus armatis fratribus: impetũ in multitudinẽ facit: multosq; obtruncat: reliqui interuẽtu procez qui in cõcilio fuerãt duce liberantur antenore. Ita infectis rebus populus cõtemptui habitus non sine pnitie sua domũ discessit. Dein secuta die rex hortatu Hecubæ Helenam adiit eamq; benigne salutãs bonum animum uti gereret hortatur: quæ cuiusq; esset requirit. Tum illa Alexandri se affinem respondit magisq; ad Priamum & Hecubã q̃ ad Plisthenis filios genere ptinere repetens originem omnem maiorum. Danaum enim atq; Agenorem & sui & Priami generis auctores esse: Nãq; ex Pleione danai filia & Athalante Electram natam quam ex Ioue grauidam Dardanum genuisse: ex quo tres deinceps insecuti reges Ilii: Agenoris porro Taigetam eam ex Ioue habuisse Lacædemonẽ: ex quo Musculum natum & ex eo Argalum patrem Oebali quem Tyndari(ex quo ipsa geni

tā uideretur)patrem cōstaret:repetebat etiā cū Hecuba materni generis affinitatem:Agenoris quippe filiū Phœnicem & deinde Hecubæ & Ledæ cōsanguinitatis originē diuisisse. Quæ postq̄ memoriter cūcta retexuit ad postremum flēs orare ne se(quæ in fidem semel illorum recepta esset)prodendam putarēt:ea secum de domo menelai apportata quæ propria fuissent nihil præterea ablatum. Sed utrum in modico amore Alexandri an pœnaꝶ metu quas ob desertā domū a cōiuge metuebat ita sibi cōsulere maluerit parum constabat. IGITVR. Hecuba cognita uolūtate simul ob generis cōiunctionē cōplexa Helenam ne ꝑderet̃ sūmis opibus ānitebat̃. Quum iā Priamus reliqui reguli non amplius differēdos legatos dicerēt nec resistēdum popularium uolūtati:solo omniū Deiphebo Hecubæ assenso quē non aliter q̄ Alexādrum Helenæ desideriū a recto cōsilio ꝑpediebat. Itaq; quum obstinate Hecuba nūc Priamū: modo filios depcaretur :nec a cōplexu eius ullo modo: ulla ratiōe diuelli posset:omnes q aderant in uolūtatē suā traduxit:ita ad postremū bon m publicū materna gratia est corruptum. Deinde postero die Menelaus cū suis in cōtionem uenit coniugē & quæ cū ea abrepta essēt repetēs. Tūc Priamus inter regulos medius astans facto silētio optionē Helenæ)quæ ob id in cōspectū populariū uenerat)offert si ei uideret̃ domū ad suos regrediendi:quā fuerūt dixisse neq; se inuitam nauigasse neq; sibi cū Menelai matrimōio cōuenire:itaq; reguli habētes Helenā nō sine exultatiōe e contione discedunt. HIS ACTIS Vlyxes cōtestādi magis gratia q̄ aliqd ex oratione ꝑmoturus cuncta quæ ab Alexādro cōtra græciā indigne cōmissa essent retexuit ob quā iniuriā ultionē breuiter testatus est. Deinde Menelaus ira ꝑculsus

atroci uultu exitiũ minitatus cõcilium dimittit: quæ ubi ad Priamidas plata sũt cõfirmãt ĩ terse clã ut p dolum legatos circumueniãt: Credebãt qppe (quod non frustra eos cõsilium habuit) si legati imperfecto negotio reuertissent fore uti aduersum se grande præliũ cõcitaretur. Igitur Antenor (cuius de sanctitate morũ supra memorauim9) Priamuз cõuenit cõiurationẽqз factã conqueritur filios quippe eius nõ legatis sed aduersum se insidias parare neqз id se passuꝝ: Dein non multo post legatis rem aperit ita exploratis omnib9 adhibito p̃sidio qum primũ opportunũ uisum ẽ iuiolatos eos dimittit. DVM HAEC apud troiã agũtur disseminata iã p uniuersam græciã fama omnes pelopidæ ĩ unũ conueniũt: atqз ĩterposita iusiurãdi religione (ni Helena cũ abreptis redderetur) bellũ se Priamo illaturos cõfirmant. Legati lacædemona redeũt de Helena eiusqз uoluntate narrant: Dein priami filiorumqз eius aduersuз se dicta gestaqз grande preconiũ fidei erga legatos Antenoris præferentes Quæ ubi accepere decernũt uti singuli in suis locis atqз imperiis opes belli parent. Igitur ex cõsilii sentẽtia oportunus locus ad cõueniẽdum & in quo de apparatu belli ageretur argi Diomedis regnum deligitur. Ita ubi temp9 uisum est primus omniuз ĩgenti nomine uirtutis atqз corporis. Aiax thelamonius aduenit cũ eo Teucer frater. Dein haud multo post Idomene9 & Meriones sũma ĩ terse iũcti cõcordia: eorum ego secutus comitatũ ea qdem quæ antea apud troiam gesta sunt ab Vlyxe cõgnita q̃ diligentissime retuli. reliqua quæ deinceps insecuta suut (q̃m ipse interfui) q̃ uerissime potero exponam. IGITVR post eos quos supra memorauimus Nestor cum Antilocho & Thrasimede (quos ex Anaxibœa susceperat) supuenere: eos Peneleus ĩsecut9

tum Leiro & Archesilao cõsanguineis: Dein Prothenor & Clonius Boetiæ ꝑncipes. Itemq; Schedius & epistrophus phocenses aschalaphus & Ialmenus Orchomenii: tũ Diores & Meges phyleo genitus: thoas ex andtæmone eurypylus euæmonis orchomenius & Leontheus. post quos achilles pelei & thetidis qui imbutus bellis ex chirone dicebatur: hic in primis adolescentiæ annis ꝓcerus decora facie studio rerũ bellicarum oẽs iam tũ uirtute & gloria supabat Neq; tñ aberat ab eo uis q̃dã incõsulta & effera morũ ĩpatientiam: cũ eo Patroclus & phœnix. alter pp coniunctionẽ aĩcitiæ: alter custos atq; rector eius. Tlepolemus dein & eutraphates insecuti sunt: Phidippus & Antiphus insignes armorũ specie auro hercule. Post hos protesilaus Iphicli cũ podarce fratre affuit: & eumelus pheræus: cuius pater Admetus quõdam uicaria morte cõiugis fata propã ꝓpulerat Podalyrius & Machaon thracenses Aesculapio geniti accitiad id bellum ob solertiã medicæ artis. Deinde pæantis filius philoctetes qui comes Herculis post discessum eius a dis sagictas diuinas industriæ ꝑmium cõsecutus ẽ. Nireus pulcher ex Syme: Ex athẽis Menestheus & aiax Oili ex locride: ex Argis Amphilochus amphiarai: & Sthelenus Capanei: & cum his Euryalus Mecistei. deinde ex Aetholia thesandrus polinicis. postremo omnium Demophoon atque achamas fuere: cũcti ex origine pelopis. Sz eos quos supra mẽorauimus: plures alii ex suis quisq; regionibus pti ex regũ comitibus alii ipsius regni pticipes insecuti sunt: quorũ nomina singulatim expõere haud necessariũ ẽ. IGITVR ubi argos oẽs uenere. Diomedes hospitio cunctos recipit necessariaq; ꝑbet. Deinde Agamẽnon grande: auri põdus Mycœnis apportatũ p singulos disptiẽs promptiores aios

oīum ad bellum quod parabatur facit. Tū cōmuni cōsilio ſup cōditione belli iuſiurādū interponi hoc modo placuit Chalcas Neſtoris p̄ſcius futuroꝝ porcū marē in mediū fo rum aſſerri iubet: quē in duas partes extentū oriēti occidē tiq; diuidit: atq; ita ſingulis nudatis gladiis per mediū tran ſire iubet: deinde mucronibus ſanguine eius oblitis adhi bitis etiam aliis ad eam rem neceſſariis inimicitias ſibi cum Priamo p religionem cōfirmāt: neq; prius ſe bellū deſertu ros q̄ Iliū atq; oē regnū eruiſſent: Quibuſ pfectis atq; lau te Martem atq; Concordiam multis immolationibus ſi bi adhoſpitauere. Deinde in templo Iunōis argiuæ recto rem oīum declarari placet: Igitur ſingulis in tabellis: quas ad deligendum belli p̄ncipem quem cuiq; uideret accepe rant punicis litteris nomē Agamēnōis deſignant. Ita con ſenſu oīum ſecundo rumore ſummā belli: atq; exercitus ī ſe ſuſcipit: qđ ei ꝓpter germanum: cuius gratia id parabat bellum. & pp magnam opum uim qbus p̄ter cæteros græ ciæ reges magnus atq; clarus hēbatur: merito acciderat: Dein duces præfectoſq; nauium Achillem Aiacem Phœ nicemq; deſtinant: præponitur etiam cāpeſtri exercitui Pa lamides cum Diomede & Vlyſſe: ita ut inter ſe diuturnas uigiliarumq; uices diſpartiant. His peractis ad parandas opes atq; inſtrumēta militiæ ſinguli in ſua regna diſcedūt. Interim belli ſtudio ardebat omnis græcia: arma: tela: equi naues: atque hæc omnia toto biennio præparantur: quin iuuentus partim ſua ſpōte alii æqualium ad gloriam æmu latione cōmunis militiæ feſtinarent. Sed inter hæc ſūma cura uis magna nauiuz præcipue fabricatur: ſcilicet ne mul ta milia exercituū undiq; uſum ī unum collecta incuria na uigandi tardarentur. IGITVR peracto biēnio ad Aulida

boetiæ:nam is locus delectus fuerat(singuli reges pro facultate opum regniq; instructas classes pmittunt. Ex qb9 pmus Agamēnon ex Mycœnis naues cētum:aliasq; sexaginta quas ex diuersis ciuitatibus quæ sub eo erāt construxerat Agapenorē præfecit. Nestor nonaginta nauiū īstructā classem. Menelaus ex omni Lacedemone naues sexagīta. Menestheus athenis quinquaginta. Elephenor ex Euboia trigīta. Aiax thelamonius salamina. xxxxi. Diomedes lxxx. nauiū classem. Aschalaphus & Ialmenus Orchomenii naues. xxx. Oileus aiax. xii. Itez ex omni boetia Archesilaus Prothenor: Peneleus Leitus: Clonius naues qnquaginta. Ex Phocide Schedius & Epistrophus. xxxx. Deinthalpius & Diores cum Amphimacho & Polyxino ex elide aliisq; ciuitatibus regiōis ei9 naues. xxxx. Thoas ex ætholia. xl. Meges ex dulichio & ex insulis echinadibus. xl. Idomeneus cuz Merione ex oī Creta classem nauiū. lxxx. Ex itacha Vlyxes. xii. pthous magnes. xl. Tlepolemus ex rhodo aliisq; insulis quæ circa eam erant. octo. Eumelius. xi. Ex pelasgicis. l. Nire9 ex Syme tres. Podarces & Prothesilaus ex philaca aliisq; qbus præerant locis naues. xl. Podalyrius & Machaon. xxx: Philoctetes ex methone: aliisque ciuitatibus naues septem. Eurypilus orchomenius. xlii. Guneus. xx: Leonteus & polipœtes ex suis regionib9. xl. Ex īsulis nisyro Caprate. coo. Eutraphrates Antiphus & phidippus. xxx. Thesandrus Polinicis quem supra memorauimus(ex Thebis naues. l. Calchas ex archadia. xx. Mopsus ex colophona. xx. Epeus ex insulis cycladib9. xxx. easq; magna ui frumenti: aliis quoq; necessariis cibi gratia replent: Quippe ita ab Agamēnone mandatuz acceperāt: scilicet ne tāta uis militum necessariorum penuria fatigaretur. Igi

tur inter tantum classium apparatū equi atq; currus bellici locorum conditione multi: sed pedestris militis pars maxima: ob eā causam qa p omnē græciā multo maior egestate pabuli eqtatus usus prohibetur. Præterea fuere multi qui ob artis peritiam necessarii nauium apparatui credebātur. PER IDEM tempus Lytius Sarpedō neq; pcio neq; gratia Phalidis sidoniorū regis allici potuit ut uirtutis sotietatem militiæ nostræ aduersus troiāos sequeret: quippe quē iaz Priamus donis amplioribus iisq; postea duplicatis fidissimū sibi retinuerat. Omniū aūt classiuz numerus (quē ex diuersis græciæ regnis cōtractū supra exposuim9 (toto qnquēnio īstruct9 pparatusq; ē. Ita quū nulla iā res pfectionē nisi absentia militis retardaret: Cūcti duces ueluti signo dato uno atq; eodem tempore aulidā cōfluūt. Interim in ipsa nauigandi festinatione Agamēnon (quem a cunctis regez omniuz declaratū supra docuimus (longius paulo ab exercitu progressus forte cōspicit circa lucum Dianæ pascentez capreā imprudensq; religionis (quæ in eo loco erat) iaculo transfigit: Neq; multo post ira Dianæ ob mutationē aeris corporibus ptētatis lues inuadit: atq; interim indies magis magisq; sæuiēs multa milia fatigare & pmiscue pecora atq; exercitum grauari: prorsus nullus funeri modus neq; requies uti quicq; malo obuiuz fuerat uastabat. Quibus rebus solliciti. ducibus mulier quædam deo plena Dianæ iram fatur: Eam nāq; (ob necem capreæ qua maxime læta batur (sacrilegii pœnas ab exercitu expetere: nec leniri priusq̄ auctor tāti sceleris filiā natu maximā uicariā uictimam immolasset. Quæ uox ut ad exercituz uenit omnes duces Agamēnonē adeūt: eum quippe primo orare recusantēq; ad postremū cogere uti malo ob uiam properaret. Sed ubi

obstinate renuere uident: nec ulla ui queunt flectere: pluri mis conuitiis insecuti ad postremū regio honore spoliaue re: ac ne tāta uis exercitus sine rectore profusius ac sine mo re militiæ uagaret̄: p̄ficiunt ante omnes Palamedem: Dein Diomedem & Aiacem Thelamonium: quartum Idome- neum. Ita per æquationem numeri atque partiū quadri partitur exercitus. Neq3 interim ullus finis uastitatis: tum Vlyxes simulata ex paruicacia Agamēnonis itacundia ob id domū demigrationem confirmans magnum atq3 insperabile cunctis remedium excogitauit: profectus nāq3 My cenas nullo concilii participe falsas litteras tanq̄ ab Agamē none ad Clytēnestram perfert: quarum sententia hæc erat Iphigeniam (nā ea maior natu erat) desponsatam Achilli: eumq3 non prius ad Troiam profecturum q̄ promissi fides impleretur: ob quæ festinaret: eamq3 & q̄ nuptiis usui eēnt mature mitteret. Præterea multa pro negocio emētito ar- gumento locut9 fidem fecerat: Quæ ubi accæpit Clytem nestra tum pp gratiam Helenæ: tum maxime q̄ tā celeber rimi nominis uiro filia traderetur: læta Iphigeniam Vlys- si cōmittit. Isque confecto negocio paucis diebus ad exer citū reuertit̄: atq3 ex improuiso in luco Dianæ cū uirgine cō spicitur. Quibus cognitis Agamemnon affectione pater næ pietatis motus: ne tam illicito immolationis sceleri inter esset: fugam parat. Eumque re cognita Nestor lōga ex pas sus oratione: ad postremum in suadendi genere: in quo præter cæteros græciæ uiros iocundus auctusque erat) a p̄ posito cohibuit. Interim uirginem Vlyxes & Menela9 cū Calchante (quibus id negotium datum erat) remotis pro pe omnibus sacrificio adornant. Quum ecce dies tœdari & cœlū nubilo tegi cœpit. Dein repēte tonitrua coruscatio

nes:fulmina & præterea terræ marisq; ingēs motus atque ad postremum confusione aeris ereptum lumen:neq; mul to post imbrium atque grandinis uis magna præcipitata:i ter q̄ tamen est terræ nulla requies tempestatis:Menelaus cum his qui sacrificium curabant:metu atque hæsitatione in diuersa agebatur:terreri quippe primo subita cœli pmu tatione:idque signum diuinum credere:Dein ne cœptum omitterent detrimento militu3 commoueri. IGITVR in ter tantam animi dubitationem uox quædam luco emissa aspernari numen sacrificii genus: & ob id abstinendum a corpore uirginis misereri nanq; eiusdem. Cæterum pro tā to facinore satis pœnarum Agamemnoni a coniuge eius post troianam uictoriam comparatum:itaque curarent id quod inuicem uirginis oblatum animaduerterent immo-lare. Deinde cœpere uenti atque fulmina aliaque quæ i ma gno cœli motu oriri solent concrescere. SED QVVM hæc apud lucum aguntur: Achilles litteras seorsu3 missas sibi a Clytemnestra cu3 auri magno pondere accipit: in q bus ei filiam atq; oēm domū cōmendauerat. Quas postq̄ perlegerat & Vlyxis consilium patefactum est:omissis oī-bus propere ad lucum pergit:magna uoce :Menelaum & q cū eo erant iclamās ab inqetudine Iphigeniæ cohiberēt sese comminatus pniciem oībus nisi paruissent. Mox atto niti his atq; stupefactis ipse superuenit:reformatoq; iā die uirginem abstrahit. Interim deliberātibus cūctis quidnā & ubi esset q̄ imolari iuberetur:cerua forma corporis admi-randa ante ipsam arā intrepida consistit.eam p̄dictā hostiā rati oblatāq; diuinitus comphēdere:moxq; imolant. Qui bus pactis sædata lues instarq; æstiui tpis cœlū reseratum est. Cæterum uirginē Achilles atq; hi qui sacrificio p̄fuere

clam omibus regi scytarum qui eo tpe aderãt cõmendauere At ubi duces sedata ui mali animaduertere uentorum flatus nauigandi prosperos atque æstiuã maris faciem omẽs læti Agamẽnonem adeunt:eũque interitu filiæ p mœstũ cõso lati honor regni rursũ cõcelebrãt:q res pgrata atq accepta p exercitũ fuit:eũ qppe optimũ consultorẽ suũ quẽ non se cus q parentẽ miles omnis p̃colebat. Sed Agamemnon si ue eorum quæ p̃cesserant satis prudens siue humanarum rerũ necessitatem aĩo reputans. & ob id aduersus ĩfortunia fir missimus:dissimulato quod ei acciderat:honorem suscipit atq eo die duces omnes in cõuiuium ad se deducit. Dein multis post diebus exercitus ordinatus per duces(quum oportunũ iã tẽpus nauigandi ingrueret)ascendit naues re pletas multis p̃ciosissimis rebus quæ ab incolis regiõis ei9 offerebantur. Cæterum frumenta uinum:aliaque cibi necessaria Anius & eius filiæ prebuere:quæ cenotropæ& diuinæ religionis antistites memorabãtur. Hoc modo ex Aulide nauigatum est.

ARGVMENTVM SECVNDI LIBRI.

TELEPHVS MYSIORVM REX HERCVLIS & Auges filius prohibens græcorum aduentum deuenit ad pugnam:in qua thesandrus Polinicis & theutratius ĩ terficitur:ipse quoque telephus ab Achille acriter uulnera tus:duce eodem sanitati restituitur. ITEM SAR pedon Laodomiæ & Xanthi filius iuxta troiam congres sus est cum græcis ubi Prothesilaus tælo Aeneæ perimit Cygnus rex ab Achille occiditur. Palamedes Smynthio Apollini sacrificat. Pphiloctetes morsu serpentis cõtingit: & sanat. Palamedes ĩsidiis Diomedis & Vlyssis simulatiõe

thesauri morti traditur sepultusq; funere publico. Achilles uastatis multis oppidis troianorum Astimoen Chrysei sacerdotis filiam & Hippodamiam Brisei filiã abduxit. Polymnestor Polydorũ Priami filium græcis prodidit. Aiax Tegmessam puellã aufert. Diuiditur præda capta. Oratio Vlyxis ad troianos. Polydor9 interficitur. Pestis inuasit exercitum. Redditur Astimone patri. Sædatur lues. Eripit Agamẽnon Hippodamiã Achilli. Describitur catalogus iuuantium troianos. Achilles irascitur. Dolon occiditur. Vulnerantur duces plurimi. Percutitur a Menelao Paris a Pandaro Menelaus. Pandarus a Diomede interficitur. Hector incendit græcorum naues: fit pugna maxima utrinq;. Rœsus rex in somnis perimitur. Demum Achilles Agamemnoni reconciliatur.

.F.DISTICHON.F.

Instabat sextus decimæ trieteridis annus
Iam mihi: dum dicto hæc qualiacunq; legis

DICTYS CRETENSIS DE HISTORIA BELLI TROIANI LIBER SECVNDVS.

p OSTQVAM ad mysiorũ regionẽ uniuersas classes uẽti appulere: propere omnes signo dato naues littori admouerunt. Dein egredi cupiẽtibus a custodibus loci eius obuiatũ est: eos nãq; Teleph9 q tũ mysiæ imperator erat (quo omnis regio ab incursione maritimorũ hostiũ defẽsaretur) littori pfecerat. Igitur ubi descẽdere prohibentur neq; prius pmittitur terrã attingere q̃ regi qnã essent nuntiaretur: nostri primo quæ dicebantur negligere & singuli nauib9 egredi. Dein postq̃ a custodib9 nihil remittebatur

& summa ui resisti ac prohiberi cœptum est: duces oẽs ma nu iniuriam uindicandam rati arreptis armis euolant naui busq; incensisq; ira custodes cædere neq; uersis his in fugam parcere: sed uti qsq; fugientem cõprehenderat obtruncare. Interim ad Telephum q primi fuga græcos euaserãt ueni unt: irruisse multa hostium milia eosq; cæsi custodibus lit tora occupasse multa præterea ꝑ metu suo adiicientes nun tiant. Dein re cognita Telephus cum his quos circũ se ha bebat aliisq; qui in ea festinatione in unm conduci potuere propere græcis obuiã uenit: ac statim cõdẽsatis utrinq; frõ tibus ui magna cõcurrit. Deinde uti qsq; in manus uenerat interficitur: quũ interim his atq; illis ex causa suorũ percul sis uehemẽtius instaret. Sed in ea pugna Thesãdrus (quẽ Polinicis supra memorauimus) cõgressus cum Telepho ic tusq; ab eo cadit: multis tñ hostiũ interfectis: in qbus Tele phi comitem (quẽ rex ob industriã uiriũ atq; ingenii inter duces habebat) strẽnue dimicãtẽ obtruncarat: atq; ita pau latim elatus secundo belli euentu & ob id maiora uiribus aggressus interficitur: atq; eius cruentẽ corpus Diomedes (qui ei iam tũ a parentibus cœptum cũ eo societati ius pse uerabat) humeris extulit idq; igne crematum (quod sup fuerat) more patrio sepeliuit. AT VBI animaduerterat A hilles & Aias thelamonius magno suorũ detrimento euen tum belli trahi exercitũ in duas partes dispartiunt ac pro tempore cohortati suos: tanq̃ restauratis uiribus acrius hostes incurrunt: ipsi duces principesq; certaminis quum modo insequeretur fugientes modo incruentibus semet instar montis opponerent: atq; ita omnino primi aut inter primos bellantes præclaram iam tum uirtutis suæ famam apud hostes atq; inter suos effecere. Interim Teutratius ex

Teutratio & Auge genitus frater Telephi uterinus ubi aĩa
duertit Aiacem tanta aduersum suos cũ gloria dimicãtem
propere ad eum se conuertit ibi pugnãdo ictus tælo mox
occubuit: Eius casu Telephus non mediocriter perculsus
ultionemq; fraternæ mortis expetens infestus Aiacem in
uadit atq; fugatis quos aduersum ierat quũ obstinate Vly
xem inter uineas (quæ loco adiunctæ erãt) cõsequeret ꝑpe
ditus trunco uitis ruit: id ubi Achilles procul animaduertit
tælo iaculato femur sinistrũ ei transfigit: At Telephus im-
pigre surgens ferrumq; ex corpore trahit & protectus con
cursu suorũ ab instãti periculo liberatus est. Iamq; diei plu-
rimũ processerat: quũ utraq; acies intenta prœlio sine ulla
requie ac iugi certamine strenuis aduersũ se ducibus fatiga
retur: Namq; nostros multorũ dierum nauigatiõe aliquan
tum exhaustos maxime præsentia Telephi examinauerat:
is namq; hercule genitus procerus corpore ac pollens uiri
bus diuinis patris uirtutibus propriam gloriam æqparaue
rat. Igitur adueniẽte nocte cunctis cedẽtibus requies belli
facta est: ac mysii se ad domum nostri ad naues digrediun-
tur. Cæterum in ea pugna multi mortalium interfecti utri
usq; exercitus ac uulnerati pars maxima prorsus nulli aut
perpauci cladis belli expertes. DEIN Insecuta die legati in
uicem de sepeliendis qui in bello ceciderant mittuntur: at-
que indutiis interpositis collecta corpora atq; igne cremata
sepeliunt. Interim Tlepolemus & cum fratre Antipho
phidippus quos Thessalo genitos (nepotes Herculis supra
memorauimus) cognito Telephum in his locis imperi-
tare fiducia congnationis ad eum ueniunt: eiq; quinam es-
sent & quibus cum nauigassent aperuere: Deinde multa
inuicem consumpta oratione ad postremum nostri acrius

incusare q̄ tam hostiliter aduersum suos uersaretur: Agamemnonē namq; & Menelaum pelopidas nō alienos gn̄e gn̄is sui eum exercitū cōtraxisse. Dein quæ circa domū Menelai ab Alexandro cōmissa essent raptūq; Helenæ docent: ob q̄ decere eū cū pp cōsāguinitatē tū p̄cipue ob scelus uiolati cōmunis hospitii græcis ultro offerre auxiliū in quorū gratia ipsius etiam Herculis plurima laborum monumēta per totam græciaз existerēt. Ad quæ telephus(& si dolore uulneris non modice afflictabatur)benigne tn̄ respōdens ipsorū ait primo culpa factū q̄ amicissimos & iunctos sibi generis affinitate regno suo appulsos ignorauerit præmittēdos etenim fuisse p quos cognito aduētu & eū obuiā ire gratulātem opportuerit atq; amice hospitio receptos donatosq; muneribus quū cōmodū uideret remittere. Cæterū militiā aduersum Priamū recusare: Astiochen priami filiaз sibi matrimonio iunctaз ex qua Eurypilus genitus arctissimū affinitatis pign9 intercederet. Deinde propere popularib9 uti ab īcœpto desisterēt nūtiari iubet atq; ita nr̄is liberam egrediendi nauibus potestatē pmittit ac pro tempore cohortari suos. Tumq; tlepolemus & cū eo uenerāt Eurypilo tradūtur. hiq; pactis quæ cupierāt ad naues pgunt nūtiantq; Agamēnoni ac reliquis regibus paceз cōcordiamq; cum telepho. Quæ ubi accepere apparatū belli læti omittunt: Dein ex consilii sententia Achilles cum Aiace ad telephum pueniunt eūq; iactatū magnis doloribus consolati ut uiriliter incōmodū ferret dep̄cantur. At telephus ubi aliquantuз respiratio doloris intercesserat græcos accusare q̄ ne nūtiū qdē aduētus sui præmisissēt. Dein pcontatur quinaз & quanti pelopidæ in ea militia essent doctusq; multis p̄cibus ora uti ad se omnes ueniāt. Tū nr̄i facturos se quæ

cunq; uellet polliciti dsiderium regis reliquis nunciauere.
Igitur omnes pelopidæ p̄ter Agamēnonem & Menelaum ī unū cōgregati ad Telephū ueniūt: multūque gratulatiōis & letitiæ p̄ntia sua regi obtulere: ac deide muneribus largiter donati hospitio recipiuntur. Neque tamē miles reliqu⁹ (qui apud naues erat) munificentiæ regis expers erat. Nāque ꝓ numero nauiū frumentū aliaque necessaria affatim portabātur. Cæterum ubi Agamemnonem; fratrēque ei⁹ abesse animaduertit multis precibus Vlyssem deprecatur uti ad eos acciendos pergeret. Hi itaque ad Telephum ueniunt: ac more regio inuicem acceptis datisque donis Machaonem & Podalyrium Aesculapii filios uenire ac uulneri mederi iubent: qui cōspecta cura propere apta dolori medicamina īponunt. Sed detritis aliquot diebus tempus nauigandi remorari ac uentis aduersantibus mare indies magis magisque sæuire occipit: Telephum adeunt eūq; de opportunitate temporis consuluit: atq; ab eo docti initio ueris ex his locis ad troiam nauigandi tempus esse: reliqua aduersa cunctis uolentibus boetiam reuertuntur: ibique subductis nauibus; singuli in regna sua hyematum descēdūt: Interim in eo otio regi Agamēnoni cū menelao fratre exercer̄ discordiam suā uacuū fuit ob proditam Iphigeniam: is nanq; auctor & ueluti causa tanti luctus eius credebatur.
PER IDEM tēpus ubi de coniuratione uniuersæ græciæ apud Troiam compertum est: auctoribus nunciis secutis barbaris qui mercandi gratia per omnē Hellespontum cōmutare merces cū accolis sueti ultro citroque uagabantur metus atq; moeror uniuersos inuasere: quū singuli quib⁹ ab initio alexandri factum displicuerat male actū aduersus græciā & ob id paucoꝝ prauitate in cōem perniciē mācipa

tũ iri teſtarent. Interea ſollicita magnaq; cura plures ex omni ordine lecti ad cõtrahenda ex finitimis regiõibus auxilia ab Alexandro aliiſq; peſſimis conſultoribus dimittuntur: his mãdatur uti q̃ primũ expedito negotio remearẽt: quod ea gratia maxime a priamidis feſtinabatur uti propere inſtructo exercitu tempus profectionis ante caperent atq; om̃e quod parabatur bellum in regiones græciæ tranſportaretur. Quũ hæc apud troiã gerũtur Diomedes incœpti eorum certior factus magna celeritate p omnẽ græciã peruagatus uniuerſos duces conuenit: eiſq; conſiliũ troianoꝝ aperiens monet atq; hortatur uti q̃ primũ inſtructis rebus bello neceſſariis ad nauigandũ feſtinarẽt: neq; multo poſt re cõgnita Argos ab omnibus cõuenit. Ibi Achilles regi indignatus q; pp filiam renueret profectionem ab Vlyxe ad gratiam reductus eſt. Is nãq; tũ mœſto luctu obſito Agamẽnoni inſinuans quæ circa filiam eius eueniſſent animũ atq; ornatũ regis reformauit. Igitur cunctis p̃ſentibus(q̃q̃ a nullo officia militiæ negligebantur) præcipue tñ Aiax & Achilles cum Diomede curam maximã: ſtudiumq; importandi belli ſuſceperant. Hiſq; placet uti præter contractam claſſem naues(quibus loca hoſtilia incurſarent) præparẽtur. Ita diebus paucis quinquaginta nauium claſſem inſtructam omni genere compingunt: Cæterum ab incœpto militiæ eius octauo iam anno ad hoc uſq; tempus conſũpto initium noni cœperat. At ubi inſtructæ omnino claſſes & mare nauigii patiens neq; ulla res impedimento erat: citas(qui forte mercandi gracia eo appulerant(conductos mercede duces profectionis delegere. PER IDEM tempus Telephus dolorem uulneris eius: quod in prœlio aduerſum græcos acceperat diu afflictatus quum nullo

remedio mederi posset: ad postremum Apollinis oraculo monitus uti Achillem atq; Aesculapii filios adhiberet pro pere Argos nauigat. Deinde cunctis ducibus cām aduētus eius admirātibus oraculū refert: atq; ita orat ne sibi p̄dictū remedium ab amicis abnegaret. Quae ubi accepere Achilles cum Machaone & Podalyrio adhibentes curaʒ uulneri breui fidem oraculi firmauere. Cæterū græci multis immolationibus deos aiutores incœpto inuocantes Aulida cum p̄dictis nauibus ueniūt atq; inde ꝓpere nauigare incipiētes Dux Telephus ob acceptā gratiam factus. Ita ascensis nauibus uētos nacti ex sentētia paucis diebus ad troiā puenere. PER IDEM tempus sarpedon lytius Xanthi & Laodomiæ filius frequētibus nūtiis a Priamo accitus cū magna armatorū manu aduētabat: Is ubi aīaduertit ꝓcul magnaʒ uim classium remotam littori ratus ut negotium erat propere suos instruit græcosq; egredi incipiētes inuadit. Neq; multo post priamidæ re cognita arreptis armis occurrunt: Quū īterim græci infestis hostibus & om̄i mō instātibus neq; egredi pniciter neq; arma capere turbatis oībus & ob id cuncta impedientibus possēt: Ad postremū tn̄ hi (qbus in ea festination earmādi semet potestas fuit) cōfirmati inter se inuicem acriter hostes incurrūt. Sed in ea pugna Prothesalus (cuius nauis prima omniū terræ admota erat) inter primos bellādo ad postremū tælo Aeneæ ictus ruit. occidere etiaʒ duo Priami filii neq; reliqua multitudo utraq; ex parte cladis eius expers fuit. Cæterum Achilles & Aiax thelamonius (quorum uirtute græci sustētabātur) magna gloria dimicantes metum hostibus & fiduciam suis effecere: neq; amplius resisti aduersum eos poterat: qn paulatim decedentibus his quos aduersū ierant ad postremū cuncti

fugarentur:ita libero ab hostibus tẽpore græci subductas naues atq; in ordine positas tuto collocãt. Dein ex omnib9 Achillem atq; Aiacem thelamonium(quorũ uirtute maxime fidebant)custodes deligunt:eisq; tutelã classium atq; exercitus per latera atq; cornua distribuẽtes tradũt. Igitur ordinatis dispositisq; omnibus Telephus(cuius ductu ad troiam nauigatum est) magna sui apud exercitum gratia domum discedit:Neq; multo post circa Prothesilai sepulturam nostris occupatis nihilq; in tali tempore hostile metuẽtibus Cygnus (cuius haud ꝓcul a troia regnum erat(cognito aduẽtu nostro clam atq; insidiis græcos inuadit eosq; ancipiti malo ꝑterrito sine ullo ordine ac disciplina militari fugere coegit. Deinde ꝓpere reliqui(quibus non ea humatio mandata erat(re cognita armati contraeunt in quibus Achilles congressus cũ rege eumq; & magnã uim hostiũ interficit:mox in fugam cõuersis reliquis atq; hoc modo liberatis. Cæteruz sollicitis ducibus& multorũ clade ob crebras hostiũ incursiões anxiis decernit̃ uti primũ finitimas troiæ ciuitates cũ ꝑte exercitus adeãt easq; omni modo incursẽt Ita omniũ primã Cygni regionẽ inuadunt uastantq; circũ omnia. Sed ubi methorẽsiũ ciuitatẽ(quæ regni caput filiorum Cygni altrix memorabatur)nullo resistente inuasere atq; ignem subiicere cœperunt:ciues eius multis præcibus lachrymisq; orare ut ab incœpto desisterent per omnia humana atq; diuina nixis genibus deprecãtes ne delicta pessimi ducis ciuitatem innoxiam ac paulo post fidam sibi luere paterent̃:hoc modo per miserationẽ seruata ciuitas. Cæterũ regios pueros Cobim & Corianeum eorumq; sororẽ Glaucen expetẽtibus græcis tradidere quam nr̃i Aiaci ob fortia facta eius excepta reliqua p̃da habendam cõcedunt. Neq;

multo post methorieses supplices & cũ pace ad græcos puẽniunt: amicitiam & oĩa q̃ impassent facturos polliciti. Quibus perfectis Cillam aggressi expugnauere: neq; tñ Coronen: quæ haud procul aberat: contingũt in gratiam meãdrinorum q contermini ciuitatis eius fideles atq; amicissimi nobis ad hoc tp̃s permãserant. EAdem tẽpestate oraculum Pitii regis perfertur concedẽdum ab oĩbus uti per palamedẽ Apollini Smynthio sacrificium exhiberetur: q̃ res multis grata ob industriam & amorẽ uiri quem circa oẽm exercitũ exhibebat: nonnullis ducum dolori fuit. Cæterũ immolatio centum uictimarum (sicut prædictum erat) p̱ cuncto exercitu exhibebatur prætereunte Chryse loci ei⁹ sacerdote. Interim re cognita Alexander congregata armatorum manu ad prohibendum uenit: quẽ quidem aiaces: priusq̃ ad templum appropinquaret: ĩterfectis plurimis p̃cauere. Sed Chryses: quẽ sacerdotem Smynthii apollinis supra diximus: utriusq; exercitus offensam metuẽs quisq; ptium ad eũ uenerant cũ his se adiunctũ esse simulabat. interim ĩ eo sacrificio phylocteta tum procul ab ara tẽpli eius astans morsu serpentis forte cõtingitur. Dein ab omnibus q aĩaduerterant clamore sublato Vlysses accurrens serpẽtem interficit. Neq; multo post philocteta cum paucis uti curaretur: Lẽnum insulam mittit̃: Nãq; in ea sacri uulcani antistites ĩhitar̃ ab accolis dicebant̃: soliti mederi aduersũ uenena hiusmõi. PER idem tp̃s Diomedes & Vlyxes cõsilium de interficiendo palamede ineunt: more ingenii humani: quod imbecillum aduersum dolores animi & ĩuidiæ plenum anteiri se a melior̃ haud facile patitur. Igitur simulato q̱ thesauꝝ repertum in puteo cum eo partiri uellent remotis procul omnibus persuadent ut ipse potius descen

deret: eũq; nihil de insidiis submetuẽtem adminiculo funis usum deponunt ac propere arreptis saxis (quæ circũ erãt) de sup obruunt: ita uir optimus acceptusq; in exercitu cuius neq; cõsilium unq̃ neq; uirtus frustra fuerat circũuentus a qbus minime debuerat indigno modo interiit. S; fuere q eius cõsilii haud exptem Agamẽnonẽ dicerent ob amore; ducis in exercitum: & quia pars maxima regi ab eo cupiens tradendũ ei imperium palam loquebatur. Igitur a cunctis græcis (ueluti publicũ) funus ei9 Crematũ igni aureo uasculo sepultũ ẽ. Interim Achilles ministras & ueluti officinã belli proximas troiæ ciuitates ratus sumptis aliquot nauibus lesbum aggreditur ac sine ulla difficultate eam capit: & Forgaritam loci eius regem multa aduersus græcos hostiliter molitum interfecit: atq; ita inde Diomedeã filiã regis cũ magna p̃da abducit. Deinde Pyrrha; & hierapolim urbes refertas diuitiis cũctis suoꝝ poscẽtib9 ui magna aggressus paucis diebus sine ulla difficultate excindit. Cæterum qua pergebat agri referti iugi pace depredati omnibusq; uexatis rebus neq; quicq̃ quod amicum troianis crederetur non uersum atq; uastatum reliquit. Quibus cognitis finitimi populi ultro ad eum cum pace accurrere ac ne uastarentur agri dimidio fructuum pacti dant fidem pacis atque ab eo accipiunt. Hisq; actis Achilles ad exercitum regreditur: magnam uim gloriæ atq; predæ apportãs. Eodem tẽpore rex scytaꝝ cognito aduẽtu nostro cũ magnis donis aduẽtabat. Cæterum Achilles haud cõtẽtus eorum quæ gesserat: Cylicias aggreditur ibiq; lyrnesũ paucis diebus pugnando cepit. Interfecto dein Factione q his locis impitabat magnis opibus naues replet abducens Astynomen Chyrsis filiam quæ eo tempore regi denupta erat: propere inde Pe-

dasum in expugnare cœpit lelegonum urbem. Sed eorum rex Brises ubi animaduertit in obsidendo sæuire nostros ratus nulla ui prohiberi hostes: aut suos satis defendi posse desperatione suffugii salutisque attentis cæteris aduersum hostes domum regressus laqueo interiit. Neque multo post capta ciuitas atque interfecti multi mortales: & abducta filia regis Hippodamia. PER IDEM TEMPus Aiax Telamonius thracum cheronesum omnimodo infestabat. Sed ubi rex eorum Polimnestor uirtutem atque gloriã uiri cognouit: diffidens rebus suis deditionem occepit: Tumque polydorus Priami filius (quem rex recens natum clam omnibus alendum ei transmiserat) merces pacis ab eo traditur aurum etiam aliaque huiusmodi dona ad conciliãdos hostium aĩos affatim præbebantur. Dein frumentum per omnem exercitum totius ãni pollicitus: naues onerarias (ob id Aiax secum habuerat) replet: multisque execrationibus amicitiam Priami aduersum græcos renuens in pacem fidemque receptus. HIS ACTIS AIAX iter ad phrygias conuertit: ingressusque eorum regionem Teuthrantem domiuum locorum solitario certamine interficit: Ac post paucos expugnata atque incensa ciuitate magnã uim prædæ trahit abducens Tegemessam filiam regis. Igitur ambo duces multis uastatis atque expugnatis regiõibus ipsi clari atque magnifici cũ ingenti nomine per diuersa loca atque sine industria eodem tempore ad exercitum remeauere Deinde per præcones conductis in unum cunctis militibus ducibusque progressi in medium: singuli laborum suorũ atque industriæ documẽta in cõspectu omniũ exposuere. Quæ ubi græci animaduertere fauore ingenti ac laudibus eos prosecuti: mediosque statuẽtes ramis oleæ coronauere, Dein

consilium de diuidenda p̄da cœptum: Nestore & Idome-
neo in cernendo optimis auctoribus atque cunctoruꝫ sen
tentia ex omni p̄da: quam Achilles apportauerat excepta-
runt Factionis coniugem Astinomē (quam Chrysis filiā
supra docuimus) hāc ob honorē regium Agamēnoni ob
tulere. Ipse etiā Achilles p̄ter Brisei filiā Hippodamiā Dio
medeā quoque sibi retinuit: q̄ eiusdē ætatis atque alimōiæ
nō sine magno dolor̄ diuelli poterat & ob id iā antea gēib⁹
achillis obuolutæ ne separent̄ magnis p̄cibus orauerant.
Cæteꝝ reliq̄ p̄da uiritim ob singuloꝝ merita distributa ē.
Dein quæ Aiax apportauerat Vlyxes & Diomedes roga-
tu ei⁹ in medios intulere: ex qbus auri atqꝫ argenti quātuꝫ
satis uidebat̄ Agamēnoni regi datur: Ac deinde Aiaci (ob
egregia laboꝝ facinora) Theuthrantis filiā Temegessā cō
cedunt. Ita diuisis in singu os q̄ supauerāt frumētū p exer
citum dispartiunt. HIS actis fidem pacti quod cū Polym
nestore intercesserat traditumqꝫ Polydorum refert: ob q̄
a cunctis decernitur ut Vlyxes cum Diomede profecti ad
Priamum Helenā cum abreptis recuparēt atque Polidoꝝ
regi traderent. IGITVR HIS pergentib⁹ Menela⁹
(in cuius gratia id negotium gerebatur legationis officiuꝫ
pariter cum supradictis capit. Itaque habentes Polydo-
rum ad troianos ueniunt. Sed ubi animaduertere popula
res electos ac magni nominis uiros aduentasse p̄pere senes
omnes (quorum consilium haberi solitum erat) in unum
conducunt: Priamo ac filiis domi retento. Igit̄ eeliquis p̄sen
tibus græcorum Menela⁹ uerba facit: secūdo iā ob eādem
causam uenisse cum multa alia aduersum se domūqꝫ suam
admissa tum magno cū gemitu filiæ orbitatē p absentiam
coniugis queri: Quæ cuncta ab amico quōdam & hospite

non secundū meritū suum euenisse: eam seniores lamētatione immodicā lachrymis accipiētes ad omnia quæ ab eo dicebantᷣ tāq̄ iniuriæ eius patiētes annuere. Post quæ Vlyxes medius astans huiuscemodi orationem habuit. CREDO VOS troiani principes satis compertum habere nihil temere græcos neq; inconsultū incipere solere ac semp prius iā tum a maioribus prouisū atq; elaboratū uti facta gestaq; eoꝝ laus potius q̄ culpa sequeretur: & ut p̄terita bene cōsulta omittā iam hoc licet recognoscere iniuriis contumeliisq; Alexādri paulo āte læsa græcia nō ad uim neq; ad arma decursū est: qđ iracūdiæ refugiū esse solet: Nāq; de cōsilii sententia legati ad recipiēdā helenā (ut memīstis) cū menelao uenimus: q̄bus p̄ter supbas uerboꝝ minas & īsidias occultas nihil a p̄amo atq; ab ei⁹ regulis rēissuz. Impfecta igiᷣ re (ut opinor) cōsequēs fuit arma cape: iusq; per uim extorquere quod amice impetrare neq̄tum ē. Itaq; peracto exercitu totius græciæ atq; inclytis ducibus ne sic q̄dē p̄lium aduersū uos inire cōsilium fuit: s3 imitati morem modestiāq; solitā iterato uos ob eādē cām oratum uenimus. Cætera in manu uestra sita sunt troiani: neq; nos pigebit cōcessisse uobis si modo sana mens est: decretis salubribus priora male consulta corrigere: p deos immortales reputate animis uestris quanta clades & ueluti contagio huiusce exempli orbem terrarum occupatura sit. Quis enim posthac ubi uirile ingenium est (recordatus Alexandri facinus) non omniā suspecta & insidiosa ab amico metuere cogitur: aut q̄s frater fratri aditum patefaciet: quis hospitem aut cognatum non tanquā hostem cauebit: deniq; si hoc quod haud spero: probaueritis omnia fœderis iura ac pietatis apud barbaros græcosque clausa erunt. Quocirca troiani p̄ncipes

bonũ atq; utile est græcos receptis uniuersis quæ p uim ex torta sunt amice atq; uti par est domuꝫ dimitti neq; expiri ut duo regna inter se amicissima man⁹ cõserant. Quæ cũ cõsidero dolendã me Hercule uicẽ uestrã puto q innoxii & culpæ ei⁹ eius uacui:tot tantiq; paucoꝝ libidine paulopost alieni sceleris pœnas subire cogemini:An uos soli ignoratis ut affectæ sint amicæ atq; uicinæ uobis ciuitates:uel quæ re siduis indies ꝑparent. Nam captũ Polydoꝝ atque apd̃ gre cos retineri cognitum uobis est:qui si Helena cuꝫ abreptis nunc saltem reuocetur)inuiolatus Priamo restitui poterit Alioquin bellum differri non potest:neque finis bellandi fi et:quin aut omnes græciæ duces ad eruendam ciuitatẽ ue stram(qui singuli satis idonei sunt)mortem obierint: aut quod magis spero confore:capto Ilio:crematoque igni:po steris etiam impietatis uestræ exemplum relinquat: Qua propter dum adhuc res integra uobis in manibus est:eti/ am ꝓuidete. POSTQVAM finem dicendi fecit ma/ gno silentio cunctis uti in tali negocio fieri solet:alienã sen/ tentiam expectantibus:quum se quisque minus idoneum auctorem crederet. Panthus apud eos clara uoce ait:V/ lyxe uerba facis:quibus præter uoluntatem mederi rebus potestas nulla est. Dein post eum Anthenor omnia quæ memorata a uobis sunt scientes prudẽtesq; patimur: neq; uoluntas bene consulendi abest:si potestas concederetur: Sed ut uidetis summæ rei potiuntur illi quibus cupita uti litate potiora sunt. Quæ ubi disseruit:mox per ordinem duces omnes qui ob amicitiam Priami quiq; mercede con ducti: auxiliareꝫ exercituꝫ duxerãt introduci iubet: Quis ingressus Vlyxes secundam orationem exorsus nequissi/ mos appellare uniuersos neque dispares Alexandri:qppe

qui a bono honestoq; elapsi auctorem̃ pessimi sceleris seq̃
rentur:neque ignorare quenq̃ q̃ sit atrox iniuria proban-
da ius esse:fore uti malo exemplo disseminato p mortales
ipsos etiam qui haud longe abessent:similia aut grauiora
hisce sequerentur:ea ut erant atrocia cuncti taciti reputare
animo atq; ita exemplum huiuscemodi abhorrentes indi-
gnatione reru3 permoueri. Dein solito more perrogatis se
niorum sententiis pari consensu omnium Menelaum indi
gne passum iniuriã decernit:solo oĩum Antimacho in gra
tiã Alexãdri aduersu3 reclamãte ac statim qui de omnibus
nunciatum ad Priamum mitterentur electi duo:hiq; inter
cætera q̃ mandata erãt etiam de Polydoro docent. Ea ubi
rex accepit maxime consternatus filii nuncio ante ora om
nium corruit: Deinde a circumstantibus refectus paulisp
erigitur:atq; ire in cõcilium cupiens a regulis cohibitus ẽ:
ipsi nanq; relicto patre conuentum irrumpunt ad id tem-
pus quo Antimachus multis in contumeliam grecoꝝ p̃la
latus pbris tũ demũ dimitti Menelaum aiebat:si Polydo-
rus restitueretur:Postreo eundẽ casum atq; exitũ utriusq;
custodiẽdum:aduersumq; cũctis silentibus Antenor resi-
stere:ac ne qd huiusmõi decerneret̃ magna ui repugnare.
Sed postq̃ inuicẽ multa cõsumpta oratiõe certamen eorũ
ad maius pcesserat:omnes qui aderant inquietum ac sedi-
tiosum Antimachum pnunciantes e curia piecer̃. S3 ubi
Priamidæ egressi sunt:Panthus Hectorem obsecrans(nã
is inter Regulos uirtute tum consilio bonus credebatur)
hortatur ut nunc Helena potissimum quum greci suppli-
ces ob eam causam uenissent cũ amicitia redderet̃: Neque
paꝝ Alexandro ad explendum amorẽ(siquẽ circa Helenã
habuerat transactũ. Quo circa uersari ante oĩum oculos

oportere pñtiam Regũ graiorꝝ eorũqꝫ fortia facta ac recẽs ptam gloriã erutis anticissimis troiæ ciuitatibus: ob eã etiã causam Polymnestorem exemplũ admissi abhorrẽtem ultro græcis Polydorꝝ tradidisse. Ex quo etiam uerẽdum: ne qd p tale commentum finitimæ regiones pniciosa consilia aduersum troiam molirent. Nihil exploratum neqꝫ fidum esse insidiosa cuncta atque aduersa in obsidione fore: quæ si omnes ita uti res est animo reputarent: neqꝫ ulterius differendos legatos paterent: & Helena cũ gratia remissa maius atque arctius amicitiæ pignus inter duo regna conualesceret. Quæ ubi accæpit Hector recordatione fraterni facinoris tristior aliquantum suffusisque cum mœrore lachrymis: Helenam tamen pdẽdam minime dicebat: quippe supplicem domus. & ob id fide interposita tuendam: sique circum eam erepta dicerentur restituenda cuncta. Namque p Helena Cassandram uel Polixenam: uel quæ legatis uideret: nuptum cum pclarissimis donis Menelao tradendam. Ad ea Menelaus iracunde atrox egregie Hercule nobis actum est: siquidem proprio spoliatus amore: commutare matrimonium arbitrio meorum hostium cogor. Aduersum quem Aeneas: Ac ne hæc quidem concedent: cõtradicẽte ac resistente me: reliqsqꝫ qui affines aĩciqꝫ Alexandro in rem eius consulimus. Sunt enim atqꝫ erunt semp qui domum regnumqꝫ Priami tueantur: neqꝫ amisso polydoro orbitas priamũ consequet: tot talibusqꝫ filiis supstitibus. An solis qui e græcia sunt raptus huiusmõi cõcedũtur? quippæ Cretæ Europam a Sydone: Ganimedeꝫ ex hisce finib⁹ atqꝫ impio rape licuerit. Quid medeã: ignoratis ne a colchis i iulcorũ fines transuectam. Io ex Sydoniorum regione abducta argos meauit: hacten⁹ uobiscuꝫ

uerbis actũ ac nisi mox cũ omni classe ex hisdẽ locis effugeritis iam iãq; troianam uirtutem experiemini: deorũ quippe ope atq; auxilio iuuentus perita belli abunde nobis est: atq; indies auxiliorum crescit numerus. Postq̃ finẽ loquẽdi fecit: Vlyxes placida oratione iam Hercule ulterius ait differre inimicitias haud integrum nobis est: Date igitur belli signum atq; ut in inferendis iniuriis ita in inchoando prœlio site auctores nos sequemur lacessiti. TALIBVS inuicem consumptis uerbis legati concilio abeunt: ac mox per populum disseminatis quæ aduersus legatos Aeneas dixerat tumultus oritur: scilicet per eum uniuersam Priami domũ odio regni eius & pessimo intercedẽdi exemplo euersum iri. Igitur ubi legati ad exercitum reuenere cũctis ducibus dicta gestaq; troianorum aduersum se exponunt. Itaq; decernitur uti Polydorum in cõspectu omnium atq; ante ipsos muros necarent: necq; ulterius dilatum facinus quippe productus in medium uisentib9 ex muris plærisq; hostium lapidibus ictus fraternæ impietatis pœnas luit: ac mox unus ex præconibus nuntiatum iliẽsibus mittitur uti Polydorum sepeliendum peterent: missusq; ad eam rem Idæus cum seruis Regis fœdatum ac dilaniatum lapidibus Polydorum matri eius Hecubæ refert. INTERIM Aiax Telamonius neqd quietum finitimis troiæ regiõibus atq; amicis relinqueretur hostiliter eas aggressus botyram Cellamq; ciuitates diuitiis nobiles capit: Neque contentus his Gargarum Marisbam Geniten Scepsim Larissam miranda celeritate depopulatur. Dein doctus ab incolis multa huiuscemodi pecora in idæo monte stabulari: exposcentibus qui cum eo erant cunctis cito agmine montem ingressus interfectis gregum custodibus magnam uim pecoruz

abducit. Deinde ñullo omnium aduersante cunctis qua pergebat in fugam uersis ubi tempus uisum est cum ma- gna præda ad suos cõuertitur. PER IDEM tempus chry- ses(quẽ sacerdotem smynthii Apollinis supra docuimus) cognito filiã suã Astinomẽ cũ Agamẽnone degere fretus religiõe tãti numinis ad naues uenit præferens dei uultũ & quædã ornamentoꝝ templi eius: quo facilius recordatione præsentis numinis ueneratio sui regibus incuteretur: Dein oblatis auri atq; argenti donis plurimis redẽptionem filiæ deprecatur: deprecans uti magnificarent præsentiam dei: q secum oratum eos ob sacerdotem ꝓprium uenisset: Præ terea cõmemorat quæ indies aduersũ ab se alexãdro eiusq; consanguineis ob exhibitam a se paulo ante immolationẽ inimica hostiliaq; pararẽtur. Quæ ubi accepere reddendã filiã sacerdoti neq; ob id accipiẽdũ præmium uniuersis pla- cet: Quippe cum pse amicus fidelisq; nobis tum præcipue ob religionẽ apollinis nihil non mereri credebat: Nãq; iam multis documẽtis ac fama incolarum obsequi numini eius ꝑ omnia destinauerãt. Quæ postq̃ Agamẽnon accepit ob uiam cunctoꝝ sentẽtiis ire ꝑgit: Itaq; atroci uultu exitũ sa- cerdoti cõminatur ni recederet ꝑditum senẽ atq; extrema metuentez imꝑfecto negotio ab exercitu dimittit. Tali mõ cõuentu dissoluto singuli reges Agamẽnonẽ adeunt eũq; multis ꝓbris insectant: qppe q ob amorẽ captiuæ mulieris seq;(& quod indignissimũ uideret) tãti numinis deũ cõtẽ- ptui habuisset ac mox uniuersi execrati deseruere: ob idq; & memores palamedis quẽ gratũ acceptũq; in exercitu ha ud sine cõsilio eius Diomedes atq; ulyxes dolo circũuentuz necauissẽt. Cæteꝝ Achilles in ore oĩum ipsũq; & Menelaũ cõtumeliis lacerabat. Igitur Cryses ubi iniuriaz ꝑpessus ab

Agamēnone domū discessit. neq; multi fluxere dies incer-
tū alio ne casu an (uti oībus uidebat) ira apollinis morbus
grauissimus exercitum inuasit. Principio grassandi facto a
pecoribus deinde malo paulatim magis magisq; ingrauescē
te p homines dispgitur. Tum uero uis magna mortalium
corporibus fatigatis pestifera ægritudine infando ad postre
mū exitio interibāt: sed regū omnino nullus neq; mortuus
hoc morbo neq; attentatus ē. Cæterū postq̄ nullus morbi
modus & indies plures intereūt cuncti duces cōuerso iam
in se q̄sq; timore in unū coeunt ac dein flagitare Calchāta
(quem futuro℞ præscium memorauimus) uti causā tāti
mali edisceret. Ille enim perspicere se originē huiusce mor-
bi sed haud liberum esse qcq̄ eloqui ex quo accideret ut po
tentissimi regis contraheret offensam: Post quæ Achilles
reges singulos adiit uti interposita iusiurandi religione con
firmarent nequaq̄ se ob eā causam offendi: hoc modo Cal
chas ubi cūcto℞ aīos in se conciliauit Apollinis irā pronūti
at eum nāq; ob iniuriā sacerdotis infestū græcis pœnas
ab exercitu expetere: dein pquirente Achille mali remediū
restitutionē uirginis pronūtiat. Tum Agamēnon cōtestās
quod mox accidit concilio tacitus egressus cunctos quos
secum habuit in armis esse iubet. Id ubi Achilles animad-
uertit commotus rei indignatione simul pnitie defessi exer
citus anxius defūctorū corpora miserādum in modū cōfe-
cta undiq; in cōuentu ante ora omnium proiici fecit: Quo
spectaculo adeo cōmoti reges gētesque omnes uti aduersꝰ
Agamēnonē a cūctis pgeret duce atque auctore Achille &
si perstaret suadēte exitio uindicandum. Quæ ubi regi nū
tiata sunt pertinaci animo ab amore captiuæ nullo modo
seiungi apparatus experiri nihil de sententia remittendum

destinauerat. At postq̄ troiani cognouere cōflagrationem corporum assiduam crebrasque sepulturas animaduertentes doctique ēt reliquos sine modo cladis eius debiles aere cohortati interse arma capiunt ac propere cum manu auxiliari effusi portis pergunt aduersum ac. Dein per campos exercitu bipartito troianis Hector Sarpedon auxiliaribus duces facti: tum nostri (uisis contra hostibus) armati atq3 instructi pro negotio simplici fronte aciem cōposuere circa cornua diuisis ducibus dextrum Achilles cū Antilocho: alterum Aiax Telamonius cū diomede curabant: medios accepe Aiax oileus & Idomeneus dux noster hoc modo exercitu utrinq3 cōposito pergunt obuiam. At ubi iu manus uentum est cohortari suos qsq3 acie conflixere. Tum uero aliquantulum tracto certamine plurimi utriusque partis cadunt: præcellentibus in ea pugna barbarorum Hectore & Sarpedōe: græcorum Diomede cū Menelao: Dein nox cōmunis amborū requies diremit p̄lium: Igitur reducto exercitu corpora suorum cremata igni sepeliunt. Quis pfectis græci statuunt inter se Achillem (cuius in aduersis græcorum casibus sollicitudo præcipua uidebatur) regem omnium confirmare. Sed Agamemnon anxius ne decus regiū amitteret in concilio uerba facit: sibi maxime cordi esse exercitus incolumitatem neq3 ulterius differre qn Astinome remitteretur maxime si restitutione eius instantē pniciem subterfugerent: nec qcq̄ deprecari amplius modo in locum eiūs Hippodamiam (quæ cum Achille degeret (uicarium munus amissi honoris acciperet Quæ res q̄q̄) atrox omnibus & indigna uideretur tn̄ cōnuente Achille) cui id præmiū p multis atq3 egregiis facinoribus fuerat (effectū habuit: tantus amor erga exercitum curaq3 aīo egregii adole

ſcentis icesserat Igitᷣ aduersa cunctorum uoluntate: neque am quoq̄ palam recuſante Agamēnon tanq̄ ab oībus cōcessa res uideretᷣ littoribus uti Hippodamia ab Achille abſtraheretur impat: hique breui iuſſa efficiunt. Interim Aſtynomē græci p Diomedem atq; Vlyxem cum magna copia uictimaꝝ ad phanū Apollis trāſmiſere: Dein pfecto ſacrificio uis mali leniri paulatim uiſa: neque ampliꝰ attētari corpa: & eorum qui ante fatigabantᷣ tanq̄ ſpirato diuinitꝰ leuamine relaxari: ita breui per uniuerſum exercitū ſalubritas uigorque ſolitus renouatus ē. Mittitᷣ etiam Philoctete lēnon portio eius p̄dæ quā græci p Aiacem: atque Achillē adductā iter ſe uiritim diſtribuerāt. CAETErum Achilles memor iniuriæ ſupradictæ abſtinēdum publico cōcilio decreuerat: odio maxime Agamēnonis: abolitoq; amore quem circa græcos habuerat: ſcilicet ꝙ eorum patiētia pꝰ tot belloꝝ uictorias ac facta fortia Hippodamia cōceſſum pro laboribuſ p̄mium per iniuriam abducta eſſet. Dein uenientes ad ſe duces aditu prohibere: neq; cuiquam eorum ignoſcere qui ſe aduerſus Agamēnonis contūelias quum defendere liceret deſeruiſſent. Intꝰ igitur manēs: Patroclū & phœnicem hūc moꝝ magiſtrū alteꝝ obſequiis amicitie charum & aurigam Autumedontem ſecum retinebat.

PER IDEM tempus apud troiam exercitus ſociorū: qq; mercede conducti auxiliares copias adduxerant: tempore fruſtrato ſeditione: odio an recordatione ſuorum bellum non occipiebant: Quod ubi aīaduerterit Hector coactuſ neceſſitate militibus apud arma eſſe iubet: ac mox ubi ſignum daretur: ſequerentur ſeſe. Igitur poſtq̄ tempus uiſu; eſt. & oēs in armis nūciabantᷣ: iubet egredi: ipſe dux atque imperator militiæ. REX POSTVLARE uidetᷣ eorum

eges qui sotii atq; amici troiæ q̃q; ob mercedẽ auxiliares diuersis ex regiõibus cõtracti priamidaꝝ imperiũ sequebãtur dicere. Primũ igit̃ portis erumpit Pãdarus licaone genitus ex lycia: Dein Ippothus plei ex larissa pelasgidarũ: Agamas exthracia: post quos Euphemꝰ trizenius cicõis imperitãs: Philemenes paphlagonius patre Melio gloriosus. Dius & Epistrophus filii numaganorũ regis. Sarpedon Anthogenitus rector lytioꝝ ex Iole. Mõathes & Antimachus Nonnionis Decalanti filius: Menethles genitore thelameneo: Meoneantus Hispoliti lycius quemsibi Sarpedon (q; præter cæteros regiõis eius cõsilio atq; armis pollebat) participẽ belli earũq; rerũ asciuerat. Phorcis & Ascanius phryges: Frõius midiõis ex mysia: Pyregamus pæonis: Ampius & Adrastus Meropo geniti ex agrestina: Asirus hirtacus: Dein alter Asirus Dimãtho gẽitus Hecubæ frater ex phrygia: hos oĩes quos memorauimꝰ secuti multi mortales inconditi moribus ac dispari uocis sono sine ullo ordine aut modo p̃lia inire soliti. Quod ubi nr̃i aĩaduertere in cãpuz progressi more militiæ atiẽ ordinant magistro a p̃ceptore cõponendi Menestheo atheniensi: ordinante aũt eo gentes atq; regiões singulas seorsũ manẽte Achille cum mirmidonũ exercitu: is nãq; ob illatã ab Agamẽnõe iniuria & abductam Hippodamiã nihil animi remiserat tñ maxime indignatus Achilles q; reliquis ducibus ad cœnã deductis solus cõtemptui habitus intermitteret. Cæterũ ordinato exercitu ac tuz p̃rimũ oĩbus copiis aduersũ se instructis hostibus ubi neutra pars committer̃ audet: paulispar in loco retentis militibus tanq̃ de industria utrinq; receptui canitur: Ianq; græci regressi ad naues arma deponere: ac singuli per loca solita corpus cibo curare occæperãt. quum Achilles ultum

ire cupiens iniurias:ignaro cōsilii sui nostros & ob id otiose a gētes clam inuadere tentat: At ubi Vilyxes(a custodibus qui eruptioni eius præsentes erant rem comperit)propere duces circūcursans cum magna uoce monet atq; hortatur uti armis arreptis tuerentur:sese Dein cōsilium incœptūq; Achillis singulis aperit. Quo cognito clamor ingens oritur festinantibus ad arma cunctis ac seorsum singulis sibi cōsulētibus. Ita Achilles præuerso de se nuntio ubi in armis omnes sunt neq; conata procedere queunt intētato negotio ad tentoria regreditur. Ac mox duces nr̄i rati repentino suo℞ clamore moueri Ilienses & ob id noui quid negotii incepturos augēdæ custodiæ causa mittūt duos Aiaces Diomedem atq; Vlyxē;hiq; inter se regionē qua hostibus aditus erat dispartiūt:quæ res nō frustra eos habuit: Namq; apud troiā Hector causam tumultus eorum cupidus ꝑscisscere filiū Eumedis Dolonē multis p̄miis promissisq; illectū ad postremnm exploratū res græcoru; egrederet᷑ emittit: Isq; nō longe a nauibus auidus ignota cognoscēdi:dū cupit suscepti negocii fidem cōplere in manus Diomedis qui eu; locum cū Vlyxe custodiebat deuenit:ac mox ab his cōpræhensus refert cuncta atq; occiditur. Dein diebus aliquot in otio tritis ꝓducto utriusq; exercitu pedibus diuisoq; cāpo inter se(qui medius inter troiā & naues īteriacet(ubi tēpus bellādi uidebatur:magna cura uniuersus miles instructus armis utrinq; ꝓcedere: Deinde signo dato densatis frōtibus conflixere acies cōpositæ a græcis ac singulis ꝑ distributionem impia ducū exequētibus:cōtra sine modo atq; ordine barbaris ruētibus. Cæteru; in ea pugna interficiunt᷑ multi mortales utriusq; partis quum neq; instātib⁹ cederetur: & exemplo strēnuissimi cuiusq; q iuxta steterat æquipare glo

tiaȝ festinarēt. Interim uulnerati grauiter ex ducibus bello decedere coacti sūt: barbarorū Aeneas sarpedon Glaucus Helenus Euphorbius Polidamas: nostroꝝ Vlyxes Meriones Eumelus. Cæteꝝ Menelaus forte conspicatus Alexandrum magno impetu irruit quē euitās nec diutius sustinere ausus Alexander fugam capit: At ubi ꝑcul animaduertit Hector concurrens cū Deiphebo cōpræhendere fratrē: eumqȝ uerbis maledictisqȝ acrioribus insecuti ad postremū cogunt uti ꝑgressus in medias acies eundem Menelaum cōquiescentibus cæteris solitario certamine lacesseret. Igit̄ ꝑducto ad bellandum Alexandro progressoque extra aciem (quod signum lacessentis uidebatur) postquam procul animaduertit hunc Menelaus demūȝ occasionem inuadendi inimicissimi sibi maxime oblatam etiam iamqȝ ratus confidens omnium iniuriaꝝ pœnas lui sanguine eius omnibus animis aduersus ꝑgit: Sed ubi eos contra tendere paratos armis atqȝ animis uterqȝ exercitus animaduertit: signo dato recedunt cuncti: Iamqȝ uterqȝ pleno gradu aduersum incedens intra iactum tæli ꝑuenerant quum Alexāder ꝑuenire cupiens simulqȝ ratus ꝑmo iaculi euentu loco uulneri inuento ꝑmittit hastam eaque illisa clypeo facile incussa ē. Dein Menelaus magno impetu iaculat̄ haud sane casu dissimili: Namqȝ parato iam ad cauendum ictumqȝ declinante hoste tælum humi figit̄. At ubi nouis iaculis manus utriusque redarmatæ sunt ꝑgunt cōtra: Tum demum Alexāder ictus fœmur cadit: Ac ne mox hosti ultionē cum sūma gloria cōcederet pessimo exemplo intercessū est: Nā quum ad interficiendum eum educto gladio irrueret Menelaus ex occulto sagicta Pādari uulneratus in ipso impetu repressus est. Igitur a nostris clamore orto simulqȝ cum ira indignā-

ribus qd' duobus aduersum se seorsum(quorum maxime gratia conflatum eēt bellum(decernentibus repente a troianis pessimo more intercederetur: Rursus globus barbarorum ingruēs Alexandrum e medio rapit. Interiȝ in ea pmixtione animorum dum nostri extant Pandarus procul astans multos græcorum sagictis configit: Neqȝ prius finis factus q̄ Diomedes atrocitate rei motus progressusqȝ cominus tælo hostē psterneret: hoc modo Pandarus certaminis fœdere uiolato atqȝ interēptis multis ad postremū pœnas sceleratissimæ militiæ luit. Cæterum corpus eius liberatuȝ exacto Priamidæ igne cremant reliquiasqȝ sotii sibi traditas lytii in solum patrium pertulere. Interim uterqȝ exercitus signo dato manus conserunt pugnantesqȝ ui summa atqȝ ancipiti fortuna bellum ad occasum solis producunt. Sed ubi nox aduentabat utrinque reges subducta haud longe acie custodibus idoneis exercitus communiere: ita per aliquot dies tempus bellandi opperientes militeȝ frequentem apud arma habuere. Namque ubi hyems aduentare & imbribus crebris compleri cœpere campi: barbari inter muros at nostri nullo palam hoste ad naues digressi: multa hyemis disponunt: mox bipartito campo qui reliquus non pugnæ oportunus erat utraque pars aratui insistere: Dein serere frumēta aliaqȝ quæ tempus anni patiebatur. INTERIM Aiax Telamonius instructo milite queȝ secum adduxerat habens etiā nō nullos de exercitu Achillis ingressus phrygiæ regionem: multas hostiliter uastat & capit ciuitates ac post paucos dies præda auctus ad exercitum uictor rediit. Iisdem fere diebus barbari nostris per conditionem hyemis quietis ac nihil hostile suspicantibus parauere eruptionem: Q uis Hector dux atqȝ audendi au-

ctor factus: nanq; omnes copias instructas armis cum luce simul porta educit ac ptinus cursu pleo ad naues tedere oes hostes iubet. At graii infrequentes tum incuriosique ab armis turbari simul & a fugientibus: quos primu hostis incesserat: quo minus arma caperent impediti: tum cesi multi mortales: iamq; fusis qui in medio fuerant. Hector ad naues pgressus ignem in proras iacere: ac sæuire incendiis cœperat nullo nostrorum auso resistere: qui territi atq; improuisi tumultu exangues genibus Achillis prouoluti auxilium renuentis tn obuoluebant: ita repente mutatio animoru nostros atque hostes intercesserat. Interea Aiax Telamonius adueniens cognito apd naues Hectore magna armorum specie ibidem apparete: ac deinde molestia urgens hoste multo sudore. ad postremum a nauibus extra uallum detrudit Tum iam cedentibus acrior insistens Hectorem q aduersum eu promptius steterat reiectu immani saxo: ac mox consternatu reiicit. Sed eum concurrentes undiq; plurimi multitudine sua tectum bello atq; Aiacis manibus eripiunt semineceemq; intra muros ferunt: male ppere eruptione aduersus hostes usum. Cæterum Aiax seuior ob ereptam e manibus gloriam sumptis iam Diomede & cum Idomeneo Aiace altero territos dispersosque hostes se qui ac fugientes nunc tælo eminus prosternere modo apprehensos obterere armis: prorsus nullus qui in ea parte fuerat intactus euasit: Interq; iam trepida agmina Glaucus Hoppolomus: Sapedon atque Steropus ad morandum hostem paulisp ausi insistere mox uulneribus grauati locum amisere. Quis uersis barbaris nulla spem reliqua salutis in auctoribus nec unquam certo ordine palantes effusique ruer ad portas: eoq; arcto ac properantium multitudine impe

dito īgressu quū sup aliū ali9 ruinæ mō pcipitarent: supuēit eū supradictis ducib9 Aiax. Tū magna uis barbaroꝝ trepida īpeditaq; iter se cæsa extīctaq;: in qb9 filioꝝ Priami Antiphus & Polites Acmō Nestorq; atq; Euphem9 Troem9 dux egregius ciconū. ita troiāi pauloāñ uictores: ubi aduētu aiacis fortūa belli mutata ē: uersis ducibus pœnas luere militiæ inconsultæ. At postq̄ aduentante uespere signum nostris receptui datum ē: uictores lætique ad naues regressi sunt. Mox ad Agamemnonem cœnatum deducuntur. Ibi Aiax collaudatus a rege donis egregiis honoratur: Neq; reliqui duces facta gestaque uiri silētio remittūt. Quippe singuli extollentes uirtutem memorāt fortia facta: euersas ab eo tot Phrigiæ ciuitates abductasque prædas: & ad postremum in ipsis nauibus aduersum Hectorem egregiam pugnam: liberatasque classes: neque cuiquam dubium: quin ea tempestate tot egregiis ac pulcherrimis eius facinoribus spes omnes atque opes militiæ in tali uiro sisterentur. Cæterum proras nauium duarum (quibus illatus ignis eam partem tantummō consumpserat) Epeus breui restituit. Tumque græci rati post malam pugnam troianos ulterius nihil hostile ausuros quieti ac sine terrore degere. PER IDEM tempus Rhœsus de Eroneo genitus haud alienus a Priami amicitia pacto mercedis cū magnis thracum copiis aduentabat. Is incidente iam uespere paulisper moratus Oen insulam: quæ anteposita ciuitati continenti eius adiungitur secunda circiter uigiliam ingressus troianos campos explicitis tentoriis ibidem opperiebatur Quod ubi Diomedes: atque Vlyxes uigilias in ea parte curantes procul animaduertere rati troianos a Priamo exploratum missos arreptis armis mox presso gradu circun

ſpicientes omnia pꝯrgunt ad eum. Tum fatigati ex itine re custodibus:& ob id ſomno preſſis: eoſque & interius ꝑgreſſi in ipſis tentoriis regem interficiũt. Dein nihil ultra audendum rati curruꝫ eius & cũ egregiis inſignibus equoſ ad naues ducunt. Ita reliquum noctis in ſuis quiſqꝫ tabernaculis requieſcẽtes tranſigũt: ac lucis ꝑncipio reliquos duces cõueniũt: eos facinus auſum expletũqꝫ docent: ac mox rati barbaros incẽſos cæde regis affore iubẽt oẽs frequẽteſ apud arma agere oppiriqꝫ hoſtẽ. Neqꝫ multo poſt thraces expergefacti e ſomno regẽ interemptum fœda ac miſeranda facie intra tẽtoria aiaduertere:& ueſtigia abducti curruſ mãifeſta ſunt: rapiũt arma: ac ſine ullis ordibus (ut quenqꝫ ſors ꝯglobauerat) ad naues euolãt: qb⁹ procul uiſis noſtri cõferũt iter ſe: atqꝫ impia ſeruantes eũt obuiã. Sed Aiaces dũo in aliquantum aciẽ progreſſi primoſ thracũ inuadunt atqꝫ cõprimũt. Dein reliqui duces (ut quiſqꝫ locum cœpat: cædere ſinguloſ: & ubi conferti ſteterant bini aut amplius cõgregati ĩpetu ſuo diſſoluere: ac mox diſpſoſ palãteſqꝫ iter ficere ꝑrſuſ uti nulluſ reliquuſ cædis fieret. Ac ſtatim graii extinctis quos aduerſum ierant ſigno dãto ad tentoria eorum pergũt: ac illi qui cuſtodes caſtris relicti ſoli ſuperfuerant: uiſis contra hoſtibus terrore ipſo miſerandum in modum effœminati: omnibuſ omiſſis ad mœnia confugiunt Tum undiqꝫ uerſis nr̃i ingruẽteſ arma: equoſ regias opeſ & ad poſtremũ uti qcqꝫ ſors dederat præripiunt: hoc modo uictores graii deletis cum imꝑatore Thracibus honuſti ꝓda ac uictoria ad naueſ digrediuntur. Q uũ interĩ troiãi ex muris reſpectãtes: neqꝫ qcq̃ pro ſociis auſi intra mœnia tñ trepidarent: barbari tot iam aduerſis rebus fracti legatos induciaſ poſtulanteſ ad græcos mittunt: ac mox noſtris cõ

ditionem approbantibus interposito sacrificio fidem facti firmauere. EODEM FERE tempore Chryses (quem sacerdotē smynthii Apollinis supra memorauimus) ad exercitū uenit actū gratias sup his quæ in se recepta filia a nr̄is benigne gesta erant: ob hæcque tam magnifica simul & ꝙ Astinomen honorifice habitam cognouerat reductā secū Agamēnoni tradit. Nāq; multo post Phyloctetа cū his qui partem p̄dæ ad eum portauerāt lemno regreditur inualido etiā tū neq; satis firmo gressu. INTEREA cōciliū græcis agētibus Aiax Telamoni⁹ ī mediū ꝓgressus docet oporterē mitti ad Achillē præcatores q̄ eū imperatorum uerbis atq; exercitus peterent ut remitteret iras ac repeteret solitā cum suis gratiam: minime quippe aspernandum talem uirum nunc uel maxime quū secundis rebus græci uel paulo ante uictores non ob utilitatem sed honoris merito gratiā eius peterent: Inter quæ deprecari etiam Agamemnonem dare operam simulq; uoluntatem agendo negotio adhiberet: Namque tali tempore in commune ab omnibus consulendum præsertim procul a domo locis alienis atq; hostilibus: neque enim inter tam grauia bella undique uersis inimicis regionibus q̄ concordia tutos fore. At ubi finem loquendi fecit cuncti duces collaudauere consilium uiri: simulq; prædicantes ad cœlum tollere scilicet ꝙ tum uirtute corporis tum ingenio uniuersos anteiret. Post quæ Agamemnon docere se & ante ad reconciliandum Achillem multos misisse & nunc nihil aliud cordi esse: ac mox ipsum Vlyxem atq; Aiacem orare susciperent negotium atque ad eum nomine omnium irent: maxime ꝙ Aiax cognatione fretus impetraturus ueniam facilius credebatur. Igitur his operam suam pollicentib⁹ iturum se una Diomedes spōte ait

His actis Agamemnon afferre hostiam lictores iubet: ac mox sublatam super terram: quũ eam duo quibus impatũ erat: suspẽsam tenerẽt: gladium uagina educit: eoq; bifariã excisam hostiam in conspectu uti diuiserat collocare: Dein ferꝝ sanguine oblitum manu retinens: inter utranq; facti ptem medius uadit. Interim Patroclus cognito quod para batur in conciliuz superuenit. At rex (sicut supra dixim9) rransgressus ad postremum iurat inuiolatam a se in eum diem mansisse Hippodamiam: neq; cupiditate ulla aut desi derio lapsum: sed ira quæ plurima mala conficit: his addit eousque processisse cupere se p̃terea: si etiam ipsi uideretur filiaꝝ quæ cordi ei esset in matrimonium dare: decimamq; regni omnis ac talenta quinquaginta doti adiungit: Q ue ubi accepære qui in concilio erant: admirari magnificentiã regis: maximeq; Patroclus qui cum oblatiõe tantarũ opũ tum præcipue lætus quod intacta Hippodamia affirmare tur: ad Achillem uenit: eique uniuersa gesta actaque refert: Dein ubi rex ea quæ audierat uolutare animo ac delibera re secum ipse occœpit: superuenit cum supradictis Aiax tum ingressos eos ac benigne salutatos sedere hortatur iu xtaq; se Aiacem qui tempus loquendi familiariter: & ob id liberius nactus: incusare atq; increpare: quod in magnis di scriminibus suoꝝ nihil iracundiæ remiserit. potueritq; cla dem exercitus perpeti: quum multi eum genub9 flexis de precarentur. Post quem Vlyxes illa quidem deorum esse ait. eorum autem quæ in concilio acta essent ordine cõposi to: quæ etiam Agamẽnon pollicitus quæq; iurasset ad po stremum orat ne preces omnium: neue oblatas nuptias as pernaretur: moxq; eorum omnium: quæ una offerebãtur enumerationem facit. Tum Achilles longam orationẽ ex

orsus p̄mum oīum gestaq́ actaq; sua cōponere: ac dein ad monere quātas erūnas p utilitate ptulerit quas ciuitates a/ grestes ceperit cūctis interim requiescentibus: ipse anxius ac dies noctesq; bello intētus: & quum nec militib9 suis: ne q; sibi ipse pceret: apportatas nihilomin9 p̄das in cōmune solitū redigere: p quis solū oīum se electū q tā insigni iiuria dehōestaretur: solū ita cōtemptum a quo Hippodamia tot laboꝝ p̄cium p dedecus abstraheret. Neq; in ea culpa oīu3 esse Agamēnonem sed maxime cæteros græcos qui imme mores beneficioꝝ contumeliā suam silētio p̄terierint. Post q̄ finem loquendi fecit: Diomedes ait præterita omittenda sunt: neq; oportet prudentem meminisse transactoꝝ: quo niam ea & si maxīe cupias nequeas reuocare. Interea Phœ nix & cū eo Patroclus circūstantes genas atq; oēm uultu3 iuuenis manusq́ adosculari: cōtingere genua rediret ī grati am atq́ aīos remitteret: cum pp p̄sentes qui eum oratū ue nissent: tum p̄cipue ob meritum de se exercitū reliquum. Igitur Achilles p̄sentia talium uirorum p̄cibus etiam fami liarium ac recordatiōe innoxii exercitus tandem flexus ad postremū factuꝝ se quæ uellēt respōdit. Et hortatū aiacis: tum p̄mum post malā iracundiā græcis mixtus cōcilium ī gredit: atq; ab agamēnone regio more salutat. Interea reli qs ducib9 fanorē attollētibus gaudio lætitiaq; cōpleta cun cta sunt: Igit agamēnō manū achillis retētās cum eo & reli quos duces cœnatū deducit: ac paulopost quū inter se īui tarentur: rex Patroclū quæsiuit ut Hippodamiā cum orna mentis quæ dederat ad tētoria Achillis deduceret: isq; libēs m ādata efficit. Cæteꝝ p id tp̄s hyemis sæpe græci atq; tro iani singuli pluresue (ut sors euenerat) īter se sine ullo me tu in luco tymbræi Apollinis miscebātur.

ARGVMENTVM TERTII LIBRI.

PER hyemem græci exercent: Ciuitates fere totius Asiæ a Priamo deficiunt. Achilles amore Polyxenæ incenditur Dein cõmittitur prœlium: plurimi cadunt. Achilles uulneratur: a patroclo interficit Sarpedõ. inde patroclus pimit. Achillis luctus ex morte Patrocli. Idomeneus percutitur. Hectorẽ prodeuntẽ obuiã Pantesileæ secuꝝ: inter locoruꝫ angustias ex insidiis crudeliter Achilles necat: raptariq́ꝫ per campũ iussit. celebrantur certamina a græcis. Priamus cuꝫ Andromacha & polyxena ad Achillem pro redemptione Hectoris deuenit: ibiq́ꝫ cibum capit: multa ultro citroq́ꝫ dicta: Inde Achilles Polyxenã oblatam cũ patre remisit: Deniq́ꝫ Priamus recepto Hectoris cadauere: ascensoq́ꝫ curru: cum suis ad Troiam regreditur.

INCIPIT LIBER TERTIVS DICTYS CRETENSIS.

i NTERIM p totã hyemẽ dilato conditioĩbus in tẽpus bello græci cũcta quæ in tali ocio militia poscebat: intenti aĩo summis studiis festinabant. Nāq́ꝫ pro uallo multitudo uniuersa uariis bellãdi generib⁹ per duces populosq́ꝫ instructa & ob id more optĩo diuisis ad officia sua qbusq́ꝫ hinc iaculis ad hastaꝝ instar fabricatis: neq́ꝫ põdere aut mẽsura ĩferiorib⁹. & qb⁹ ea ñ erãt ꝑustis sudib⁹ illi hinc alii sagictis certãtes iter se ĩuicẽ ad multũ diẽ exercẽt: alii saxis utebant Sꝫ inter sagictarios maxĩe anteibant Vlyxes teucer Meriones & Menelaus. Neq́ꝫ dubiũ qn inter hos tamen præcelleret Philoctetes: quippe Herculis sagictarum dominus: & destinata feriundi arte mirabilis. At troiãi cum auxili-

aribus & prioribus militiæ neque circa exercitum solliciti secordius agitare: ac sæpe sine ullo insidiarum metu hi aut illis multis immolationibus tymbræo Apollini supplica-bant. Hisdem fere diebus nuntius apportatur uniuersas prope asiæ ciuitates disciuisse a Priamo: atque eius amicitiam execrari. Namque facinoris exemplo suspectis iam per uniuersos populos gētesq; circa hospitium omnibus quis rebus simulq; omnibus prœliis græcos uictores cognitu3: & euersio multarum in ea regione ciuitatum in animis hæ serat: ad postremum graue odium filiorum regniq; eius in cesserat. AT APVD TRoiam forte quadam die Hecuba supplicante apollini Achilles uolens uisere cerimoniarum morē cum paucis comitibus superuenit. Erant p̄terea cū Hecuba matrōæ plurimæ cōiuges principaliū filiorū eius pti3 honorē atq; obsequiu3 reginæ tribuētes: reliquæ tali obtētu pro se quæq; rogaturæ supplicaturæq;: ēt Hecubæ filiæ innuptæ Polyxēa & Cassādra Mineruæ atq; Apollinis āntistes nouo ac barbaro redimita ornatu effusis hinc atque inde crinibus p̄cabatur suggerēte ei Polyxena apparatū sacri eius. At tū forte Achilles uersis in Polyxenā oculis pulchritudine uirginis capit: Auctoq; in horas desiderio ubi anim9 nō lenit ad naues discedit. Sed ubi dies pauci fluxerunt & amor magis ingrauescit: accito Automedōte aperit ardore3 animi: ad postremū petit uti ad Hectorē uirginis causa iret: Hector uero daturꝫ se ī matrimoniū mādat si sibi uniuersu3 exercitum ꝓderet. Dein Achilles soluturꝫ se omne bellum Polyxena tradita pollicetur. Tum Hector aut ꝓditionem ab eo confirmādam aut filios Plisthenis atque aiaces interficiēdos: alioquin nihil de tali negotio se auditurum. Ea ubi Achilles accepit ira cōcitus exclamat se eu3 quum primum

tēpus bellādi fore primo prœlio ītetemptuꝝ. Dein animi iactatione sautius huc atq; illuc oberrans: interdum tamen quatenus præsenti negotio utēdum esset cōsultare. At ubi Autumedon iactare aīo atque indies magis magisque æstuare desiderio ac pernoctare extra tentoria animaduertit ueritus ne quid aduersum se haud in supradictos reges molire tur: Patroclo atque Aiaci rem cunctam aperit. Hique dissimulato quod audierant cum rege commorantur. Ac forte quodam tempore recordatus sui conuocatis Agamēnoni & Menelao negotium ut gestū erat desideriumque animi aperit: a quis omnibus ut bono animo ageret respōdetur: breui quidem dominū eum forte eius quam deprecando nō impetrauerit: Quæ res eo fidem habere uidebatur qm̄ iam summa rerū troianarum prope occasum erat: omnes namque asiæ ciuitates execratæ amicitiam priamidarum ultro nobis auxilium sotietatemque belli offerebant: Quis a ducibus nostris benigne respondebatur: satis sibi esse p̄sentium copiaꝝ neque auxilioꝝ egere: amicitiā sane quā offerrent uoluntatēque eoruʒ fore gratam oībus scilicet quia fluxa fides & animi paꝝ spectat neque tā subita mutatio sine dolo credebatur. Iāque exactis hibernis mensibus uer cœperat: quum grai edicto prius uti oīs miles in armis esset: mox signo belli edito exercitum p campos ꝑductum ordinant neque a troianis segnius agebatur. Igitur ubi utrinque aties instructæ aduersum ꝓcessere atque intra tæli iactum uentum est: cohortati suos quisque manus conserūt ī medio locatis equitibus & ob id primis cōgressis: Tumq; primum reges nostri atque hostium ascensis curribus bellum ineunt ascito sibi quisque auriga ad regendos equos. Sed primus omnium Diomedes inuectus Rhesi equis Pi

checmum regem pconum hasta frōte ictum interficit: Dein cæteros quos ob uirtutem rerum secum stipatores habuerat conglobatos inter se atque ausos resistere partim tælo eminus fundit alios curru per medios concitato humi obterit. Dein Idomeneus adhibito equis merione Agamanta thracum regem curru deiicit: ruenti que tælo occurrit atque ita interficit. Sed ubi Hector situs in parte alia medios suorum fundi accepit dispositis satis strennuis ubi pugnabat accurrit auxilio laborantibus Glaucum & Deiphebum & Polidamanta secum habens. Nec dubium quin deleta a prædictis regibus ea pars hostium foret: ni aduentu suo Hector nostros ulterius progredi & fugere suos cohibuisset. Ita græci prohibiti cæde reliquorum represso gradu aduersum eos qui superfuerant constitere: Ac mox cognito per uniuersum exercitum prœlio in ea parte reliqui duces confirmati ubi quisque pugnauerat undique eo confluunt: densatur utrinque acies & prœliuз renouatum est. Igitur Hector ubi plurimos suorum adesse & satis tutum se intelligit tollit animos. Dein clamore magno singulos suorum nomine appellans confidentius in hostem pugnare hortatur: ac progressus intra atiem Diorem & Polixenū Helios satis impigre pugnantes uulnerat. At ubi Achilles ita in hostem promptum animaduertit simul subuenire his quos aduersum bellabatur cupiens: & memor pauloante repulsæ in Polyxenā cōtra tendit: ꝑgressusqз ī medios Philemonem paphlagonū regem impedimēto sibi oppositum cominꝰ fundit nō alienū sāguinis priamidaꝝ ut ꝑhibebat: Quippe hic etiā ex his q affines Agenoris originē ꝓpriaз memoria repetebāt a quo etiam Amalixonē genitaз postq̄ adoleuerat deductam in matrimonium Dardani. Cæteruз

Hector postq̃ ad se agmine infesto tendi recordatus est nõ ulterius impetum uiri experiri ausus: ex acie subterfugit: cumq; Achilles insecucus quantum aties hostium patieb atur: ad postremum iaculatus aurigam eius interficit. Postq̃ Hector per aliam partem relicto curru aufugerat Dein erep tum sibi e manibus inimicissimum omnium dolens rursus uehementius sæuire extractoque ex corpore aurigæ tælo fundere alios ac frustratos quum alios inuaderet de sup proculcans subterere. Inter quæ tam trepida cunctis fugiẽ tibus Helenus quæsitum ex occulto locum uulneri ubi nactus est manum Achillis præmissa sagicta trãsfigit. Ita uir egregius(cuius aduentu territus fugatusq; Hector multi mortales cum ducibus extincti laniatiq;(ex occulto uulneratus eo die finẽ bellandi fecit. Interim Agamẽnon & cum eo Ajaces duo inter cæterã stragem ignotorum nacti plurimos filorum Priami interfitiunt: Atq; Agamẽnon Arsacum cum Deiopete Archemachum Laudacum & Philenorem: Aiax oilei & Telamonius Mulium Astimenen Doriclum Hippodamanta. At in alia belli parte Patroclus & lytius Sarpedon locati in cornibus nullis propinquorum ꝑsentibus signo inter se dato solitariis certaminis extra atiẽ processere: Moxq; tælis aduersum iactis ubi uterq; intact⁹ est curru desiliunt atq; arreptis gladiis pgũnt obuiã: Iamq; crebris aduersum se ictibus congressi neq; uulneratus qsq̃ multũ diei cõsũpserant. Tu; Patroclus amplius audẽdum ratus colligit in arma sese & cautius cõtectus ingressusq; hostẽ cõplectit' manu dextra poplitem succidẽs: Quo uulnere debilitato atq; exectis neruis inualidum ꝓpulsat corpore ruentẽq; interficit. Quod ubi animaduertere troiani q iuxta steterant gemitum magno clamore tollunt: relictis ordi-

Hector Achilli subter fugit

Achilles uulnerat ab heleno.

Sarpedon occidit a Patroclo sing. certamine

nibus signo dato arma in Patroclũ cõuertũt scilicet Sarpe donis interitũ publicam cladẽ rati. At Patrocl9 præuiso ho stium agmine tælũ positum humi propere rapit: composi tusq; in armis audentius resistit. Tum ingruentẽ Deiphe bum hasta cominus tibiam ferit atq; excedere ex acie cogit interfecto prius Gorgatione fratre eius. Neq; multo post aduentu Aiacis fusi reliq. quũ interim Hector doctus quæ acciderãt superuẽit: ac mox cõuersam suo℞ aciẽ pro tpe re stituit increpitis ducibus ac plerisq; ex fuga deductis: ita p̄ sentia eius animi tollunt̃ & prœlium incenditur. Tum ue ro inclytis ex utraq; parte ducibus confirmato exercitu cõ fligunt acies. nunc hinc nunc inde cedentibns instãtes: & ubi acies mutauerat p̄sidiis accurrẽtibus. Interea utriusq; exercitus cadũt plurimi. neq; fortũa belli mutat̃. Sed post q̃ miles bello intẽtus p multũ diẽ magis magisq; fatigatur. & diei uesper erat utrisq; cupiẽtibus pugna decessum est. Tum apud Troiam circa Sarpedonis cadauer cunctis de flentibus ac p̄cipue fœminis luctu atq; gemitu omnia cõ pleta sunt. Quis nõ alii casus acerbissimi ne interitus qdẽ p̄amida℞ p̄ desiderio eius cordi insederat: tãtũ in eo uiro p̄ sidiũ: & interfecto spes ablata credebat̃. At græci in castra regressi p̄mũ oĩum Achillem reuisunt: eũq; de uulnere p contati; ubi sine dolore agere uident: læti ad postremum narrare occipiunt Patrocli fortia facta. Dein reliquos qui uulnerati erant per ordinem circumeunt: ita inspectis om nibus ad tentoria sua quisque digreditur: Interim Achilles regressum Patroclum extollere laudibus. Dein mõere uti reliquo quoq; bello memor rerum quas gesserat hostibus uehemẽti9 ingrueret: hoc mõ nox cõsumitur: ac lucis p̄nci pio corpa suo℞ qsq; collecta igni cremant: dein sepeliunt.

Sed postq̃ dies aliquot triti & uulnerati conualuerãt arma expedire & producere militem placet: Sed barbari more pessimo neq; qcq̃ cõpositum aut aliud q̃ turbata atq; ĩsidiosa cupientes clam atq; ante tempus egressi prœliũ præuertere. Tumq; effusi ruinæ modo clamorẽ incõditũ simulq; tæla in hostes coniitiũt semiermes etiã tũ atq; incõpositos: cæsi ita nr̃orum multi in quis Archesilaus boetius & Schedius cryseorũ uterq; duces optimi: Cæteruʒ uulnerata pars maxima: Meges etiã & agapenor archadiæ. Inter quæ tam fœda tãtaq; indignatione rerum Patroclus fortunã in inclinatione belli adiicere aggressus dum hortatur suos atq; instat hostibus promptior q̃ bellãdi mos est: tælo Euphorbii ictus ruit: statimq; Hector aduolans eum opprimit ac desuper uulneribus multis: cõfodit: moxq; nitit̃ abstrahere p̃lio scilicet insolentia gentis suæ illudere cupiẽs p uniuersa genera dehonestamẽti. Quod ubi Aiaci cognitũ est relicto ubi pugnabat propere accurrit iãq; eripet̃ cadauer occipienteʒ proturbat hasta. Interim Euphorbius a Menelao & Aiace altero sũmo studio circumuẽtus scilicet auctor interempti ducis morte pœnas luit. Dein occipiente uespere prœlium dirimitur male & cũ dedecore plurimis nr̃orũ interfectis. Sed postq̃ utrinq; reductæ acies & iã in tuto miles noster erat. Cuncti reges ad Achillẽ conueniunt deformatum iaʒ lachrymis: atq; oĩ supplicio lamentandi q modo p̃stratus humi nunc cadaueri superiacens adeo reliquorum animos pertemptauerat ut Aiax q solandi cã assisteret nihil luctui remitteret: Patrocli uero mors non tantum gemitum illum cunctis incusserat sed præcipue recordatio uulnerum per loca corporis pudibunda quod exẽplum pessimuʒ per mortales tum primum proditũ est nunq̃ antea græcis soli

tũ. Igit̃ reges multis precibus atq; omni consolationis mo
do tandem Achillem flexum humi erigunt: dein patrocli
corpus elotuʒ mox ueste circũtegitur maxime obtegenda
uulnera quæ multis modis impressa haud sine magno ge-
mitu cernebantur. His Achilles monet uti custodes uigili-
as agerent curarentq; ne hostes detẽtis circa funus nostris
more solito irruerent: ita per distributionẽ officia quisq; ꝓ
curãtes igni plurimo in armis ꝑnoctant. At lucis principio
placet uti ex omni ducũ numero quinque in mõtem idam
uaderent siluã cæsum quo Patroclus cremaret̃. Decretum
quippe ab omnibus erat uti funus eius publice curaretur.
Iere igitur Ialmenus Ascalaphus Epios & cum Merione
Aiax alter; Moxq; Vlixes & Diomedes busto locuʒ dimeti
unt̃ quinq; hastaruʒ longitudine totidẽq; in transuersum:
Aduecta deinde ligni copia bustũ extruit̃: impositũq; desu
per cadauer igne supposito cremãt exornatum iam decore
omni p̃ciosæ uestis: id nãq; Hippodamia & Diomedea cu-
rauerãt: quarũ Diomedea nimiũ iuueni & omni affectu di
lecta erat. Cæterũ paucis post diebus refectis ex labore ui-
giliarũ ducibus cũ luce simul exercitus in cãpum ꝓductus
per totum diẽ in armis agit opperiens barbarorũ occursuʒ
qui muris despectãtes postq̃ nostros paratos ad p̃lium ui-
dent eo die certamen distulere: ita occasu solis græci ad na-
ues regressi: At uix principio diei troiani rati etiam tunc in
cõpositos græcos armati portis euolant temere & cum au-
dacia (ut antea soliti) instantesq; circa uallum certatim tæla
iaciunt crebra magis q̃ cum effectu nostris tantum ad eui
tandũ ictus cõpositis: Igitur ubi ad multũ diem barbari in
tenti iaculis fessi nec ita uehemẽtes animaduertunt: ex ꝑte
una nostri erumpunt: incursantesq; sinistrum latus fundũt

fugātq;. Neq; multo post ex alio latere abnuētibus iam bar baris ac sine ulla difficultate uersis ita plurimi barbarorum ubi uertere terga fœde euicti in bello & ab insequentibus proculati ad postremum dispereunt: in quis Asius Hirtaco genitus & cum Hippoireo Philcus Hiralis asius festo regnātes: eodē die uiui a Diomede capiuntur duodecim: ab Aiace quadraginta capti etiam Pysus & Euander Priamidæ: in ea pugna græcoꝝ Ceneus interfectus rex scythis: uulneratus etiā Idomeneus dux noster. Cæterū ubi troiani muros ingressi clausere portas & finis standi factus est nostri spoliata armis hostilia cadauera apportataque in flumen ꝑcipitant memores paulo ante in Patroclū insolentiæ barbaroꝝ. Dein captiuos oēs uti quisq; cœperat in ordine Achilli offerūt: Isq; uino multo sopita iā fauilla reliqas in urnā collegerat. Decretū qppe aīo gerebat secū i patriū soluz uti abiret si fortuna in se casū mntaret: una quoq; eadem sepultura cū charissimo sibi oīum cōtegi: itaq; eos qui oblati erant deduci ad bustū una etiā cuz priami filiis ibidēq; seorsū aliquantū a fauilla iugulari iubet scilicet inferias Patrocli manibus: ac mox regulos dilaniādos canibus obiicit: cōfirmatq; se nō prius desinere ꝑnoctādo humi: q̄ in auctorē tāti luctus sui sāguine uindicasset. NEC MVLTI transacti sūt dies quū repēte nuntiat̄ Hectorē obuiā Pāthesileæ cuz paucis ꝓfectū q̄ regina amazonū incertū ꝑcio an bellandi cupidine auxiliatū Priamo aduētauerat. Gens bellatrix & ob id a finitimis indomita specie armoꝝ īclyta p mortales Igitur Achilles paucis fidis adiunctis secum insidiarum ꝓpere pergit atque hostem securum iam sui præuortit: tum ingredi iam flumen occipientē circunuenit: ita eum & omnes qui comites regulo dolos huiuscemodi ignorauerant

ex improuiso interficit: & quendã filiorum Priami comprehẽsum mox excisis manibus ad ciuitatem remittit nunciatũ: quæ gesta erant. Ipse cum cede inimicissimi tum memoria doloris ferox spoliatum armis hostem mox constrictis in unum pedibus uinculo currui postremo annectit. Dein ubi ascendit ipse Autumedonti imperat daret lora equis: ita concitato curru p campum qua maxime uideri poterat peruolat hostem mirandum in modum circumtrahens genus pœnæ nouum miserandumque. At apud Troiam ubi spolia Hectoris desup e muris animaduertere: quæ græci pcepto regis ante ora hostium ptulerant: & ille qui excisis manibus acerbissimæ rei indicium in se ipse ptulerat: rẽ ut gesta erat differuit. tantus p totam ciuitatẽ uersus luctus atque clamor educit: ut aues etiam consternatæ uocibus alto decidisse crederẽtur: nostris cum insultatiõe reclamantibus: mox ex omni pte cuncti clamantibus urbs clauditur regni habitus atque in modum lugubrem funestũque obducta facies ciuitatis: quũ (sicut in tali negocio assolet) repente concursus trepidãtium fieret in eundem locum ac statim sine ulla certatione p diuersum fuga. nunc planctus crebri: modo tota urbe silentium ex incerto. Inter quæ & spes extremas: multi credere cũ nocte simul grecos mœnia iuasuros excisurosque urbẽ: securos interitu tanti ducis. Nõnulli etiam p confirmato habere Achillem exercitum (qui duce Pantesilea Priami rebus auxilio uenerat) patibus suorum adiunxisse. Postremo omnia aduersa hostilia fracta: ablatasque opes nullam salutis spem habere interempto Hectore.

Quippe is solus omnium in ea ciuitate aduersum tot milites imperatoresque hostium uaria semp uictoria certauerat fortior q̃ fœlicior cunctis ducibus nostris: cui fama bellan

di inclyta per gentes: nunq̃ tamen uires cõsilio supfuerãt. Interim apud græcos ubi achilles ad naues rediit: & cadauer hectoris in ore omnium ẽ: dolor quem ob patrocli interitum paulo ante pceperant: n ece metuendi hostis sedatur: & ob id præcipua lætitia circũspicitur: Ac tum uniuersis placet uti in honorem eius: quoniam abeẽt hostilis metus: certamen ludis solitũ celebraretur. Neq; minus tamẽ reliqui populi qui non certaturi spectandi gratia conuenerant structi armis paratiq; adessent: ne qua scilicet hostis: q̃uis fractis rebus solito tamen insidiandi more irrueret.

ludicrũ certaminum apparatus. ob gaudiũ mortis Hectoris

IGITVR Achilles uictoribus præmia quæ ei uidebãtur maxĩa statui impat: & postq̃ nihil reliquũ erat: reges oẽs ad considendũ hortatur ipse medius atq; inter cæteros excelsior: Tum primum quadriiugis equis Eumelus añ oẽs uictor declaratur: bigarum p̃mia Diomedes meruit secundo post eũ Menelaus. Cæterꝝ ad certandũ q sagittarꝝ arte maxĩe p̃ualebãt: Meriões atq; ulyxes duos erexere malos quis religatum linum tenuissimum atq; ex trãsuerso extẽtum utriusq; capiti annectebatur media colũba pte dependebat: eius cõtingendæ certamẽ maximũ: Tũ reliqs icassũ tendẽtibus Vlyxes cũ Merione destinatũ cõfixere: quib9 qũ a reliqs fauor attolleret Philocteta nõ colũbã se: uerꝝ id quo religata cẽt sagitta excisurꝝ promittit: admirãtib9 dei de difficultatẽ regibus fidem promissi fælicius q̃ solertius confirmauit: ac dirupto uinculo colũba cũ maxima populi acclamatione decidit. Præmia certaminis eius Meriões atq; ulyxes tulere: Achilles duplici extra ordinẽ munere Philoctetam donat. Cursu longo certãtibus oilei Aiax uictor excipitur: post quẽ secũdus Polipoetes dupli campo Machaon: singulari eurypilus: saltu Tlepolem9. disco An

quadriiugis Eumelus uictor

Diomedes bigis

Philoctetes max.ᵘˢ ars in saggitando

cursu Aiax oileus uictor,

saltu Tlepolemus

tilochns uictores abeunt. Præmia luctandi intacta per. manſere; quippe aiax arripiens medium ulyſſē deiicit; q ru ens pedibus eius circūuoluitur; atq; ita p̄pedito obligatoq; nixu Aiax pene iā uictor ad terrā cadit. Cæſtibus reliquo quoq; manuū certāmie idē aiax telamonius palmā refert. Cnrſu in armis poſtrēo diomedes præualuit: Dein ubi p̄ mia certandi perſoluta ſunt. Achilles primo omniū Aga mēnoni donū quod ei honoratiſſimū uidebatur: offert: ſe cundo neſtori; idomeneo dein tertio: poſt quos Podalirio & Machaoni; dein reliquis pro merito ducibus ad poſtre mum eorum ſociis: qui in bello occiderant: hiſque manda tum uti; quum tempus fuiſſet donuȝ ad neceſſarios eorū pferrent. Poſtq̄ certādi præmiorūq; finis factus: & iā diei ueſper erat: ad ſua quiſq; tentoria diſceſſere. At lucis prin cipio Priamus lugubri ueſte miſerabiliter tectuſ: cui dolor non decus egregium: nō ullā tāti nominis ac famæ ſpēm reliquā fecerat: manibūs uultuq; ſupplicibus ad achillē ue nit. Cum quo Andromacha nō mior q̄ in priamo miſera tio: Ea quippe deformata multiplici modo aſtianacta quē nonnulſi Scamandrū appellabant: & Laodamāta paruu los admodū filios præ ſe habens. regi adiumentum depre candi aderat: q mœroribus ſenioq; decrepitus filiæ Police næ humeris annitebatur. deinde ſequebātur uehicula ple na anri atq; argēti p̄cioſæq; ueſtis: qū ſup murū ſpectātes troiāi comitatū regis oculis pſequerētur. Quo uiſo repē te ſilētiū ex admiratōe oritur. Ac mox reges auidi noſcere cās aduētus eius pcedūt obuiā: Priamus ubi ad ſe tendi ui det ptinus i hoſtes ruit: puluerē reliq̄q; humi purgamēta capiti aſpergēs: dei norat ut miſerati fortūas ſuas precato ri ad Achillem ueniant: eius ætatem; fortunamq; recorda

tus Nestor dolet: Cōtra Vlyxes maledictis insequi & cō memorare quæ apud troiam in cōcilio ante sumptū bellū ipse aduersum legatos dixerat. Ea postq̄ Achilli nunciata sunt p Autumedontē aduersum iri iubet: ipse retinens ur nam cum Patrocli ossib9. Igit ingressis ducibus nostris cū Priamo rex genua achillis manib9 cōplex9 Nō tu michi inquit causa huiusce fortune sed deoꝝ quispiā qui postre m ā ætatē meam qum miserari deberet in hasce erumnas deduxit confectam iam ;ac defatigatam tantis luctibus filiorum: Q uippe hi fisi regno per iuuentutem qum sem per cupiditates animi quoquo modo explere gestiunt: ultro sibi mihiq; pniciē machinati sunt: Neq; dubiū cuiq̄ quin cōtemptui sit adolescentiæ senectæ ætas. Q uod si in teritu meo reliqui huiuscemodi facinoribus tempera būt me quoq; si uidetur exhibeo poene mortis: cui misero con fectoq; mœroribus oēs erūnas quibus nunc depssus in- fœlicissimū spectaculum mortalibus præbeo cum exiguo spiritu simul asserens adsum en ultro nihil deprecor: uel si ita cordi est habe in custodia captiuitatis: Neq; enī michi quicq̄ iam superioris fortune relictum est Q uippe inter fecto Hectore cūcta regni cō cidere. Sed iam græciæ uni uersæ ob meoꝝ mal e consulta satis pœnarum filiorū san- guine ac miseris erūnis persolui miserere ætatis ac deos re corda tus retorque animos ad pietatem concede paruulis saltem . Noui animā parentis tui omnes curas uigiliasq; in te tuamq; salutem impēdentis: Sed illi quidem cuncta se - cundum sua uota perueniant longeq; aliter neq; mei sim i lis senectā degat. Interea dum hæc cōmemorat: paulat animo deficere ac dissolui mēbris dein ommutescere cœ pit. Q uod spectaculuз lonhe miserrimum omnibus qui

tum aderant dolori fuit. Deinde Andromacha paruulos filios Hectoris ostentans ante Achillem ꝓsternit: ipsa fletu lamētabili orans uti sibi cadauer coniugis intueri saltē concederet. Inter hæc tā miserāda Phoenix cum Nestore Priamū sustulere atq; uti animū reciperet hortat. Tū rex ubi aliquātum refouit spiritum nexis genibus atq; utraq; manu dilaniās caput ubi nunc illa ē ait quæ apud græcos pcipua erat misericordia: an iuxta solū Priamū circunscribit: Iāq; omnibus dolore pmotis: Achilles decuisse ait filios eū suos initio ab eo quod admiserint facinore cohibere: neq; ipm concedendo tanti delicti participē fieri: cæterū ante id decēniū non ita defessū senecta fuisse ut suis despectui eēt: Sed obsedisse animos eoꝝ desiderium rerū alienaruз neq; ob mulierē solū unaз sed Atrei atq; Pelopis diuitiis inhiantes raptū res more incōdito prexisse: ꝓ quis æquissimū eē eiusmodi poenas uel etiā grauiores pēderet. Nāq; ad id tēpus græcos secutos morē in bellis optimum quoscūq; hostiū pugna cōficerēt restituere sepulturæ solitos: cōtra Hectoreз supgressum humanitatis moduз Patroclum eripere ꝑlio ausum scilicet ad ludendum ac fœdādū cadauer eius quod exemplū poenis ac suppliciis eoruз eluendum ut græci ac reliquæ posthac gentes memores ultionis eius moreз quæq; humanæ cōditionis timerēt. Nō enim Helenæ neq; Menelai gratia exercitum relictis sedibus paruulisq; procul a domo cruentum suo hostiliq; sāguine inter ipsa belli discrimina huiusmodi militiam tollerare: Sed cupere dignoscere barbari græci ne summa reꝝ potirētur: q̄q̄ iustaз causā fuisse inferēdi belli etiā ꝓ muliere. Namq; uti ipsi raptu reruз alienaꝝ lætarent: ita maxime dolori esse his qui amiserint. Ad hæc multa infausta detestādaq; Helenæ im

precari:confirmareq; se capto atq; euerso Ilio ante oẽs tāti admissi pœnas sanguine eius expetere: ob quā patria parẽtibusq; carẽs Patroclū etiā sollicitudinis suæ leuamen maximum amiserit. Dein consultum eū supradictis ducibus surgit: Quis oĩbus una atq; eadẽ sentẽtia est scilicet uti acceptis q̃ allata essent corpus exanime cōcederet. Qđ ubi satis placuit singuli ad sua tẽtoria discedūt. Moxq; Polixena ingresso Achilli obuoluta genibus ei9 spōte seruitiū sui pro absolutiōe cadaueris pollicet: Quo spectaculo adeo cōmot9 iuuẽis ut q inimicissim9 ob mortẽ patrocli p̃amo eiusq; regno eẽt, tū recordatiōe filiæ ac p̃ntis ne lachrymis quidẽ temperauerit. Itaq; māu oblata polixenā erigit p̃dicta prius mādataq; cura Phœnici sup priamo: ut delectaretur sed rex nihil se luctus neq; præsentiū miseriaꝶ remissuruꝫ se ait. Tū Achilles confirmare nō prius cupitis eius satisfacturū q̃ mutato in melius hītu cibū etiā secuꝫ sumeret: ita rex ueritus ne q̃ cōcessa uidebantur, ipse recusando īpediret: Dein oĩa q̃ imparent faciendã decreuit. Igit ubi excussus comis puluis totusq; lautus ẽ: mox a iuuene ipe:& qui cū eo uenerāt cibo īuitant. Dein ubi satias oẽs tenuit hoc mō Achilles disseruit. Refer iā nūc mihi Priame quid tm̄ causæ fuerit, cur deficiẽtibus quideꝫ uobis copiis īdies militarib9 ingrauescẽtib9 aūt calamitatibus atq; erūnis Helenā tn̄ in hodiernū retinẽdā putetis? neq; uelut cōtagioneꝫ īfausti ominis repuleritis: quā prodidisse patriā, p̃ntes (& qđ indignissimū oĩum ẽ) fratres sanctissimos cognoueritis: Nāq; hi execrati facinus eius ne militiā quidẽ nobiscū cōiurauerunt scilicet ne quam audire incolumeꝫ nollẽt: ea per se reditum in patriam q̃reret. Eā igit quum cerneretis malo omnium ciuitatem intrasse uestram non deiecistis?

nõ cũ detestatiõibus extra muros ꝑsecuti estis? Quid illi senes (quoꝝ filios pugna idies cõficit) nõne adhuc ꝑsenserunt eãdẽ extitisse cãz tãtoꝝ funeꝝ: ita ne ergo diuinit⁹ euersa mẽs ẽ ut null⁹ in tãta ciuitate repiri posset: qui fortunã labẽtis pr̃iæ dolẽs de ꝑnicie pbblica cũ exitio ei⁹ trãsigat. Ego qdẽ ætatis tuæ cõtẽplatiõe atq₃ haruz ꝑcuz cadauer restituã: neq₃ unq̃ cõmittã ut qđ in hoĩbus reꝑhẽdit) crimen malitiæ ipse subeã. Ad ea Priamus renouato fletu q̃ miserabili non sine decreto diuũ aduersa hoĩbus irruere sic ait: Deũ quippe auctorẽ singulis mortalibus bõi maliq̃ eẽ (quoad beatã eẽ licitũ sit) cuiusq̃ in eũ inimicitiã ꝓcedere. Cæterũ se diuersi partus quinq̃ginta filioꝝ patrẽ btissimũ regũ oĩum hĩtũ: ad postremũ Alexãdri natalẽ diẽ q̃q̃ conatũ euitare: ne diis quidẽ ꝑcipiẽtib⁹ potuisse. neq₃ Hecubã fœtu eo grauidã facẽ (quietẽ edidisse uisaz: cui⁹ ignibus cõflagrasse idã: ac cõtinuãte flãma deorũ delubra concremari: oẽmq₃ demũ ad cineres collapsaz ciuitatẽ intactis iuiolatisq₃ Antenoris atq₃ anchisæ domibus: q̃ denũciata cũ ad ꝑniciẽ publicã despectare aruspices ꝑcinerẽt, interne cãdũ edituz ꝑtũ placuisse. Sʒ hecubã more fœmineæ miseratiõis clã alẽdũ pastoribus in idã tradidisse cũ iã adultũ cũ res palã eẽt ne hostẽ quidẽ q̃uis sæuissimũ ut iterficeret pati potuisse tãtæ. s. euz fuisse pulchritudinis atq₃ formæ. Quem coniugio deinde Oenonæ iunctum cupidinem desiderium maximum cœpisse uidendi regiones atque regna procul posita contingere. tandem adductam Helenã uenusto aspectu decoram: urgente ac instigante quodam numine cunctorum ciuium amicis sibi etiam læritiæ fuisse: neque cuiqnam quum orbari se filio: aliove consanguineo cerneret non acceptam tamen: solo omniũ aduer-

ſante Anthenore: qui initio poſt Alexandri reditum filiuꝫ ſuum Glaucum qui tunc eius comitatum ſequutus erat: abdicandum a penatibus ſuis decreuerit uir domi belliq; prudentiſſimus. Cæterum ſibi (quoniam ita reſ ruerent) optatiſſimum appropinquare naturæ finem omiſſis iam regni gubernaculis atq; cura: Tum ſeſe in Hecubæ filiorumq; recordatiōe cruciari: quas poſt excidium patriæ captiuas incertum cuius domini faſtus manerent. Dein oīa quæ ad redimendum filium aduecta erant ante cōſpectuꝫ iuuenes exponi imperat: ex quis quicquid auri atq; argenti fuit tolli Achilles iubet: ueſtis etiam quod ei uiſum ē: reliquis in unuꝫ collectis Polyxenā & cadauer tradit. Quo percepto exinde gratia ne impetrati funeris: an ſiquid troiæ accideret ſecurus iam filiæ cōplexuſ Achillis genua orat uti Polyxenam ſuſcipiat ſibiq; habeat. Super qua iuuenis aliud tempus: atq; alium locum tractatumq; fore reſpondit. Interim cum eo reuerti iubet. ita Priamus recepto Hectoris cadauere aſcen ſoſq; uehiculo cum his qui ſe tuꝫ comitati fuerant ad troiam rediit.

ARGVMENTVM QVARTI LIBRI.

INCENTI troianorum fletu peraguntur Hectoriſ funera. Penthesilea ab Achille interficitur. Memnon enim innumeris copiis adueniens græcos in fugam uertit: iſq; demum ab Achille perimitur. Polydamas ab Aiace: Glauc9 ab Agamemnone: duo Priami filii ab ulyxe interficiūtur. Memnonis cineres in ſolum patrium remittuntur. Iugulantur duo Priamidæ. Idæus mittiť a Priamo ad Achilleꝫ pro polyxenæ nuptiis. Achilleſ in tēplo apollinis ex īſidiis a paride occidiť: ſepeliturq; in Sygeo īgēti græcoꝝ luctu Eurypilus thelephi cū exercitu aduenit in troianoꝝ auxi

lium illectus Cassandræ nuptiis. Pyrrhus Achillis filius cũ exercitu supuenit. Alexãder a Philocteta cũ sagictis ueneno hydræ ibutis necat: quo uiso œnone extĩcta est. Helena Deiphebo nupsit. Antenor uenit i colloquium cum græcis a quo troiæ proditio componitur:

INCIPIT LIBER QVARTVS: DICTYS CRETENSIS.

s ED postq̃ palam ẽ regem perfecto negotio inuiolatuȝ atq; integro comitatu regredi admirati laudãtes græciæ pietatem ad cœlum ferunt. Quippe quis ita animo hæserat nulla spe impetrandi cadaueris: ipsumque & qui cum eo fuissent retineri a græcis: maxime ob Helenæ quæ non remitteretur recordationem. Cæteꝝ uiso Hectoris funere cũcti ciues sotiisq; accurrentes fletum mox tollunt diuellẽtes comã fœdãtesq; ora laniãtes. In tãta populi multitudine nec q̃sq̃ in uirtute sua spei bonæ fidutiam ponere illo interfecto cui inclyta p gentes fama rerum militiarium: in pace præclara pudicitia: ex qua non minorẽ q̃ reliquis artibus gloriã adeptus erat. Interea sepeliere eum haud lõge a tumulo Ilii regis quondaȝ: Dein exorto q̃ maximo ululatu postrema funeris peragũt hinc fœminis cũ Hecuba deflẽtibus hĩc reclamãtib⁹ uiris troianis & ad postremum sotiorum gẽtibus: quæ per dies decem cõcessa bellandi requie ab ortu solis usq; ad uesperã per troianos gesta nullo usq̃ remisso lugẽdi officio. INTERIM p eosdẽ dies Pentesilea (de qua ãte memorauimus) cum magna amazonũ manu reliquisq; ex finitimis populis supuenit. Quæ postq̃ Hectorẽ interemptũ cognouit perculsa morte eius regredi domũ cupiens ad postremum

multo auro atq; argento ab Alexandro illecta ibidẽ opperiri decreuerat. Dei exactis aliquot diebus copias suas armis instruit: ac seorsum a troianis ipsa suis modo bellatoribus satis fidens in pugnam pergit: cornu dextro sagittariis altero peditibus instructo medios equites collocat: in quis ipsis contra a nostris ita occursum ut sagittariis Menelaus atq; Vlixes & cũ Teucro Meriones peditibus Aiaces duo Diomedes Agamemnon & Tlepolemus & cum Ialmeno Ascalaphus opponeretur: in equites ab Achille & reliqs ducibus pugnaretur. hoc modo instructo utrinq; exercitu conflixere acies: caduntq; sagittis reginæ plurimi: neq; a Teucro secus bellatũ: interim Aiaces & qui cum his erãt pedites cõtra quos steterant cædere ac restantes de truderẽ umbonibus moxq; detrusos obtruncare: neq; quoad delectæ peditu3 copiæ finis fit. Achilles inter æquitũ turmas Pẽthesileã nactus hasta petit neq; difficilius q̃ fœmina3 equo deturbat manu cõpræhendẽs a coma atq; ita grauiter uulneratã detrahẽs: Quod ubi uisum est tũ uero nullam spẽ in armis rati fugam faciunt clausisq; ciuitatis portis nostri reliquos quos fuga bello exemerat insecuti obtrũcant fœminis tñ abstinẽtes manu parcẽtesq; sexui: Dein uti quisq̃ uictor interfectis quos aduersum ierant regrediebatur Pẽthesileam uisere seminecem admirariq; audaciam. Ita breui ab omnibus in eundem locum est concursum: placitu3que uti (quoniam naturæ sexusque conditione3 superare esset ausa) in fluuiũ reliquo adhuc persentiente spiritu aut canibus dilanianda iaceretur. Achilles interfectam eam sepelire cupiens mox a Diomede ꝓhibitus est: Is namq; percõctatus circũstantes quidnã de ea faciendum eẽt cõsensu omniũ pedibus attractam in scamandrum præcipitari

scilicet pœnam postremæ desperationis atq; amentiæ. hoc modo amaxonũ regina deletis copiis quibus cũ auxiliatũ Priamo ueuerat ad postremum ipsa spectaculum dignu3 moribus suis ꝓbuit. AC SEQ VENTI die Memnõ Tithoni atq; Auroræ filius ingẽtibus indoꝝ atq; æpthiopu3 copiis supuenit magna fama: Q uippe in unu3 multis milibus armatorum uario genere spes etiam uotaq; de se Priami superauerat. Namque omnia circum troiam & ultra quæ uisi poterant uiris atque equis repleta splendore insigniũ refulgebant. Eos omnes iugo caucasi mõtis ad troiã duxit: reliquos neq; numero inferiores imposito Phala duce atq; rectore mari misit. Q ui appulsi Rhodum ubi aĩad uertere insulam græcis sociam ueriti ne r̃e cognita incenderentur naues ibidem opperiebantur. Ac mox diuisi in Camiram & Galisam urbes opulẽtas. Neque multopost rhodii Phalam incusare quod pauloante euersa ab Alexandro sydone patria sua auxilium ei aquo læsus sit ferre cuperet: quoniam exercitus permouerent confirmare haud dissimiles barbaroꝝ uideri qui tam indignu3 facinus defenderent: multa p̃terea accensura uulgus & quæ pro se factura cẽnt differere. Q uæ res haud frustra fuit: Phœnices nãq; qui in eo exercitu aderãt plurimi permoti querelis rhodiorum dein cupidine diripiendarum rerum quas se cum aduexerant Phalam lapidibus insecuti necãt distributiq; per supradictas urbes aurum atq; reliqua p̃dæ dispartiunt. INTERIM exercitus q cũ Memnone uenerat positis patulos p locos castris (nã intra mœnia haud facile tanta uis hostium retineri poterat) diuersi suo q̃sq; genere exercebant neq; i eadem arte simplex atq; idẽ mopus: sed ut queq; regionis suæ mos assuefecerat ita tælis in aliu3 modũ formatis

scutorum etiã & galearum multiformis species horrẽdam belli faciẽ præbuerãt. At ubi triti aliquot dies & miles bellum cupit: simul cum luce exercitus oĩs signo dato in p̃liũ ducitur: cũq; his troiani & qui intra mœnia sotii fuerãt. At græci instructi pro tẽpore opperiri debilitati aliquãtuʒ aĩo metu ingẽtis atq; incogniti hostis. Igit̃ ubi intra tæli iactũ uentũ est tũ uero barbari clamore ingẽti ac dissono ruinæ modo irrũpunt: nostri cõfirmati ĩter se satis ĩpigre uim hostium sustẽtauere. Sʒ postq̃ acies renouatæ atq; in ordinẽ reformatæ sunt: & iã hinc atq; inde tæla cœpere cadũt utriusq; exercitus plurimi: Neq; finis fit quoad Memnon curru uectus adhibito secũ fortissimo quoq; medios græcoꝝ inuadit primũ quẽq; obuium fundens aut debilitãs. Ita iã plurimis nostrorũ interfectis ducib9 ubi fortuna belli uersa neq; spes reliqua n: si in fuga est uictoriã cõcesser̃. Eo die incẽse deletæq; naues omnes forent: ni nox pfugiũ laborãtium ingruẽs hostes ab ĩcœpto cohibuisset: tãta in Mẽnone bellãdi uis peritiaq;: & nostris aduersæ res. Igitur græci postq̃ requies est pculsi inter se ac sũma rerum diffidẽtes p uniuersam noctẽ quos in bello amiserant sepeliere. Dein consiliũ futuri certaminis aduersum Mẽnonem ineunt: ac placet sorte eligi nomen ducis cum eo bellaturi. Tũc Agamemnon Menelaum excipit Vlyxem & idomeneũ: Sors agi cœpta Aiacem Telamonium uotis omniũ de igit. Ita refectis cibo corporibus reliquũ noctis cũ quiete trãsigũt: At lucis principio armati instructiq; pro negotio pugnam aggrediunt̃ neq; segnius a Mẽnone actũ cum quo troiani omnes. Ita hinc atq; inde ordinato exercitu p̃lium inituʒ. Tum plurimi utriusq; partis ut in tali certamine cadũt aut icti grauiter prelio decedunt. In quo bello Antilochus Ne

ſtoris obuius forte memnoni interficit. Moxq̃ Aiax ubi tp̄s uiſum ē inter utrãq̃ aciē progreſſus laceſſit regem: p̄dicto prius Vlyxi & idomeneo ut a cæteris ſe defenderent Igitur Memnon ubi ad ſe tendi uidet curru deſilit: confligitq̃ pedes cum Aiace magno utriuſque partis metu atq̃ expectatione: qum dux noſter ſumma ui umbonem ſcuti eius tēlo in aliquantum perforatũ a nimis ac ſummis uiribus ingruenſ impulit uertitq̃ in latus: Quo uiſo regiſ comites accurrere Aiacem exturbare nitentes. Tuȝ achilles ubi a barbaris intercedi uidet pergit cõtra & nudatum ſcuto hoſtis iugulũ haſta tranſigit. Ita præter ſpeȝ interfecto Mēnone animi hoſtiũ cõmutãtur & græcis aucta fiducia Iã æthiopũ uerſa acie noſtri inſtãtes cædũt plurimos. Tũ Polydamas renouare p̄lium cupiens circumuẽtus ad poſtremum atq̃ ictus inguina ab Aiace interficitur. Glauc⁹ Antenoris aduerſum Diomedem aſtans Agamemnonis tælo cadit. Tum uero cerceres hinc æthiopes cum troiãis per omnem campũ ſine ordine atq̃ impio fugientes multitudine ac feſtinatione inter ſe implicari cadere ac mox palantibus equis proculari: hinc græcis reſumptis animis ſequi cædere: impeditos diſſoluere atq̃ ita cõfodere laxatos redundant circum muros campi ſanguine: & omnia: qua hoſtis ingruerat armis atque cadaueribus repleta ſunt. In ea pugna Priami filiorum Atreus & Echion ab Vlyxe interfecti ſunt: Drapſis Bias & Coritha ab Idomeneo: ab Aiace Oilei Ilioneus cum Philenore: Iteȝ Thieſtes: & theſeſites a Diomede. ab aiace uero altero Antiplus Agapn⁹ Agathon atque Claucus: & ab Achille Aſteropeus. finis factus eſt. POSTQVAM GRAECOS SAtias & ad poſtremum fatigatio inceſſit: ad tentoria digrediun

tur: At ubi a nostris in castra recessum ē missi fuere a troia nis qui peterent eorum qui in bello ceciderant corpora hu mandi ueniam: ita collectos suos quisque igni cremant & more patrio sepeliunt: seorsum a cæteris cremato Mem none cuius reliquias urna conditas per necessarios regis remisere in patriū solū. At græci lautū bene cadauer Anti lochi iustis factis Nestori tradunt eūque orāt ferret æquo animo fortunæ belliq; aduersa. Ita ad postremum corpo ra sua quisq; curantes uino atq; epulis per multam nocte; Aiacem sumulq; Achillem laudibus celebrant atq; ad cœ lum tollunt. At apud troiā ubi requies funeru; est nō iam dolor ex casu Mēnoni sed metus summæ rei & ad postre mum desperatio incesserat: quum Sarpedōis interitus in de insecuta paulopost Hectoris clades spes reliquas ani mis abstulissent: neq; quod postremum per Mēnonē for tuna auxilium obtulerat reliquū iam existeret: Ita conflu entibus in unū tot aduersis curam oēm exurgendi omise rant: Atq; post paucos dies græci instructi armis processe re in campum lacessentes si auderent ad bellandum troia nos: Quis Alexander dux cum reliquis fratribus milite; ordinat atq; aduersum pergit: Sed priusq̄ ferire inter se aci es aut iaci tæla cœpere barbari solutis agminib9 fugam fa ciunt: cæsiq; eorum sunt plurimi aut in flumen precipites dati. quū hinc atq; inde ingrueret hostis atq; undiq; adem pta fuga esset: capti etiam Lycaon & Troilus Priamidæ: quos in medium productos Achilles iugulari iuber indi gnatus nondū sibi a Priamo super his quæ secum tractaue rat mādatum. Quæ ubi animaduertere troiani tollūt ge mitus & clamore lugubri Troili casu; miserandum in mo dum deflent recordati ætatem eius admodum immaturā.

qui in primis pueritiæ annis cum uerecundia & probitate tum pcipue forma corporis amabilis atq; acceprus popularibus adolescebat. DEIN transactis paucis diebus solenne Thymbræi Apollinis incessit requies bellandi per inducias interposita. Tum utroque exercitu sacrificio consistente Priamus tempus nactus Idæum ad achillem sup Polyxena cũ mandatis mittit. Sed ubi Achilles in luco ea quæ perlata erant tum ab Ideo separatim ab aliis recognoscit cognita re apud naues suspitio alienati ducis & adpostremũ indignatio exorta ẽ. Nãq; ãtea rumorẽ proditiõis demẽter ortũ p exercitũ i uerũ traxerãt Tũcq; simul uri cõcitat9 militis aim9 leniretur Aiax cum diomede & ulyxe ad locũ pgũt: Hiq; añ rẽplũ resistũt opperiẽtes si egrederetur Achilles: simulq; uti rẽ gestam iuueni referrent: de cætero etiam deterrent ne colloquiũ clam cum hostib9 haberet. Interim Alexander compositis iam cum Dephebo insidis pugione cinctus Achillem iagreditur confirmator uelut eorum quæ rex Priamus pollicebatur; Moxque ad aram Apollinis quo ne hostis dolumpersentisceret aduersus ducem assistit. Dein ubi tempus uisum est deiphebus amplexus inermem iuuenẽ quippe in sacro Appollinis nichil hostile metuentem exosculari gratulariq; super his quæ consensisset: neq; ab eo diuelli aut omittere: quem Alexãder librato gladio procurrẽsq; aduersus hostem p utrũq; larus geminato ictu transfigit. At ubi dissolutum uulneribus animaduertere parte alia q̃ uenerant proruunt sese: ita maxima re & super uota omnium perfecta in ciuitarẽ recurrunt. Quo uiso ulyxes non temere est inquit q; turbati ac crepidi repente prosiliere: Dein ingressi lucum circunspicientesque uniuersa animaduertunt Achillem stra

tũm humi exanguem atq3 etiam seminecem : Tum Aiax fuit quod confirmatum ac uerum etiam per mortales nul lus hominum existere potuisset qui re uera uirtute supe raret sed uti palam est tua te inconsulta temeritas perdi dit. Deinde Achilles extremum adhuc retentans spititũ dolo me atq3 insidiis inquit Deiphebus atque Alexander Polyxenæ gratia circumuenere: Tum expirantem eũ duces amplexi cũ magno gemitu atque exosculati postremũ salutant. Deniq3 Aiax examinem iam humeris sublatũ luco effert. Quod ubi animaduertere troiani omnes simul portis proruunt eripere achillem nitẽtes atque inferre intra mœnia scilicet more solito illudere cadaueri eius gestiẽtes: contra græci cognita re arreptis armis tendunt aduersum paulatimque omnes copiæ productæ: ita utrinque certamen breui adoleuit: Aiax tradito hisqui secum erant cadauere. Dein infensus Asium Dimanthis Hecubæ fratrem quemprimum obuium habuit interfecit: Dein plurimos uti quem intra tælum fecerant. inquis Iastes & Amphimacus reperta re: peritiaque ducis Aiax oilei & menelaus adiũcti fundũt plurimos atq3 in fugam cogũt. Quare troiani cæsis suorum plurimis nusq̃ ullo certo ordine resistendi dispersi palantesq3 ruere ad portas neque usq̃ nisi in muris salutem credere: Quare magna uis hostinm ab insequentibus nostris obtrũcatur: Sed ubi clausis portis finis cædendi factus est græci Achillem ad naues referũt Tuncq3 reflentibus cunctis ducibus casum tanti uiri plurimo militum dolore neq3 uti res exposcebat tristicia cõmoueri: Quippe quis in animo hæserat Achillem sæpe cõsilia prodendi exercitus iniffe cum hostibus: Ceterũ interfecto summam militiæ orbatam & ademptum spei

q̃ plurimũ:cui egregio bellandi ne hõestam quidem mortem haud aliter q̃ in obscuro oppetere licuerit. Igitur propere ex ida apportata ligni uis multa atque in eodem loco quo antea Patroclo bustum extruunt: Dein posito cadauere subiectoque igni iusta funeri pagunt: Aiace p̄cipue insisteute qui per rriduum continuatis uigiliis haud prius abire desistit q̃ teliquiæ coadunarentur: solus nanq; omnium pœne ultra uirilem modum interitu Achillis consternatus est: Q uippe qum amicissimum & sãguine coniunctũm sibi: tum præcipue plurimum uirtute cæteros antecedentem sciret. Contra apud troianos lætieia atque gratulatio cunctis incesserat interfecto: q̃ metuendo hoste Alexandri q; commentum laudantes ad cælum ferunt scilicet quum insidiis tantum perfecerit: quãtum in certamine ne audiret quidem. INTER quæ tam læta nũcius Priamo superuenit Eurypilum Thelephi ex mysia aduentare. quem rex multis antea illectum præmiis: ad postremũ oblatione Cassandræ cõfirmauerat: Sed inter cætera quæ ei pulcherrima miserat: etiam uitem quandam auro effectam & ob id per populos memorabilem. Cæterum Eurypilus uirtutibus multis clarus Mysiæ his modo citisq; instructus legionibus summa fama læriciaq; troianis exceptus spes omnes barbaris in melius conuerterat. Interim græci Achillis ossa urna condita adiunctaq; simul Patrocli in Sygæo sepeliere: cui sepulchrum etiam extruendnm iis qui in eo loco habitabant mercede Aiax locat: indignatissimus ide græcis q nichil in his dignum doloris iuxta amissionem tanti herois animaduerteret. PER IDEM TEMpus Pyrrhus (quem Neoptolemũ memorabant Achille genitum ex Deidamia Lycomedis (super

ueniens offendit tumultum extructum iam ex parte maxima: Dein percontatus exitiuз patris doctusq́ꝫ myrmidonas gentem fortissimam & inclytam bellandi armis atqꝫ animis confirmat: impositoq́ꝫ faciendo operi Phœnice ad naues atque tentoria parentis uadit: ibi custodem rerum Achillis Hippodamiam animaduertit: moxque cognito aduentu eius in eundem locum a cunctis ducibus cõcurritur uti animnm æquum haberet deprecãtur: Quis benigne respõdens: nec sibi ait ignoratum esse omnia quæcunqꝫ diuinitus fierent forti animo pectoreqꝫ patiẽda: neqꝫ cuiq̃ super fatum uiuendi concessam legem: turpẽ nãqꝫ ac detestandã uiris fortibus cõditionẽ senectæ cõtra ibellibus optabilem. Cæteꝝ sibi eo leuiorem dolorẽ eẽ ꝙ nõ in certamine neqꝫ in luce belli Achilles interfectus essз: quo fortiorẽ ne optasse q̄dem quenq̃ existere nũc uel p̄terituз excepto uno illo hercule. Addit p̄terea solũ uiꝝ dignuз ea tẽpestate: sub cuius manibus excindi troiam deceret: neqꝫ tñ abnuere ꝙ infectum a patre relictum eẽt a se: atqꝫ a circunstãtibus perfici. POSTQVAM finem loquẽdi fecit: iu proximum diem certamen pronũciatum duces oẽs (ubi tẽpus uisum est) solito ad Agamẽnonẽ cœnatuз ueniunt. In quis Aiax cum Neoptolemo Diomedes ulyxes & menelaus. hiqꝫ inter se eundem locũ cœnandi capiũt: interim iter epulas p̄mas iuuẽi patris fortia faeinora enumerauere: uirtutemqꝫ eius commemorando efferre laudibꝰ Quis pyrrhus non mediocriter lætatus accẽsusqꝫ: enixurũ se oĩ ope respondit: quo ne indignus patris meritis existeret: deinde sua quisqꝫ tentoria quietum abeunt. Ac postero die simul cũ luce iuuẽis castris egressus offendit Diomedem enim Vlyxe: Quos salutatos quid causæ ad se ue

niendi foret rogat: hicq; aiunt interponendam dieruz moram ad reficiendos milites cum eius animo: equis lōgo maris itinere torpentibus etiam nunc membris: & ob id nec quicq̃ satis firmo nisu aut solitis uiribus agerent: itaq; ex eorum sententia biduum interpositum est. Quo transacto omnes duces regesque suis quisq; militibus instructis exercitum ordinant atq; in pugnam uadunt: in quis Neoptolemus regens medios circa se mirmidonas atq; Aiacez quem affinitatis merito parentis loco percolebat. Interim troiani uehementer mouentur: maxime q͏̄ suis indies deficientibus auxiliis nouus aduersum se miles pararetur cuz memorando duce: tamen Eurypili hortatu arma capiunt. his nancq; adiunctis secum regulis copias suas troianis mixtas porta educit: atq; ita ordinata acie medium se locat. Tum primum Aeneas aspernato certamine intra muros manet execratus quippe Alexandri facinus commissum in Apollinem cuius sacris præcipue tuebantur. Sed ubi signum bellandi datum est manus conserunt: magnaque ui utrincq; decurrere. Tum nostris festinantibus secreta dignoscere Cryses manu uti silentiũ ageretur significat atq; Helenum secum abducit a quo doctus cũcta græcis ut audierat refert. Addit præterea tempus troiani excidii: idq; a ministris Aenea atque Anthenore. Tum recordatione eorum quæ Calchas edixerat: eadem cuncta congruentia que inter se animaduertunt. Dein postero egresso die utrinque milite ad bellandum plurimi troianorum cadunt sed ex sociis tamen pars maxima. At uero ubi uehemēti9 a nostris instatur: & omni ope bellum finire in animo est: signo dato dux duci occurrit: atq; in se p̄lium conuertunt TVM Philocteta progressum Alexandrum lacessit si au-

deret sagittarum certamine. Ita consensu utriusque partis Vlyxes atq; Deiphœbus spatium certaminis definiunt. Igitur primus Alexander incassum sagittam contendit: Dein Philocteta insecutus sinistram manum hosti transfigit: reclamantiq; dolorem dextrum oculum perforat: & iam fugientem insecutus tertio uulnere per utrunq; pedem traiicit. fatigatumque ad postremu3 interficit. Quippe Herculis armatus sagittis quæ infectæ hidræ sanguine haud sine exitio corpori figebantur. Quod ubi animaduertere barbari magna ui irruunt eripere Alexandrum cupientes multisq; suorum interfectis a Philocteta negocium tamen peragunt atq; in ciuitatem reportant. Tumq; Aiax telamonius insecutus fugientes ad usq; porta3 peregit: ibi cæsa uis hominum multa quum festinantibus iter se troianis & singulis euadere inter primos cupienribus magis in ipso aditu multitudine sua detinerētur. Interim multi eorum qui primi euaserant super muros siti collecta undique cuiuscemodi saxa super clypeum Aiacis deiicere congestam qua3 plurimam terram desuper uoluere scilicet ad depellendum hostem qum supra modum grauaretur: quæ egregius dux facile scuto decutiens haud segnius immineret. Deniq; Phlocteta eos qui in muris locati erant eminus sagittis perturbat: multosque interficit: neq; secus a reliqs in parte alia res gestæ. Atq; eo die excisa euersaque mœnia hostium forent ni nox ingruens nostros ab incœpto cohibuisset. Qui ubi ad naues regressi sunt læti Philoctetæ facinoribus & ob id maximam animo fiduciam gestantes summo fauore ducem celebrāt: Qui simul cum luce adiunctis sibi reliquis ducibus in prœlium egressus hostis metu suo adeo terruit ut uix se mœnib9 defen

derent. Interim Neoptolemus apud tumulum Achillis postq̃ in auctorem paternæ cædis uindicatum est initium lugendi sumit & una cum Phœnice atq; omni mirmydonum exercitu comas sepulchro deponit pernoctatque in loco. PER idem tempus filii Antimachi (de quo supra memorauimus) adiuncti Priami rebus ad Helenum ueniunt eumq; ut in amicitiam cum suis redeat deprecãtur: ubi nihil proficiunt ad suos remeantes Diomedi atq; Aiaci alteri itinere occurrunt a quis comprænhensi productiq; ad naues quinam essent & rem omnem ob quam uenerãt exponunt. Tum nostri recordati patris eorum & quæ aduersum legatos nostros dixerat molitusque sit tradi eos popularibus: atque ante conspectum barbarorum produci iubent dein lapidibus iniectis necari. INTERIM Alexandri funus per partem aliam portæ ad œnonem (quæ ei ante raptum Helenæ denupserat) necessarii sui uti sepeliretur perferunt: Sed fertur œnone uiso Alexandri cadauere adeo commutata uti amissa mente obstupesceret ac paulatim per mœrorem deficiente animo concideret ita uno eodemque funere cum Alexandro contegitur. CAETERUM apud troiam ubi hostis muris infectus magis magisque sæuit: nec iam resistendi ex mœnibus spes ulterius est aut uires ualent cuncti proceres seditionem aduersus Priamum extollunt atq; eius regulos: Denique accito Aenea filiisq; Antenoris decernunt inter se uti Helena cu; his quæ ablata erant ad Menelaum duceretur. Quod postq̃ Deiphebus cognouit traductam ad se Helenam matrimonio sibi adiungit. Cæteru; ingressus concilium Priamus ubi multa ab Aenea cõtumeliosa ingesta sunt: ad postremum ex consilii sententia iubet Antenorem ad græcos

tũm mandatis belli deponẽdi transire q̃ pro muris signũ ostendens legationis ubi a nostris recessum est; ad naues uenit. ubi benigne salutatus atque exceptus summũ fidei beniuolentiæq; erga græciam testimoniũ capit; maximeq; a Nestore q; Menelaum insidiis troianorum appetitum cõsilio suo atq; auxilio filiorum seruauerit; pro qs euersa troia uitam p̃claram iam polliceri; uti dignũ memoria pro amicis aduersum perfidos moliretur. Tũ longã exorsus Antenor orationẽ(semper ait principes troiæ pœnam ob male cousulta diuinitus consecuti; dein subiungit Laomedõtis aduersum herculez famosa periuria insecutamq; eius atq; regni euersionem; Qua tempestate Priamus admodũ puulus atq; exps oium quæ gesta erant; petito Hesionæ regno impositus est; eum iam inde male despicientẽ cunctos sanguinis sui iniuriisq ne insectari solitum parcum in suo atqur appetentem alieni; Quo exemplo ueluti contagione pessima imbutos filios eius neque sacro neq; profano abstinuisse. Cæterum se eadem stirpe qua Priamuz græcis coniunctum animo semper ab eo dissensisse; Hesionaz quippe Danai filiam Electram genuisse ex qua ortus est Dardanus qui Teucri filiæ iunctus Erichthonium dedit eiusdẽ est Tros ex eo Ilus; Ganimedes Cleomestra & Assaricus; atque ex eo Capis Anchisæ pater Ilum deinde tithonum & Laomedontem genuisse. ex Laomedonte Icetaonem Clytium. Lampum. Timœrem. Bucolionem atque Priamum genitos. rursusque ex Cleomestra Lyersũm genitum. Cæterum Priamum cuncta iura affinitatis proculcantem magis in suos superbiam atque odium exercuisse. Postquam finem loquendi fecit; postulat nti(quoniã a senibus legatus pacis missus esset) darent ex suo nũero

tum quis super tali negocio disceptaret: electiq; Agamemnon Idomeneus. Vlyxes atq; Diomedes qui secreti ab aliis proditionem componunt. Praeterea placet uti Aeneae: si permanere uellet in fide pars praedae & domus uniuersa eius incolumis esset. Ipsi autem Anthenori dimidium bonorum Priami regnumque uni filiorum quem elegisset: concederetur ubi satis tractatum uisum est. Anthenor ad ciuitatem dimittitur referens ad suos composita inter se lõge alia in quis donum Mineruae parari a graecis: eosq; cũ gratia cupere recepta Helena acceptoq; auro bellũ omittere atq; ad suos regredi. Ita composito negocio Anthenor: traditoque sibi Taltibio: quo res fidem acciperet ad Troiam uenit.

ARGVMENTVM QVINTI LIBRI.

ANTEnor assumpto Taltibio ad troiam reuersus explicat legationem. Exin decernitur ut ipse atq; Aeneas redeant ad graecos exploraturi certam uoluntatem. Helena clam uenit noctu ad Antenorem: Vlyxes atq; Diomedes ad troiam ueniunt. Duo Helenae filii extincti. Antenor cõsulit graecis ut a templo Mineruae palladium surripiant. Tractatur de redemptione patriae. Ignis non comprehendit exta. Aquila partem extorum portat ad graecos. Impositis item extis ab Hecuba ignis extinguitur: sed consulente Cassandra ad rogum Hectoris consumuntur. Palladium clam per Antenorem ad graecos deducitur. Helenus Priami qui apud graecos captiuus erat: dixit imminere exitium troianis. Fit donum Mineruae equus ex ligno fabricatus per Epeum. Decem duces electi. Priamus orat pro Heleno. Equus cum rotis sub pedibus discissis muris ingreditur. Sinon dat signum. Troia destruit. Domus Ae-

neæ & Antenoris seruantur. Menelaus Deiphebum crudeliter truncatis naribus & cæteris mēbris interficit. Neoptolemus occidit Priamum. Aiax Oilei abstrāhit Cassandram. Helena conceditur Menelao. Polyxenam mittunt in ferias Achilli. Cassandra datur Agamemnoni. Andromacha Neoptolemo. Hecuba Vlyxi. Palladium Aiaci: sed per contentionem concessum fuit Vlyxi. Aiax reperitur ī rerfectus. Vlyxes aufugit. Palladium apud Diomedē manet. Hecuba obruitur lapidibus. Cassandra multa prædicit. Aiacis funus. Filii Aiacis ex Tegmessa commendant Teucro. Aeneas manet apud troiam. Anthenor ad mare adriaticum uenit. Testificatio auctoris de se.

INCIpit Liber Quintus historiæ belli troiani.

a NTENORE Taltibioq; ciuitatem ingressis cūcti populares: sociiq; cognita reppere concurrunt; cupientes dignoscere quæ apud Græccos actitata essent. In quibus Antenor in proximū diem relatum differt: atq; ita dimisso conuentu disceditur. Tum inter epulas (qum taltibius interesset) filios suos monere Anthenor nihil his in uita custodiēdu; q̄ uti antiquissimam ducerent cum græcis amicitiam. Dein singulorum probitatem: fidem atq; innocentiam commemorando admirari. Ita finito conuiuio quietum discedidur. At lucis principio: cunctis iam in concilio spectantibus audire: siquis modus tantis malis fieret: Cum Taltibio ipse uenit: neque multo post Aeneas. Dein Priam⁹ cū residuis regulis Denique ubi ea quæ a græcis audierat: uisus est dicere: hoc modo dissernit. Graue troiani principes nosq; socii graue bellum nobis extitisse aduersu; græciam

grauius uero multoq; durius mulieris cã hostes effectos q̃ amicissimos: qui inde iam a Pelope orti affinitatis etiam iure nobis coniuncti sunt. Namque si præterita mala summatim attingere oporteat quando ciuitas nostra depressa erumnis ad requiem emersit? unq̃ ne nobis defuere fletus? aut sotiis imminutæ calamitates? Quando non amici propinqui parentes filii deniq; in bello amissi sunt? Et ut ex me reliquorum luctuum memoriam recenseam qd nam Glauco filio tolleraui? cuius interitus q̃q̃ acerbus mihi non tamen ita dolori fuit q̃ tempus illud: quo adiunctũ Alexandro ad raptum Helenæ comitatum suum præbuit. Sed præteritorum satiãs: futuris saltem parcendum ac consulendum est: Græci homines custodes fidei ac bonitatis principes beniuolentiæ atque officiorum: Testis his rebus Priamus qui in ipso strepitu discordiarum: fructum tamen misericordiæ eorum tulit neque in inferendo bello quicq̃ prius tentatum ab his q̃ perfidiam in ipsa legatione insidiasq; a nostris experti sunt. In qua re (dico enim quod sentio) Priamus eiusq; filii auctores in his etiam Antimachus qui recens amissis liberis iniquitatis suæ pœnas luit Hæc omnia in gratiam gesta Helenæ eius scilicet mulieris quam nec græci quidem recipere gestiunt: retineatur igitur in ciuitate ea fœmina ob quam populi amici etiam aut non infesti huic regno: nonne sponte suppilces ut iam recipiant rogabimus? non omni modo faciemus læsis iam totiens per nos? Non in futurum saltem reconciliabimus tales uiros? Ego quidem abibo iam hinc & discedam longius. Neque committam ulterius ut intersim malis nostris. Fuit tempus quo manere in hac ciuitate iocundum erat: socii amici propinquorum salus patria denique

incolumis attinuere. Nunc dico mihi contra nunc quid
horum non imminutum aut i totum sublatum nobis est
non feram me cum his immorari quorum opera cuncta
mihi cum patria cõcidere. Et eos quidem quos in bello for
tuna eripuit utcumque iã sepeliuimus concedenti bus ul-
tro ueniam. Deorum aræ atq; delubra sanguine humano
per scelus infecta sunt. hoc etiam admisimus. Quippe
quis maiora supplicia post morrem charissimorum quã in
ipsa amissione luenda sunt. Quæ ne accidant nunc saltez
prouidete: auro atque huiusmodi aliis p̃miis redimẽda pa
tria. Multæ in hac ciuitate dites domus singuli pro facul-
tatibus in medium cõsulant. Postremo offeratur hostibus
quod mox interitu nostro ipsorum futurum est: templo-
rum etiam si necesse erit ornamentis pro incolumitate pa-
triæ utendum est: solus suas opes intus custodiat Priamus
solus diuitias potiores suis ciuibus teneat: his etiaz quæ cũ
Helena erepta sunt incubet. ipse uiderit quem ad finem
utendum putet patriæ calamitatibus: nos uicti iam sumus
malis nostris. Hæc atq; alia cum laehrymis eo differente
cuncti simul gemitum edunt tendentesque ad cœlum ma
nus annuere tot aduersis rebus primum singuli uel inter
se omnes finem miseriarum deprecantur. Ad postremuz
uno ore patriam redimendam clamant. In quis Priamus
dilauians caput fletu q̃ miserabili non solum iam hostibus
odiosum uerum suis hostem effectum: Quippe cuius nõ
amicum antea non propinquus non deniq; quiuis ciuis in
ueniri posset qui erumnis suis ingemiscere iamque optas-
set. Hæc non nunc demum uerum uiuis Alexandro atqui
Hectore agi cœpta. Sed quoniam præterita reuocare nul
li concessum est præsentium habendam rationem spemq;

futuris adhibendam: se namque omnium quæ haberet ad redemptionem patriæ potestatem dare: quam rem Antenori agendam permittere. Cæteru3 se quoniam iam odium suis esset abire e conspectu consentientem his: quæ inter se decernerent. Tum separato rege placet uti Antenor ad græcos redeat exploratum uoluntatem certam: adiunctusque ei Aeneas: ipsa composita re disceditur? S3 media ferme nocte Helena clam ad Antenorem uenit suspicans tradisse Menelao & ob id iram derelictæ domus metuens. itaq3 eum orat uti inter cætera sui quoq3 apud græcos commemorationem faceret ac pro se deprecaretur: Cæterum (ut cognitum est) post Alexandri interitum inuisa ei apud troiam fuere omnia desideratusque ad suos reditus. Ac lucis initio qnibus imperatum erat ad naues ueniunt decretum ciuium cunctis uarrant. Itaque cum quis ante ad confirmanda quæ tempus monebat secedunt: ubi quum multa de repub'ica: ac summa reru3 differerent uoluntatemq3 Helenæ docent ueniãq3 orant. Et ad postremũ confirmant inter se proditionis pactionem. Dein ubi tempus uisum est cum Vlyxe & Diomede ad troia3 ueniunt: cohibito Aiace ab Aenea scilicet ne qua insidiis opprimeretur talis uir quem solum barbari non secus q̃ Achillem metuebant. Igitur postq̃ duces græciæ in ciuitate conspecti sunt cuncti ciues tollunt spe animos existimantes finẽ belli atq3 discordiarum. Itaq3 propere senatus habitus: ubi nostris præsentibus discernitur primu3 omniũ Antimachũ ex omni phrygia exulandum scilicet auctorem tanti mali. Dein super conditionem pacis tractari cœptu3: inter quæ strepitus repente ex pergamo (ubi rex Priamus erat) clamorq3 ingẽs tollit. Quare turbati q in cõcilio erant foras

repēte ꝓsiliunt credentes insidias a regulis solito more fie ri. Itaqꝫ in templum Mineruæ ꝓpere concedunt: ac paulo post ex his qui ex arce descēderant Alexandri filios quos ex Helena susceperat casu desuper cameræ extinctos: hiqꝫ erant Corinthus atqꝫ Ideus. Quare concilio dilato duces nostri ad Antenorem abeunt: ibiqꝫ acceptis epulis pernoctant. Præterea cognoscunt ab Antenore cōditum quondam oraculum a troianis maximo exitio ciuitati fore: si palladium quod in templo Mineruæ esset extra mœnia auferretur: Namque id antiquissimum signum cælo lapsum qua tempestate Ilus templum Mineruæ extruens prope summum fastigii peruenerat: ibiqꝫ inter opera quum necdum tegmen superpositum esset sedem sui occupauisset: idqꝫ signum ligno fabrefactum esse: hortantibus dein nostris uti secum ad ea omnia eniteretur: facturum se quæ cuperent respondit. Atque his prædicit publice se in concilio super æqualitatem eorum quæ postulaturi essent exercitum deserturum scilicet ne qua suspicio sui apud barbaros oriretur. Ita composito negocio cum luce simul Antenor ac reliqui proceres ad Priamum uadunt. nostri ad naues redeunt. Dein ubi iusta pueris Alexandri facta sūt: post Ideus supradictos duces accitum uenit. Quis præsētibus Lampus cæteriqꝫ quorum consilium ꝑualebat multa differere atque docere ea quæ ante gesta essent temere & inconsulte non per se quippe qui contempti despectiqꝫ a regulis arbitrio alieno agerent. Cæterum ꝙ arma aduersum græcos tulissent non sponte factum: Namqꝫ sub imperio alieno agerent: expectandum his atque exequendū esse nutum eius qui teneat: ob quæ dignum esse græcos data uenia consulere his qui semper auctores pacis fue-

rint. Cæternm a troianis ob male consulta satis pœnaruȝ exactuȝ. Dein multo hinc: atque inde habito sermone ad postremum de modo præmiorum agi cœptum. tum dio medes quinque milia talenta auri atque argenti totidem optat. præterea tririci centena milia talentoruȝ: eaque per annos decem. Tum silentio habito cunctis Anthenor ait non græcorum more agere eos aduersuȝ se: sed barbaros Nam quum impossibilia postularent palam facere prætextu pacis bellum eos instruere. Cæterum auri atq; argenti tantum ne tum quidem priusq̃ in auxilia conducta dilaceraretur ciuitati fuisse: quod si permanere in auaricia uellent superesse troianis uti clausis portis incensisque intus deorum ædificiis ad postremum idem cum patria exitium peterent: Contra Diomedes non ciuitatem uestram consideratum tantum maris uenimus: uerum aduersum uos dimicaturi: Quo circa siue etiam nunc bellare in animo est parati græci: siue (ut ais) igni dabitis Ilium non prohibebimus. Quippe græcis affectis iniuria quoquomodo ulcisci hostes suos finis est. Tum Panthus in proximuȝ diem deliberandi ueniam orat. Ita nostri ad Antenoreȝ abeunt atque inde in templum Mineruæ. Interim cognoscitur in apparatu rerum diuinarum portentum ingens namque aris composita sacrorum consueta mox subiectus ignis non compræhendere neque consumere uti antea sed aspernari. Quare turbati populares simul uti fidem nuncii noscerent ad aram Apollinis confluunt atque ibi superpositis extorum partibus ubi flamma admota est repente cuncta quæ inerant disturbata ad terram decidunt. Quo quidem spectaculo perculsis atque attonitis omnibus subito auis aquila stridore magno immit/

tit sese atque extorum partem eripi moxque superuolans ad naues græcoꝝ ꝑgit:ibiq; raptũ omittit.id uero barbari non tñ leue aut in obscuro sed palã ꝑniciosũ crederet. Interim Diomedes cum Vlyxe dissimilantes quæ gerebantur obambulare in foro circunspicientes laudantesq; præclara operum ciuitatis eius. At apud naues auspicio tali motis omnium animis Calchas uti bonum animũ gererent hortatur:breui quippe dominos fore eorum quæ apud troiã essent. Cæterum Hecuba re cognita placatum deos egreditur præcipue Mineruam atq; Apollinem quis tum dona multa uictimasq; opimas admouet:sed in adolẽdo quæ sacrariis reddebant eodẽ modo restingui ignes ac repente interire uisi. Inter quæ tam sollicita Cassandra deo plena uictima ad Hectoris tumulum transferri inferrique iubet:Deos quippe aspernari iam sacrificia indignatos ob cõmissum paulo ante scelus in Apollinem:Ita tauris qui immolati erant ad rogum(sicuti imperatum est) apportatis moxq; igne subiecto consumunt cuncta. Inde ubi iã uesp erat domũ discessum est. Atq; eadẽ nocte Anthenor clam in templum Mineruæ uenit ubi multis precibus ĩmixtis theano(quæ templo sacerdos erat) impulit uti palladium sibi traderet habituram namque magna eius rei præmia. Ita perfecto negocio ad nostros uenit hisq; promissum offert. Id græci uelo obuolutum bene quo ne ĩtelligi a quoq̃ postit uehiculo ad tẽtoria Vlyxis per necessarios fidosque suos remittunt. At lucis principio postq̃ senatus coactus & nostri ingressi sunt:Antenor ueluti iracundias græcoꝝ metuens ueniam orare eorum: quæ aduersum eos pro patria exercitus disseruisset. Dein Vlyxes non se his moueri neq; indignari:sed ꝙ finis in tractãdo nõ adhiberetur

maxime quum oportunum tẽpus breui præteruolet. Tũ multo inuicem habito sermone ad postremum binis milibus talentorum auri atq; argenti rem decidunt. Quod ut ad suos referrent græci ad naues abeunt: ubi cõductis ducibus cuncta dicta gestaq; exponunt. palladium ablatum per Antenorem docent: Dein ex omnium sententia reliquus miles rẽ cognoscit: ob quæ placet uniuersis mitti Mineruæ donum q̃ honoratissimum. Tum accit9 ad eã rem Helenus cuncta quæ clam gesserant non secus q̃ si af fuisset ordine exponit: additq; finem iam aduenisse troia uarum rerum. Quippe quo maxime sustentaretur summa ciuitatis palladium fuisse quo ablato exitium ingruere. Cæterum donum Mineruæ fatale troiani esse equum ligno fabrefactum forma ingenti cuius magnitudine muri soluendi essent: annitente atq; ministro Antenore: dein recordatus parentem Priamum residuosq; fratres fletum edit miserabilem consternatusq; per dolorem atque stupefactus ruit. Tum Pyrrhus collectum eum refectũq; animi ad se ducit custodesq; addit ueritus ne qua per eum hostibus quæ gesta erant patefierent. Quod ubi Helen9 persẽsit Pyrrhum uti bonum animum gereret hortatur securum sui secretorumq;. Namq; se cum eo etiã post patriæ excidium multis tempestatibus in græcia moraturũ. Itaq; uti Heleno placuerat multa materies quæ apta huiusmodi fabricæ uidebatur per Epeum atq; Aiacem oilei aduecta. Interim firmatores pactæ pacis ad troiam eunt decem lecti duces Diomedes Vlyxes Idomeneus Aiax telamonius Nestor Meriones Thoas Philocteta Neoptolemus atque Eumeli9: Quos ubi in foro animaduertere populares læti animos tollunt finem iam erumnarũ

credentes. Itaq; singuli pluresue uti quisq; occurrerat benigne adeunt salutantes gratulantesq; exosculantur. Tu; Priamus pro Geleno orare græcos multisq; adhibitis precibus commendare charissimum sibi & inter cæteros dilectum magis propter prudentiam. Dein ubi tempus uisum est conuiuium publice cœptum est in honorem ducum scitæq; pacis Anthenore deseruiēte græcis atq; omni modo benigne exhibente cuncta. At lucis initio senes oēs in ædem Mineruæ conueniunt in quibus Antenor refert missos a græcis super conditionibus prædictæ pacis dece; lectos uiros: quos ubi duci in senatum placuit & dextræ inuicem datæ atque acceptæ sunt: decernunt inter se uti proximo die campi in medio atq; in ore omnium aras statuant in quis fidem pacis iusiurandi religionibus firmarent. Quis perfectis Diomedes atque Vlyxes iurare occipiūt permansuros se in eo quod sibi cum Antenore conuenisset testesq; in eam rem iouem summum terramq; marte; solem lunam atque occeanum fore. Dein excisis in partes duas hostiis quæ ad eam rem admotæ erant ita ut pars ad solem: residuum ad naues spectaret: per medium transeunt nostri Antenor in eadem uerba placitum confirmat Ita perfecto negocio ad suos quisq; abeunt. Cæterum barbari Antenorem summis laudib9 efferre: aduenientemq; singuli quasi deum uenerari: Solum quippe omnium credere auctorem pacis eius ascitæq; cum græcis amicitiæ: Ita sopito iam inde bello passim uti quisq; partium uoluerat: nunc græci cum troianis rursusq; hi apud naues amice agere. Interim ubi fœdus interuenerat cūcti barbari sotiique qui in bello residui erant gratulantes interuentu pacis ad suos discedunt nec opperientes quidem præmia tantoru;

discrim uum atq; erūnatum scilicet ueriti ne qua pācti fi/
des apud barbaros dissolueretur. Interiȝ apud naues(uti
Heleno placuerat)equus tabulatus extruitur per epeum
fabricatorem eius operis: cuius editio in immensum ima:
quæ sub pedibus erant: rotis interpositis suspenderat: scili
cet ꝙ a tractu motus facilior foret: unde offerre donū Mi
neruæ maximū omniū sermōe agitabatur. Cæterꝝ apud
troiā auri atq; argenti prædictū pondus per Antenorem
atq; Aeneam summo studio in ædem Mineruæ portaba/
tur. Et græci postq̄ auxil a sociorum dimissa cognituȝ est
impēsius barbarorum interfectos aut uulneratos uenera
ti: quo magis sine ulla discordiarum suspitiōe apud hostes
forent. Dein equum compactum a fabro confixumq; ad
muros mouent. Era tenim nunciatum troianis ut cum
summa religione susciperent Mineruæ scilicet sacrum di/
catumque. Q uare magna uis hominum portis egressa
summa lætitia sacrificioque donum excipit: attrahitq; pro
pius mœnia: sed postq̄ magnitudine operis impediri per
portam iugressum animaduertere: cōsiliū destruēdoꝝ de/
sup muroꝝ capiunt: neq; quisq̄ secus præ tali studio decer
nebat. Ita inuiolatū multis tēpestatibus murorū opus ne
ptuniq; ut phibebat̃ atq; Apollinis maxima monumenta
nullo delicto ciuium manibus dissoluūtur. Sed postq̄ ma
ior pars operis eius deiecta est: consulto a græcis intercess/
sum confirmantibus non se passuros intra mœnia duci
equum priusq̄ predicti pondus auri atq; argenti suscipent
Ita itermisso ope semiruptisq; muris Vlyxes cunctos ciui
tatis eius artificis ad reficiendas naues conducit. Compo/
sita dein uniuersa classe ubi cuncta nauigiis instructa & p̄
mium persolutum est: iubent nostris peragerent cœpta:

Itaq; destructa muroꝝ parte: tamen incolæ ciuesque indu xere equum fœminis inter se atq; uiris certatim attrahere festinantibus. Igitur græci ubi cũcta nauibus imposita sũt incensis oĩbus secedũt ibiq; noctem operiuntur: fessis dein uino multoq; somno barbaris quæ utraq; per lætitiam securitatemque pacis iuteruenerant multo silentio ad ciui tatem nauigant seruantes signum quod igni elato Sinon ad eam rem clam positus tulerat. Moxque oẽs postquã in trauerunt mœnia: diuisis inter se ciuitatis locis: ubi signu3 datum agnouere cædere eos quos sors obiecerat: atq; obtruncare passim per domos atque uias loca sacra atq; pro fana. Et si qui persenserant priusq̃ armari: aut aliquid p salutem caperent opprimere: prorsus nulla requies stragis: atque funerum: qum palam & in ore suorum liberi paren tesque magno inspectantium gemitu necarẽtur: moxque ip̃i qui spectaculo charissimorum fuerant miserandum in modum interirent. Neque segnius per totam urbem incẽdiis gestiunt: positis prius defensoribus domui Aeneæ atq; antenoris. Interim Priamus re cognita ad aram iouis ante ædificialis confugit: multiq; ex eo loco ad reliqua deorum templa: in quis Cassandra in ædẽ Mineruæ. S3 post uniuersos qui in mãus uenerant fœde atq; inultos obtrũcauer̃ occipiẽte luce domũ in q̃ heleã erat egrediunt: ibi menelaus Deiphebum (quem post alexandri interitum Helene matrimonium intercepisse supra docuimus) exectis primo aurib9 brachiisque ablatis de in naribus ad postremum truncatu3 omni ex parte fœdatumque summo cruciatu necat. Post quæ Priamũ Neoptolemus sine ullo ætatis honorisque delectu retinentem utraq; mãu ad arã iugu lat. Cæterum Cassandram Aiax oilei ex sacro Minerue ca

ptiuaꝫ abstrahit. Hoc modo consumptis cum ciuitate bar
baris deliberatione inita super his qni deorum matris au/
xilium uitæ implorauerant; decretumque uti per uim auul
si necarentur tantus dolor iniuriæ & ob id studium extin
guendi nominis troiani incesserat. Ita compræhensi qui
cruciatum edicti nostri subterfugerant trepidan er ac ui/
ce pecorum interficiuntur. Dein more belli per templa
ac semiustas domos populatio rerum omnium; ac per dies
plurimos ne quis hostium euaderet studium inquirendi.
Interim ad conseruandam auri atq; argenti materiaꝫ opor
tuna loca destinantur; & alia ob præciosam uestem. Igitur
ubi satias troiani sanguinis tenuit; & urbs incendiis com/
planata est; initiũ soluendæ per predã militiæ capiunt. pri
mo a captiuis fœminis puerisq; adhuc imbellibus. Itaq; ex
his prima oĩum Helena sine sorte Menelao conceditur.
Dein Polyxena suadente Vlyxe per Neoptolemuꝫ Achil/
li inferias missa. Agamemnoni Cassandra datur postq̃ for
ma eius captus quin palam desiderium fateretur dissimu/
lare nequiuerat. Aetram & Clymenam Demophoon &
Achamas habuere. Reliquorum sors agi cœpta; atq; Neo
ptolemo Andromacha enenerat adiunctis etiam eius fili/
s in honorem tanti ducis. Vlyxi Hecuba obuenit. Hacte
nus nobilium fœminarum cessere seruitia. Alii quam sors
obtulerat predam ant ex captiuis quantum pro merito di
stribuebatur habuere. Interim super palladium ingens
certamen inter se ducibus exortum. Aiace telamonio po/
stulante id mun9 sibi pro his quæ in singulos uniuersosq;
uirtute atq; industria contulerat. Q uare coacti pœne oẽs
(uti ne læderetur animus tanti uiri; cuius præclara facino/
ra uigilias pro exercitu in animo retinebant) concedunt

Aiaci:contradicentibus solis omnium Diomede atq; Vlyxe:sua quippe opera id ablatum contra insinuātibus: Aiax non labore aut uirtute eorum rem gestam Anthenorem namque contemplatione communis amicitiæ abstulisse. Tum Diomedes honori eius per uerecundiam concedens certamine destitit: Igitur Vlyxes cum Aiace summa ui contendere inter se atque inuicem industriæ meritis expostulare annuētibus Vlyxi Agamemnone & Menelao ob seruatam pauloante opera sua Helenam: Namque post captum Ilium Aiax recordatus eorum quæ tantis tempestatibus propter mulierem perpessi expertique essent prim9 omnium interfici eam iusserat. Iamque omnibus approbātibus consilium Aiacis multis bonis: Menelaus amorem coniugii etiam tunc retinens singulos ambiendo orandoque ad postremum perfecerat ut intercessu Vlyxis Helena incolumis sibi traderetur: ob quæ ueluti iudicio amborum merita spectantes (quum etiam nunc bellum in manibus atque hostiles multæ natiōes circumstreperent nullo delectu uirorum fortium spretisq; Aiacis tot egregiis facinoribus ac frumenti quod ex thracia aduexerat per totum exercitum distributione (Vlyxi palladium tradunt. Quare cuncti duces qui memores uirtutis Aiacis nihil ei præferendum censuerant quiq; secuti gratiam Vlyxis impugnauerant talem uirum studio in partes discedunt. Interim Aiax indignatos & ob id ictus dolore animi palam atq; in ore omnium ultionem se sanguine eorum quis impugnatus esset exacturum denunciat. Itaq; ex eo Vlyxe & Agamemnon & Menelaus custodiam sui augere: & quo tutiores essent summa ope inuigilant. At ubi nox aderat descedentes uno ore lacerare utrumq; regem neque absti-

nere maledictis: quippe quis magis libido desideriumq; in fœminis q̃ summa militiæ potiora forent. At lucis principio Aiacem in medio exanimẽ offendunt: perquirentesq; mortis genus animaduertere ferro intersectum: inde ortus per duces atq; exercitus tumultus ingens ac dein seditio breui adulta: quum ante iam Palamedem uirum domi belliq; prudentissimum: nunc Aiacem inclytum tot egregiis pugnis: ac utrosq; insidiis circumuentos ingemiscerent: Ob quæ supradicti reges ueriti ne qua uis ab exercitu pararetur intus clausi firmatique per necessarios manent. Interim Neoptolemus aduehens mari ligna Aiacem cremat reliquiis urnæ aureæ conditis in Rhetæo sepeliendis procurat: breuique tumultum extructum consecuit in honorem tanti ducis. Quæ si ante captum Illium accidere potuissent profecto magna ex parte promotæ res hostium ac dubitatum de summa rerum fuisset. Igitur Vlyxes ueritus uim offensi exercitus clam mari offugit: atq; ita palladium apud Diomedem manet. Cæterum mox abscessu Vlyxis Hecuba quo seruitium morte absolueret multa igerere maledicta imprecariq; infausta omnia in exercitu3. Quare motus miles lapidibus obrutã necat sepulchrumq; apud abydum statuit appellaturq; cynossemi ob linguæ proteruiam impudentemq; petulantiã. Per dem tẽpus Cassandra deo repleta multa in Agamemnona aduersa pronũciat: Insidias quippe ex occulto cædemq; domi per suos compositam. Præterea uniuerso exercitui profectionem ad suos incõmodam exitialemq;. Inter quæ Antenor cum suis græcos orare omitterent iras: atq; urgente nauigii tempore in cõmune consulerent. Præterea omnes duces ad se epulatum deducti sunt, ibique singulos

q̃ maximis donis replet. Tum græci Aeneæ suadent ut secum in greciam nauiget. Ibi nãq; ei simile cum cæteris ducibus ius regniq; eandẽ potestatem fore. Neoptolemus filios Hectoris Heleno concedit. Preterea reliqui duces auri atq; argenti quantũ singulis uisum est. Dein consilio habito decernitur uti per triduũ funus Aiacis publice susciperetur. Itaq; exactis diebus cuncti reges comas tumulo suo deponũt: Atq; exin cõtumeliis Agamẽnonem fratrẽq; agere: eosq; non Atrei: sed Plisthenidas & ob id ignobiles appellare. Quare coacti simul (ut odiũ sui apud exercitũ per absentiã leniretur: orant uti sibi ire e conspectu eorum sine noxa concederent. Itaq; cõsensu omnium primi nauigant deturbati expulsique ducibus: Cæterum Aiacis filii Achantides Glauca genitus atq; Eurisathes ex Tegmessa Teucro traditi: Dein greci ueriti ne p morã interuẽtu hyemis (quæ iam ingruebat) a nauigãdo excluderẽtur: deductas in mar̃ naues remigibus reliquisq; nauticis instrumẽtis cõplẽt. Atq; ita cũ his q̃ singuli p̃da multorum annorum q̃siuerãt excedũt. Aeneas apud troiã manet: qui post grecorum pfectionẽ cũctos ex dardãia atq; ex pxima peninsula adit: orat uti secũ Antenorẽ regno exigerẽt. Quæ postq̃ præuerso de se nũcio Antenori cognita sunt regrediens ad troiã impfecto negocio aditu prohibet̃. Ita coactus cũ oĩ patrimõio a troia nauigat: deuenitq; ad mare adriaticũ multas .n. gẽtes barbaras secum trahens pene uictus: ibiq; cõstituit cũ his qui secũ nauigauerant ciuitatẽ appellatam Corcyrẽ melenã Cæterum apd troiã postq̃ fama plata ẽ Antenorẽ regno potiri: tũ cuncti qui bello residui nocturnam ciuitatis cladẽ euaserãt ad eũ cõfluunt: breuiq; ingens coacta multitudo tantus amor erga Antenorẽ atq; opinio sa

pientiæ incesserat. fitque princeps aicitiæ eius rex crebe-
norum cenideus. HAEC ego gnosius Dictes comes Ido
menei conscripsi oratiōe ea q̄ maxime inter diuersa loquē
di genera cōsequi ac comphendere potui lr̄is punicis a cad
mo danaoque traditis. neque sit mirȩ cuiquā si q̄uis græci
omnes tamen diuerso inter se sermone agunt quando ne
nos quidem unius eiusdemque insulæ simili lingua: sȝ ua
ria permixtaque utāur. Igitur ea quæ in bello euener̄ græ
cis ac barbaris: cuncta sciens: perpessusque magna ex par
te memoriæ tradidi. De Anthenore eiusque regno quæ
audiui rettuli: nunc reditum nostrorum narrare libet.

ARGVMENTVM Sexti & ultimi libri Di
ctis Cretensis.

EVERSA Troia græcorum principes phrygiis opi-
bus ditati qum in patriam nauigarent: alii uastis procellis
sunt obruti. alii turpiter alio casu occubuerunt. Aiax oilei
scopulis euboicis cum suis naufragat. Nauplius uxores
armat in uiros. Agamemnon interficitur. Diomedes reg
no expellitur. Demophoon ab atheniensibus non recipit
Concilium apud Corinthum. Idomeneus receptus a su
is mittit auxilia Oresti contra ægistum. Clytemnestra cū
aegistho interficitur. Menelaus petiit cretam. Teucer ex
pellitur a patre. Orestes purgatur crimine cædis. Hermio
ne denubit Oresti. Vlyxes peruenit ad lestrigonas siciliā-
que: inde ad Circen Syrenas atque alcynoum. Deinde in
terficit procos. Castitas Penelopes. Idomeneus moritur
cui Meriones succedit. Multa describuntur digna sci
tu: ut de nuptiis Thetidis & Pelei: Deque Neoptolemi:
atque Vlyxis morte.

LIBER SEXTVS & ultimus Dictis Cretensis de reditu Græcorum.

P OSTQVAM impositis: quæ singuli bello quæsierant ascendere ipsi: solutis anchoralib9 nauigāt. dein a puppi secundāte uēto paucis diebus peruenere ad ægeu3 mare ubi multa imbribus uentisque & obsæuiente mari indigna expti passi3 ut sors tulerat dispalātur in quis locro℞ classis turbatis per tempestatē officiis nautarū & inter se iplicatis ad postremū fulmine cōminuta & incensa est. At rex locro℞ aiax postq̄ natando euadere naufragium enisus est: reliqui per noctem tabulis aut alio ex naufragio leuamine fluitantes ubi ad euboeam deuenere cheradibus scopulis appulsi pereunt: Eos nanq3 re cognita nauplius ultum ire cupiens Palamedis necē per noctem igni elato ad ea loca deflectere tanq̄ ad portum coegerat. Per idem temp9 Oeax Nauplii filius palamedis frater cognito græcos ad suos remeare argos uenit. ibi aegiale3 atque Clytēnestrā falsis nunciis aduersu3 maritos armat p̄dicit ducere eos secum uxores ex troia p̄latas his: præterea addere ea quibus mobile su pre natura ingenium muliebre magis aduersum suos incenderentur. ita ægiale aduenientē Diomedem per ciues aditu prohibet. Clytemnestra per ægistum adulterum sibi cognitum agamēnonē insidiis capit eumque interficit: breuique denupta adultero Erigonem ex eo edit. interi3 talthibi9 horeste3 agamēnōis filiu3 māibus ægisti er ptu3 idomeneo tradit qui tum apud Corinthum agebat. Eo Diomedes expulsus regno: & Teucer prohibitus Salamine a Telamone: scilicet quod fratrem nsidiis circūuentum nō defendisset: cōueniunt. interi Ne

heus cum Aetra & Clymena filia eius ab atheniensibus
ecipiuntur: Demophoon atq; Achamas foris manet. Cæ
terum ubi plures eorum qui mare insidiasq; suorum euase
rant apud Corinthum fuere consilium habent uti iuncti
inter se singula aggrederent̄ regna bello aditu3 ad suos pa
tefacerēt: eā rē Nestor ꝓhibet suadēs tentandos pri⁹ ciuiū
aīos neq; cōmittēdū uti ꝑ seditionē græcia oīs intestinis dis
cordiis corrūperet̄. Neq; multo post cognoscit Diomedes
ætholiā ab his q ꝑ absētiā eius regnum infestabāt eo noīe
multis modis afflictari: ob q̄ profectus ad ea loca oēs quos
adiutores iniuriæ repperit interficit metuq; oibus circū lo
cis iniecto facile suis receptus est. Inde ꝑ oēm græcia3 fama
orta suos q́sq; reges accipiunt: sūmā in his q apud troiā bel
lauerāt uirtute3: neq; ī resistēdo cuiusq̄ uires satis idoneas
existimantes. Ita nos quo cū Idomeneo rege cretā patriū
solū sūma gratulatiōe ciuium remeauim⁹. Dein ubi Hore
stes transactis pueritiæ annis officia uiri exeq cœpit: Orat
Idomeneū & secu3 ex ea insula q̄ plurimos mitteret: Cupe
re nāq; se athenas nauigare. Itaq; collecto numero eorum
quos idoneos credebat athenas uenit: auxilium ab his con
tra Aegisthū orat: Dein oraculū adiit: respōsum refert uti
matrē & cū ea Aegisthū īterficiat: æquū fore uti regnū pa
triū reciperet: huiusmodi numine armatus cū p̄dicta mānu
ad Strophū uēit: Is nāq; phocēsis cui⁹ filia ī matrimoniū
Aegisthi denupserat indignatus q spreto coniugio priore
Clytēnæstrā supduxerat & regē omniū Agamēnonē in-
terfecerit ultro ei auxiliū aduersu3 inimicissimū obtulerat:
Ita cōspirati inter se cū magna manus mycenas ueniūt: sta
tiq; Aegisthus aberat primo Clytēnæstrā interficiūt: mul
tosq; alios q resistere ausi erāt. Dein cognito Aegisthu3 ad

uētare insidias ponūt eūq; circūueniūt. Inde p oēs argiuorū populus dissēssio aiorū exorta q dinersa iter se cupiētes adpostremū in partes discederēt. Per idē tēpus Menelaus appulsus cretā cūctis sup Agamēnone regnoq; ei⁹ cognoscit. Interea p oēm isulā postq̄ cognitū erat Helenam aduenisse multi undiq; uiril' ac muliebris sexus cōfluūt ambientes dignoscere cuius gr̄a orbis poene oīs ad bellū conspirasse Vbi iter cætera Menela⁹ refert Theucrū expulsū patria ciuitate apud Cyprū salaminā noīe cōdidisse: multa etiam apud ægyptum mirāda refert: & Canopi gubernatoris sui (q ibi morsu serpētis pierierat) extructum magnificū monumētū. Dei ubi tēpus uisū est mycenas nauigat: ubi multa aduersu Orestē molit⁹ ad postremus multitudīe popularium cohibitus ab eo qđ cœperat negocio destitit: inde placet cūctis Horestē sup eo facinore causam dicere apud atheniēses ubi ariopagitarū iudiciū seuerissimū p oēm græciā memorabat: apud quos dicta causa iuuenis absoluitur. Erigona (quæ ex Aegistho edita erat (ubi frēm absolutus intelligit uicta dolore ī modico uita iteriit. Menesteus liberatum Orestē parricidii crimine purgatus more prio cunctis remediis quæ ad obliuionē huiusmodi facinoris adhiberi solita erant mycenas remittit: ibiq; regnus ei cōcessū. Dein transacto tpe accitu Idomenei Cretā uenit: neq; multo post Menelaus ubi multa ī patruus seuere p eus igesta sibi p dissensionē popularius multis modis periclitanti ipe etiā insidiatus eēt ad postremus itercessu Idomenei uterq; recōciliatus inde lacædemoniā discedit. ibi Menelaus sicut cōuenerat Hermionē Oresti ī mr̄imōius despōdit. PER IDEM tēp⁹ Vlyxes Cretā appuls⁹ ē duabus phœnicū nauib⁹ mercedis pacto acceptis. Nāq; suos cum sotiis atq; oī

bus quæ ex troia habuerat p uim Telamonis amiserat sci
licet itesti ob il'atā p cū filio necē: uix ipse liber at9 idustria
sua pcūctātiq; Idomeneo qbus ex causis ī tātas miserias de
uenisset erroris initiū narrare cœpit: Quo pacto appuls9
zimarū multa inde p bellum q̄sita p̄da nauigauerit: appul
susq; ad lotophagos atq; aduersus fortunā deuenerit in si-
ciliā ubi p cyclopa atq; lestrigona frēs multa indigne exp
tus adpostremū ab eorum filiis Antiphate & Polyphemo
plurimos sociorū amiserit. Dein p oīa Polyphemi ī amici
tiā receptus filiā regis Arenen postq̄ Helpenoris sotii eius
amore depibat rapere conatus ubi res cognita ē interuen-
tu parētis puella ablata p uī exactus p Aeoli insulas deue-
nit ad Circen: atq; inde ad Calipso utrāq; reginā insularū:
In qs morabant̄ & q̄busdā illecebris aīos hospitū ad amo-
rē sui alliciētes subuertebāt. Inde liberatus puenerit ad eū
locū ī quo exhibitis qbusdā sacris futura defunctorū aīs di
gnoscerent̄. Post quæ appulsus syrenarū scopul' ubi per in
dustriā liberatus sit. Adpostremū inter syllā & Charibdiz
mar̄ sæuissimuz & illatas sorbere solitū plurimas nauiū cū
sociis amiserit. Ita se cū residuis ī man9 phœnicuz p maria
prædātiuz incurrisse atq; ab his p misericordiā reseruatuz.
Igit̄ uti uoluerat acceptis a rege nr̄o duab9 nauibus dona-
tusq; multa p̄da ad Alcinoū regē pheacuz remittit̄. Ibi ob
celebritatē noīs p m̄ltos dies benigne acceptus cognoscit
Penelopen a triginta illustribus uiris diuersis ex locis ī ma
trimōium postulari: hiq; erāt a zacyntho echinadibus leu
cadia ithaca: ob quæ multis p̄cibus psuadet regi uti secū ad
uindicādā mr̄imonii iniuriā nauigaret. Sed postq̄ deuene
re ad eū locū paulisp occultato Vlyxe ubi thelemachum rē
quæ parabat̄ edocuere; domuz ad Vlixē clā ueniunt. Ibiq;

uino multo atq; epulis repletos iã ꝑcos ingressi ĩterficiũt. Dein p ciuitatẽ Vlyxẽ aduẽtasse popularibus cognitum est a qs benigne & cum fauore exceptus cuncta q̃. domi gesta erãt cognoscit: aut suppliciis merito: aut donis afficit de Penelope eiusq; pudicitia praeclara fama: neq; multo post praecibus atq; hortatu Vlyxis alcinoi filia Naulica Telemacho denubit. PER IDEM tẽpus Idomeneus dux noster apd cretam interiit tradito per successionem Merioni regno. & Laerta triennio post filius domum rediit uitae finem fecit. Telemacho ex Nausica natũ filiũ Vlyxes Ptoliportum appellabat. Dum hec apud Ithacã gerunt Neoptolemus apd molossos naues quassas tẽpestatibus reficit: atq; ĩde postq̃ cognitum ẽ ab acasto expulsũ regno Pelea ultũ ire cupiẽs iniurias aui primum exploratũ duos q̃ fidissimos & ĩcognitos illis locis Chryſppũ & aratum thessaliã mittit: hiq; cuncta quae gerebant insidiasq; ei paratas p acastum ab ascandro nõ alieno Pelei cognoscunt: Is nãq; ascãdrus iniqtatẽ tyrãni euitas ad agrum pelei cõcesserat: notusq; adeo eius domus uti iter caetera originẽ ẽt nuptiarum Pelei cum thetide Chirõis filia Chrysippo atq; arato narrauerit: Qua tẽpestate multi undiq; reges acciti domum Chyronis inter ipas epulas nouã nuptã nouis ac magnis laudibus ueluti deã celebrauerãt: parentẽ eius Chyrona appellantes nerea ipsãq; nereidã: ut qsq; eorum regum q cõuiuio ĩterfuerãt choro modulisq; carminum ꝑualuerat ita apollinem liberumue & ex foeminis plurimis musas cognominauerãt: unde ad id tps cõuiuium illd deorum appellatum ẽ. Itaq; ubi cuncta q̃ euoluerãt cognouere ad regẽ redeunt eiq; singula p ordinem narrãt: ob q̃ coactus neoptolemus aduerso mari & multis regiõis eius ꝓhibẽtibus classem exornat ascẽditq; ipse. Dein

seuitia hyemis multū mari fatigat⁹: appulsusq̧ ad sepianū littus: quod pp saxoꝝ diffitultatē nomen huiusmōi q̄siuerat oēs fere naues aittit: uix ip̄e cū his qui in eodē nauigio fuerāt liberati: ibi pelea auū reperit occultatū spelūca abdita & latebrosa ubi senex uim atq̧ insidias Acasti euitās assidue nepotis desiderio nauigātes. & siq forte eo appulsi essent speculari cōsueuerat. Dein ubi cūcta dom⁹ fortunarū q̧ edoctus ē cōsiliū aggrediēdi hostis inire occipit: qum forte cognoscit filios Acasti Menelippuз & Plisthenen uenatū profectos. dein uenisse ad ea loca: itaq̧ mutata ueste iocum simulās iuuēibus offert se hisque cupitū suu interitū refert: ob q̄ iunctus his uenādo ubi seorsuз a cæteris Menalippū uidet: eūq̧ ac paulopost frēз eius īsecut⁹ interficit ad quoꝝ īnqsitionē seruus qdā Cirmas noīe pq̄fidus ꝑfectus in māus iuuēis deuenit: cōphensusq̧ Acastuз affore nunciat atq̧ ita occidit. Itaq̧ neoptolemus mutata ueste phrygia tanq̄ filius Priami Mistor q captiuus cuз Pyrrho ad ea loca nauigauerat: Acasto obuiā uēit. eiq̧ quisnā esset & neoptolemuз iu spelunca fatigatuз nauigio sōnoq̧ iactat. ob q̄ anxius Acastus opp̄mere q̄ inimicissimum cupiens ad speluncaз ꝑgit atq̧ ipso aditu a Thetide q̄ ad ipsa loca q̄situз Pelea uenerat re cognita reprimitur. Dein cunctis quæ aduersum domum Achillis inique gesserat enunciatis increpitum ad postremum intercessu suo manibus iuuenis liberat persuadens ipsi nepoti ut ignosceret potius neque sanguine ulterius ulcisci cuperet ea quæ antecesserant. Itaque Acastus ubi se præter spem liberatuз animaduertit sponte in loco cuncta regni Neoptolemo tradit. Inde iuuenis cum auo & Thetide reliquisque qui secum nauigauerant summam regni adeptus in ciuitateз

uenit. Ibi a cūctis popularib9 qq; iuxta inhabitātes sub imperio eius agebāt benigne ac cū gratulatiōe exceptus amore sui cōfirmat. HAEC EGO a Neoptolemo cognita memoriæ mādaui accitus ab eo q̄ tēpestate Hermionem Menelai i mr̄imoniū susceperat: ab eo etiā de reliquiis Mēnonis cognitū est mihi uti tradita ossa apud paphū his q cū Phalāte duce Mēnonis mari ad troiā ꝑfecti ductore interfecto ablataq; præda ibidē morabanť: utq; Hymera (quā nonnulli materno noīe Hemerē appellabāt) soror Memnonis ad iuestigādū cadauer fr̄is eo ꝑfecta postq̄ reliquias repperit & ide interceptā prædā Mēnonis palā ei factū ē utrūq; recipe cupiēs intercessu phœnicū q in eo exercitu plurimi fuerant option:3 rex̄ oīum ac seorsū fr̄is acceperit p̄lataq; sāguini affectione recepta urna phœnice3 nauigauerit: Delata dein ad regionem eius Phalonē noīe sepultisq; fr̄is reliquiis nusq̄ cōparuerit. Cuius opinio exorta tripartita ē seu post occasū solˀ cū mr̄e Hemera e conspectu hoīum excesserit: siue supra modu3 dolore affecta fraternæ mortis ultro p̄ceps ierit: uel ab his q incolebāt ob eripiēda q̄ secu3 habuerat circūuenta iterierit. Hæc de Mēnone eiusq; sorore cōꝑta mihi p Neoptolemū. Post q̄ ꝑfectus creta3 anno post noīe publico cū duobus aliis ad oraculū apollinis remediū petitū uenio: Nāq; nulla certa causa ex iprouiso tanta uis locustax̄ insulā meā inuaserat uti cuncta fructuū q̄ in agris erāt corrūperenť. Itaq; multis p̄cibus suppliciisq; rn̄sum ediť diuina ope aīalia iteritura insulāq; ꝑuentu frugū breui redundaturā. Dein nauigare cupientes ab his q apud delphos erāt ꝑhibemur iportunū nā q; & ꝑnitiosu3 tēpus eē: Lycophion & Ixeus q una ad oraculū uenerāt cōtēptui habentes ascēdūt nauē medioq; fere spatio fulmine icti inte-

reũnt. Interi ut diuinitus pdctũ erat eodẽ ictu fulminũ se data uis mali himerasq; & regio oĩs repleta frugib9. PER idẽ tp̄s Neoptolemus cõfirmato iã cũ Hermione mr̄imo nio delphos ad Apollinẽ gratulatũ: q in auctorẽ paternæ cædis alexandrũ uindicatũ esse ꝑficiscitur: relicta in domo Andromaca eiusq; filio Laodamãta qui reliquus iã filiorũ hectoris supfuerat. Sed hermiõe post abscessũ uiri uicta dolore aĩ: neq; pellicatũ captiuæ patiẽs pntẽ suũ Menelaũ accitũ mittit cui multa cõquesta sup iniuria ꝑlatæ sibi a uiro captiuæ psuadet uti filiũ Hectoris necet. Andromacha re cognita instãtis periculi uim subterfugit auxilio popularium liberata: Qui miserati fortunã eius ultro menelauz contũeliis ꝑsecuti uix a pnicie uiri retẽti sunt. Interim Orestes adueniens rẽ cunctã cognoscit horratur menelaũ uti incœpta perãgeret: ipse dolens ꝑreptã sibi a Neoptolemo hermionẽ in mr̄imoniũ inde insidias aduenienti parare cœpit. Itaq; primo ex his quos secũ hẽbat q̄ fidissime speculatũ de aduẽtu neoptolemi delphos mittit. Quis cognitis: menelaus euitare huiusmodi facinus cupiẽs spartẽ concedit: sed illi qui p̄missi erãt regressi: neoptolemũ delphis eẽ negãt. Quare coact9 Orestes ipse ad inquisitionẽ uiri ꝑfectus alio q̄ ierat die remeat: ut sermo hoĩuz ferebatur imp fecto negocio. Dein post paucos dies fama pfertur interẽptum eẽ neoptolemũ: eumq; sermõe oĩum circũuentuz i sidiis horestis p populum disseminatur. Ita iuuenis ubi de pyrrho palã est recepta Hermiõe: quæ sibi ãtea despõsata est mycenas discedit. Interi Peleus cum Thetide cognito nepotis interitu ad inuestigatiõem eius ꝑfecti cognoscũtq; in his locis interi ubi uisus Orestes negabat: ea res populos haud credita adeo p̄sumpta antea iã opio de orestis

insidiis cunctorum animis inhæserat. Cæterum Thetis ubi Hermionem Oresti iunctam uidet: Andromacham partu grauidam ex Neoptolemo molossos mittit: dolum Orestis: eiusque coniugis de interimendo partu uerita. PER IDEM VERO tempus Vlyxes territus crebris somniis: quæ aduersus se uiderat oīs undiq; regionis eius interpretandi somnia peritissimos: atq; solertissimos conducit: hisque refert inter cætera uisum sibi sæpius simulachrum quoddam inter humanum diuinumque uultum formæ perlaudabilis ex eodē loco repente edi quod complecti sūmo desiderio cupiēti sibi porrigētiq; manus responsum ab eo humana uoce sceleratam huiusmodi coniunctionē. Quippe eiusdē sanguinis atq; originis nāq; ex eo alterum alterius opa interituꝝ. Dein percōtanti sibi uehemētius cupientiq; causas eius rei perdiscere signū quoddā mari editum interuisum uēire: idq; secundū impium eius in se iactum utrūq; disiunxisse. Quam rē cuncti qui aderāt exitialē uno ore pronunciāt. adduntq; caueret ab insidiis filii. Ita suspectus patris aīo Telemachus agris: qui in cephalonia erāt relegatur: additis ei q̄ fidissimis custodibus. Præterea Vlyxes secedens in alia loca abdita: semotaq; somnioꝝ uim euitare nitebat̃. Per idēe tp̄s Thelegonus quem Circe editum ex Vlyxe apud Aæam insulam educauerat: uti adoleuit ad inquisitionem optatissimi mi patris Ithacam uenit gerens manibus quoddam hastile: cui quidem summitas marinæ cuiusdam turturis osse armabatur: insigne scilicet insulæ eius in qua ipse genitus erat. Dein edoctus ubi pater Vlyxes ageret: tandem ad eum uenit: ibique per custodes agri suspectior primo aditu prohibitus ubi uehementius perstat e diuerso repel

litur clamore occipit indignū facinus prohiberi se a parentis cōplexu. Ita credito telemachū ad inferēdam uim regi aduentare acrius resistitur nulli quippe comptū esse aliuꝫ iam ulyxi filiū. at iuuēis ubi se uehementius & per uim repelli uidet dolore elatus multos custodu interficit: aut grauiter uulneratos debilitat. Aut q̄ postq̄ ulyxi cognita sunt existimans iuuenē a telemacho imissum egressus foras lāceam quā ob tutelam sui gerere consueuerat aduersū thelegonum iaculatur: sed postq̄ huiusmodi ictū iuuenis casu quodā subterfugit ipse in pntem insigne iaculum emittit felicissimum easum uulnerantis cōtemplatus ubi eo ictu Vlyxes concidit gratulari cū fortuna confiteriq; optime secum actū q per uim externi hoīs interēptus parricidii thelemachuꝫ clarissimū sibi liberauisset. Dein reliquū adhuc retentans spūm iuuenem pcontari quisnā & ex quo ortus loco qui cōsilio belloq; inclitū Vlyxē Laertis filiū interficere ausus esset: Telegonus tū cognito parentē esse utraque manu dilanians caput fletū edit q̄ miserabileꝫ maxime discruciatus ob illatā per se patri necē. Itaq; ulyxi uti uoluerat nomen suū atq; matris insulam quoq; in qua ortus eēt: & ad postremum insigne iaculi ostendit. Ita ulyxes ubi uí ingrnentium somniorum prædictum ab interpretibus uite exitum recordatus est: uulneratus ab eo: quē minime crediderat: triduo post mortem obiit senior iaꝫ prouectæ ætatis: neque tamen inualidus uirium.

F. Iesus. F.

Finit opus Dictys Cretensis de bello troiano ac de reditu græcorum Anno. M. cccc. xcix. kal. Februariis.

HISTORIA De origine troianorũm foeliciter incipit.



RIGO Troianorum Dardanus fuit qui ex Ioue & Electra filia Atlantis natus. ab italia ex responso locum cõmutans per traciam samon delatus ẽ: quã samotraciã nominauit. & hic ad phrygiam deuenit: quam dardaniam a suo nomine nominuit: Ex quo narus est Erictonius qui in istis locis regnauit. Ex Erictonio Tros: qui iustitia & pietate laudabilis fuit. Isq; ut memoriam sui nois æternã faceret Troiaz appellari iussit: qui duos filios habuit Ilum Asaricumq; Hic Ilus qui maior natu erat: regnauit atq; troiã de suo noie Ilium noiauit. Asaricus a Primatu discessit: illi Laomedon fuit filius ex laomedõte Priamus natus est. Asaricus Capim filium genuit: ex quo Anchises editus est. qui Aeneam filium procreauit.

Epistola Cornelii nepotis ad Salustium Crispum.

c Ornelius nepos Salustio Crispo salutem. Cum multa Athenis curiose agerem: inueni historiam Daretis Phrygii ipsius manu scriptam: ut titulus indicat: qui de græcis & troianis memoriæ commendauit Q uod ego summo amore cõplexus cõtinuo trãstuli: cui nihil adiiciẽdum uel diminuẽdum rei formidandæ cã putaui. Alioquin in ea posset dubitari. Optimum ergo duxi ita ut fuit uere & simpliciter perscripta: sic eam ad uerbum in latinitatem transuerterem ut legentes cognoscere possint quomodo res gestæ essent utrũ magis uerũ esse existiment: quod Dares phrygi9 mẽoriæ cõmendauit qui p id

tempus uixit & militauit quo græci & troiãi pugnauerũt an Homero credendũ qui post multos annos natus est: q̃ hoc bellum gestum fuisset: De qua re Athenis iudiciũ fuit: cum pro insano homerus haberetur: qui deos cum hominibus belligerasse descripserit. Sed hactenus ista. Nunc ad pollicitum reuertamur.

Incipit historia Daretis Phrigii de excidio Troiæ.

p Elias rex in Peloponneso Aesonem fratrem habuit: Aesonis filius erat Iason uirtute præstãs: & qui sub ipsius regno erãt omnes eos hospites habebat: & ab eis ualidissime amabatur. Pelias autem rex: ut uidit Iasonẽ acceptum esse omni populo: ueritus est ne sibi iniurias faceret: & se regno eiiceret: Dicit iasoni colchis pellem inauratam arietis esse: dignaʒ eius uirtute ut eam inde auferret: oía se ei daturum pollicetᷣ. Iason ubi audiuit ut erat aío fortissimus. & q̃a loca oía nosse uolebat: atq; clariorem se existimabat futurum si pellẽ inauratã colchis abstulisset: Dicit Peliæ regi se uelle eo ire si uires sociiq; non deessent: Pelias rex argum architectũ uocari iussit: & ei imperat ut nauẽ ædificaret q̃ pulcherrimã ad uoluntatem Iasonis: per totã græciam rumor cucurrit nauem ædificari in qua colchos eat Iason pellẽ aureã petiturus: Amici & hospites ad iasonem uenerunt: & pollicẽtur se una ituros. Iason illis gratias egit & rogauit ut parati essent cũ tp̃s superuenisset. iason litteras ad eos mittit: q erãt polliciti se se una ituros & illico cõuenerunt ad nauẽ cui nomen erat Argo: Pelias rex quibus opus fuerat in naui ĩponi iussit: & hortatus ẽ iasonẽ & qui cũ eo ibant aío forti ad perficiendũ irent q̃ conati eẽnt. Ea res claritas græcis futura

rã uidebatur demõstrare eos qui cuȝ iasone profecti sunt non uidetur nostrũ esse. Sed qui uolunt eos cognosceř ar gonautas legãt. iason ut ad phrygiã uenit naueȝ admouit ad portũ simeonta. D inde oĩs exercitus de naui ad terrãȝ descendit. Laomedõti regi nnnciatum ẽ mirandã naui in portũ simeonta intrasse & in ea multos iuuenes de grecia aduectos esse: Vbi audiuit laomedon rex commotus ẽ: & considerauit commune periculum esse si cõsueuescerent græci ad sua littora nauibus aduentare. Mittit itaque ad portum qui dicant ut græci de finibus eius discedant: sin edictum obaudissent: tum sese armis eos electurum de suis finibus. Iason & qui cum eo erant grauiter tulerũt crudelitatem Laomedontis sic se ab eo tractari: cum nulla ab eis iniuria facta esset: simul timebant multitudinẽ bar barorum si contra imperium conarentur permanere: ne opprimerentur cum ipsi non essent parati ad prœliãdum nauim cõscenderũt. & a terra discessere colchos ꝑfecti sũt pellẽ abstulere domũ reuersi sunt. Hercules grauiter tulit a rege laomedonte contũeliose se tractatum & eos ꝗ una ꝑfecti erãt colchos cũ Iasõe statim spartã ad castorẽ & pol lucẽ uenit: agit cũ hiſ ut suas iniurias defẽdãt nc laomedon ĩpune ferat: qđ illos a terra & portu ꝓhibuisset: multos ad iutores fuisse futuros si se accõmodassent: castor & pollux oĩa ꝓmiserũt se facturo q̃ hercules uellet. Ab his salaminã profectus ad Thelamonem uenit: rogatq; eum ut secũ ad Troiam eat & ut suas suorũq; iniurias defendat. Thelamon promisit se in omnibꝰ rebus paratum esse quæ Hercules uellet facere: Inde pithiam profectus est ad peleum: rogatq; eum ut secum eat ad Troia pollicitusq; est ei peleus se iturum. Inde pilum ad nestrorem profectus est: ro-

gatq; eum nestor quid ueniret. Hercules dicit q̄ dolore cō motus sit uelle exercitum se ducere in phrygiam. Nestor Herculem conlaudauit operamq; suam pollicitus est. Her cules ubi omnium uoluntates intellexit naues. xv. parauit milites elegit. Vbi tempus datum est proficiscendi litteras ad eos quos rogauerat misit: ut cum suis omnibus uenirēt Quum ergo omnes unanimiter conuenissent in phrygi am profecti sunt: & ad sigeum noctu accesserūt. Inde Her cules Thelamon: & Peleus exercitum eduxerunt e naui bus: qui præsidio essent Castorem Pollucem & nestorem reliquerunt. Laomedonti regi nunciatum est classe; græ corum ad Sigeum accessisse: & ipse statim cu; equestri co pia ad mare uenit: cœpitq; prœliari. Hercules ad Ilium ie rat: & inprudētes q erant in oppido urgere cœpit. Quod ubi laomedonti nunciatū est urgeri ab ostibus Ilium: ilico reuertit: & in itinere obuius græcis factus: ab Hercule oc cidit. Thelamon prius oppidū Ilium introiit. Cui Hercu les uirtutis causa hesionam laomedontis regis filiam dono dedit: cæteri uero filii q cum laomedonte erant occidunt. Priamus in phrygia erat: Vbi eum laomedon pater eius exercitui præfecerat. Hercules & q cū eo uenerāt prædam magnā fecerunt: & ad naues deportāt. Inde domū ꝓficisci decreuerunt. Thelamon hesionam secum conuexit. Hoc ubi Priamo nunciatū est patrē occisum: ciues ereptos: præ dam euecta;: Hesionā sororem dono datam grauiter tulit: phrygiam tam contumeliose tractatam esse a graiis: Ilium petit cum uxore Hecuba & liberis Hectore Alexādro Dei phebo Heleno Troilo Andromacha Cassandra Polyxe na: Nam erant ei etiam alii filii ex concubinis nati quos ne mo ex regio genere dixit esse: nisi eos: qui essent ex legiti

mis uxoribus. Priamus ut ilium uenit:ampliora mœnia extruxit: & ciuitatem munitissimam reddit: & multitudinem militu3 ibi esse fecit ne per ignorantiā opprimeretur ita ut laomedon pater oppressus est. Regiam quoq3 ædificauit & ibi iouis aram statuamq3 cōsecrauit. Tunc quādo ilio portas fecit in boeciam legatos misit quarum noīa sunt hæc Antenoride Dardanie Ilia Scæa Catumbria troiana & postquam Ilium stabilitū uidit: Tempus expectauit:ut uisum est ei iniurias patris ulcisci. Antenorē uocari iubet:diciq3 ei se uelle legatum in greciam mittere:ut conqueratur graues sibi iniurias ab his qui cum exercitu uenerāt factas: idem in laomedontis patris nece & in abductione sororis Hesione:regniq3 prædatione pertulisse quæ omnia æquo se animo passurum:si tamen Hesiona ei reddatur. Antenor ut Priamus imperauit nauim conscendit: & profectus uēit magnesiam ad Peleum quem peleus hospitio recepit triduo:die quarto interrogat eum ad quid uenerit? Antenor dicit:quæ a Priamo mandata erant. ut graios postularet:ut Hesiona tantum redderetur:hæc ub Peleus audiuit grauiter tulit:eo q ad eum pertinere uidebatur iubet eū de finib9 suis discedere. Antenor nihil morat9 nauim ascēdit:sed i boeciā iter fecit: salaminā aduectus est ad Thelamonē :rogare cæpit eū:ut Priamo sororē redderet: dicēs nō eē dignū in suitute hr̄e regis filiā:Cui Thelamō rn̄dit nichil a se Priamo factū: qđ uirtutis causa donatū sit se nemini daturū:ob hoc Antenorē de isula discedere iubet. Tūc nauī cōscēdit:& in achaiā puenit. Inde ad Castorem & Pollucem delatus. cœpit ab eis postulare. ut Priamo satisfacerent. & Hesionā sororem redderent. Castor & Pollux negauerūt iniuriam ab eis Priamo factam esse. &

laomedontem eos priorem læsisse anthenorē discedere iubent. inde pilū ad Nestorē uenit. dixitq̄ ei qua de cā ueniret. Qui ut audiuit cœpit antenorē obiurgare cur auderet in græciam uenire cū a phrygibus prius græci læsi eēnt ubi anthenor audiuit nil se impetrasse. & cōtumeliose priamum tractari naui conscendit. domū reuertitur. priamo regi demonstrat quomodo ab unoquoque illorum tractatus sit. simulq̄ hortatus est regem ut eos bello prosequatur. Continuo priamus filios uocari iubet. & omnes amicos suos. antenorem. anchisen. æneam. Vgalegon. talantum. lampotem. pāthum & omnes filios q ex concubinis nati erāt. Qui ut conuenerunt dixit se anthenorem legatum in græciam misisse. ut hi qui patrem suum ne cauere in hoc sibi satisfacerent hesionā remittēdo. illos āt contumeliose tractasse antenorem & nihil ab eis impetrasse. Verum quoniā suam uoluntatem facere noluisset uideri sibi exercitū in græciā mitti qui pœnas reciperet ab eis. ne barbaros greci haberēt in risu. hortatusq̄ est priamus liberos suos ut hui9 rei principes forent. maxime hectorē. erat. n. maior natu qui cæpit se dicere uoluntatem pr̄is executuꝝ & laomedōtis aui sui necē & quascūq̄ iniurias græci troianis fecissent uindicatuꝝ ne id īpunitū graiis foret sed uereri q̄ non perficere potuissent quod conati eēnt multos adiutores græciæ futuros europam bellicosos hoīes hr̄e. asiā semp in desidia uitā exercuisse. & ob id classem nō habere. Alexander cæpit cohortari ut classis præparetur. & in græciā mitteretur se rei principem futuꝝ. si pr̄ uellet in deoꝝ benignitate se confidere uictis hostib9 laude adepta de grecia domū reditnrum eē: Nā sibi in ida silua cū3 uenatū abisset. in sōnis mercuriū adduxisse iunonē uenerem &

mineruā ut īter eas de specie iudicaret:& tūnc sibi uenerē pollicitā esse(si suā faciē speciosam iudicaret)daturaʒ se ei uxorē q̄ in græcia speciosissima uideret:unde sperare debe ret Priamus Venerem adiutricem Alexādro futurā. Dei phebus placere sibi dixit Alexādri cōsilium & sperare græ cos hesionā reddituros & satisfacturos:si ut dispositum es set classis in græciā mitteretur. Helenus uaticinare cœpit graios uenturos Ilium euersuros parētes & fratres hosti li māu iterituros:si Alexāder sibi uxorē de græcia adduxis set. Troil9 mimus natu nō minus fortis q̄ hector bellū ge ri suadebat:& non debere terreri uerbis Helēi q̄ oīb9 pla cuit classeʒ ꝯpari & ī greciā ꝓficisci. Priam9 alexādrū & dei phebū ī peoniā misit ut milites eligerēt & populū ad cōcio nē uēire iuberēt cōmōefacit filios ut maiores natu mīori bus imparēt:mōstrauit q̄s iiurias greci troiāis fecissent:ob hoc ātenorē legatū ī græciā misisse ut sibi hesionā sororeʒ redderēt & satis troianis facerēt. Antenorem contumelio se ab eis tractatum:nec quicq̄ ab his impetrare potuisse: ob hoc placere sibi Alexandrum mitti cum classe in græci am qui aui sui mortem & troianorum iniurias ulciscatur. Anthenorem dicere iussit quomodo in græcia tractatus esset. Anthenor hortatus est troianos ne horrescerent ad debellandam græciam fortes & alacriores suos fecit. Pau cis demonstrauit quæ in ipsa græcia gesserat. Priamus di xit.si cui displiceret bellum geri suam uoluntatem edice ret. Tunc Panthus Priamo & propinquis prodit ea quæ a patre suo Euforbio audierat dicens:si Alexander uxorē de græcia adduxisset troianis extremum exitium futuruʒ sed pulchrius esse in ocio uitaʒ degere q̄ in tumultu liber tatem amittere & periculum inire. Populus pāthi aucto

ritatem contempsit: regem dicere iussere quid fieri uellet. Priamus dixit naues esse præparandas: ut eatur in græciã: utensilia quoque populo non deesse ad eam rem faciendã: iussitq; ut ire parati essent: populus conclamanit per se moram non esse: quo minus regis præceptis pareatur. Priamus illis magnas gratias egit: contionemq; dimisit at mox in idam siluam misit q materiez succiderent naues ædificarent. Hectorem in superiorem phrygiam misit: ut exercitum pararet: & ita profectus est. Cassandra postq̃ audiuit p̃ris cõsiliũ: dicere cœpit quæ troianis futura essent: si Priamus pseuerasset classem in græciam mittere. Interea tempus supuenit: naues ædificatæ sunt: Milites superuenerũt quos Alexander & Deiphebus in peonia elegerant. At ubi uisum est posse nauigare: Priamus exercitũ suũ alloqtur Alexandrum exercitui imperatorem præfecit: mittit cum eo Deiphebum Aeneam Polidamantẽ imperatq; Alexandro: ut primuz spartã accedat Castorem & Pollucem conuenit: & ab his petat: ut Hesiona soror reddatur & satis troianis fiat: quod si negassent: continuo ad se nuncium mitteret: ut exercitum possit in græciam mittere. Post hæc Alexander in græciam nauigauit: adducto secum duce eo qui cum Antenore iam prius nauigauerat non multos ante dies: quibus Alexander in græciam nauigauit: & antequã in insulam cithereám accederet: Menelaus ad Nestorem in pilum pficiscens: Alexandro in itinere occurrit: & mirabatur regiã classem quo tẽderet: utriq; occurrẽtes aspexere se inuicẽ inscii quo quisq; iret. Castor & Pollux ad Clitẽnæstrã ierant: secum Hermonã neptẽ suã Helenæ filiam adducentes. Argis Iunonis dies festus erat his diebus: qb9 Alexander ĩ insulã Citthereã uenit: ubi ad fanuz ueneris & Dia

næ sacrificauit. At hi q̃ in insula erãt mirabanť classẽ regiaꝫ & interrogabant ab illis: q̃ cũ Alexandro uenerãt qui eẽnt uel ad quid uenissent: respondere a Priamo rege Alexandrum legatũ missum ad castorem & Pollucẽ: ut eos conuenirent. Helẽa uero Menelai uxor cuꝫ alexander ĩ insula eẽt Citherea uoluit euꝫ uidere. Qua de causa processit ad oppidũ quod est helena puenitq́ꝫ ad mare ubi Dianæ & apollinis fanum est ubi rẽ diuinam Helena facere disposuerat. Quod ubi alexandro nunciatũ ẽ Helenã ad mare uenisse cõscius formæ suæ: in cõspectu ei⁹ ambulare cœpit: cupiẽs eã uidere. Helenæ nunciatũ est alexandruꝫ Priami regis filium ad helenã oppidũ: ubi ipsa erat uenisse: quẽ etiã illa uidere cupiebat. Et cuꝫ se utiq́ꝫ respexissent ambo forma sui incensi tempus dedere: ut gratias inuicem referrent alexãder imperat: ut omnes sint in nauibus parati. Nocte classem soluunt: de fano Helenam eripiunt: secum ducunt & cum ea aliquas mulieres rapiunt. Dum oppidani uidissent helenam raptam: diu pugnauere cum Alexandro: nec helenam eripere ualuere. Quos alexander fretus multitudine sociorum superauit: fanum expoliauit: homines secum ide q̃plurimos captiuos duxit: naui imposuit: & statim classem soluit domum reuerti disposuit: in portũ tenedon peruenit: ubi Helenam mœstam alloquio mitigauit. Patrique rei gestæ nunciuꝫ misit. Menelao postq̃ in pilo nunciatũ ẽ: cum Nestore spartam ꝓfectus est ad Agamemnonem fratrem misit argos rogans ut ad se ueniant. Interea alexander ad patrem suum: cum magna præda peruenit: & rei gestæ ordineꝫ refert. Priamus gauisus est sperans græcos ob hanc causam recuperationis Helenæ sororẽ hesionam redditur os: & ea quæ a troianis inde abstulere. Helenam mœ

ſtam conſulatus eſt: eamq; Alexandro uxorem dedit. Vt aſpexit Caſſandra Helenam uaticinari cœpit memorans ea quæ ante prædixerat:: quã Priamus abſtrahi & includi iuſſit. Agamemnon poſtq̃ ſpartam uenit fratrem conſolatus eſt & placuit ut per totam græciam conqueſturi mitterentur ad conuocandos græcos: & troianis bellum indicerent. Conuenere aũt hii achilles cum patroclo: Tlepolemus & Diomedes poſtq̃ partam acceſſere decreuere iniurias troianorum perſequi cum exercitu. Agamemnonem imperatorem & ducẽ præficiunt tunc legatos mittunt per totam græciam ut armati ad athenienſem portum cuʒ nauibus uenirent ut inde pariter ad troiam ꝓficiſcãtur ad defendendas ſuas iniurias. Caſtor & pollux iere poſtq̃ audierunt Helenam ſororem ſuam raptam nauim aſcendere & ſecuti ſunt. Cum in littore leſbio nauim ſoluerent maxima tempeſtate correpti nunq̃ eos comparuiſſe creditum eſt poſtea dictum eſt eos immortales factos. Itaque leſbios nauibus eos uſq; ad troiam quæſitũ eſſe neq; horuʒ ueſtigia inuenta renunciaſſe. Dares phrygius qui hanc hiſtoriam ſcripſit ait ſe militaſſe uſq; dum troia capta eſſet hos ſe uidiſſe cũ induciæ eſſent pariter prœlio interfuiſſe a dardanis aũt dixit ſe audiiſſe quum ĩterrogaret̃ qua facie & natura fuiſſent Caſtor & pollux fuere autẽ alter alteri ſimilis capillo flauo oculis magnis facie pura bene figurati corpore deducto. Helenam ſimilem illis formoſam animo ſimplici blandam cruribus optimis notã inter duo ſupcilia habentem ore puſillo priamũ troianoꝝ regẽ uultu pulchro magnũ uoce ſuaui aqlino corpore. Hectoreʒ bleſuʒ candidũ criſpum ſtrabũ pernicib9 mẽbris uultu uenerabili barbatũ decentẽ bellicoſũ aĩo magnũ ciuibus clæmentem di-

gnum & amore captū Deiphæbū & Helenū similes prī dis similes natuta captū deiphebū fortē helenū clemētē doctū uatē. Troliū magnuȝ fortissimū: pulcherrimū: q ætate ualentem fortem cupidum uirtutis. Alexandrum candiduȝ longum fortē: oculis pulcherrimis capillo flauo & molli: ore uenusto: uoce suaui uelocem cupidum imperii. Aeneam rufum: quadratū facundū affabilem fortem in cōsilio pium: uenust_m oculis hilaribus & nigris. Antenorem lōgum gracilem uelocibus membris uersutum cautum. Hecubam magnam aquilino corpore pulchram: mentem uirili iustam piam. Andromacham oculis claris candidam longam formosam modestam sapientem pudicam blandam. Cassandram candidam. medioci statura: ore rotundo: rufam oculis micantibus futurorum præsciam. Polyxenam candidam altam formosam collo longo oculis uenustis capillis flauis & longis compositam membris dignis: digitis prolixis: cruribus rectis pedibus optimis: quæ forma sua omnes superaret: animo simplici largam: dapsilem. AGAMEMNONEM albo corpore magnum: membris ualentibus: facundum prudentem: nobilem diuitem. Menelaum mediocri statura rufum formosum: acceptum: gratum. Achillem pectorosum: ore uenusto: membris ualentibus: magna ui brachiorum: bene crispatum: clæmētem: in armis acerrimum: uultu hylari larguȝ: dapsilem capillo mirteo. Patroclū pulchro corpore: oculis lis cesiis uiribus magnis uerecundum: rectum prudentem dapsilem. Aiacem oileum quadratum ualentibus membris aquilino corpore iocundum fortem sagacem. Aiacem thelamonium ualentem uoce clara capillis nigris coma crispa simplici animo in hostem atrocem. Vlyxem fir-

mū:dolosum:ore hylari:statura media:eloquentē:sap ientē. Diomedē fortem:quadratū:corpore honesto uultu austero in bello acerrimū clamosum cerebro calidū īpatientem audacem. Nestorē magnū naso longo longum latum candidum consiliarium prudentem. Protesilaum corpore candido uultu honesto uelocem confidentē temerarium Neoptolemum magnum uirosum stomachosum blesuȝ uultu bonum ad uncum oculis rotundis superciliosum. Palamedem gracilem longum sapientem animo magno blandum podalirium crassum ualentem superbum tristē. Machaonem magnum fortem certum prudentem pacientem misericordem. Merionem rufum mediocri statura corpore iocundo uitiosum pertinacem crudelem impatientem. Briseidam formosam. nec alta statura candidam capillo flauo & molli superciliis iunctis oculis uenustis corpore æquali blandam uerecundiam animo simplici & piam. Sic igitur classe ornata græci athenas peruenerunt Agamemnon ex mycenis cum nauibus numero centum. Menelaus ex sparta nauibus numero. lx. Archelaus & protenor ex boecia nauibus numero. l. Ascalafus & Ialmenus ex Orcomeno nauibus numero. xxx. Epistrofus & schedius ex phocide nauibns numero. xl. Aiax thelamonius ex salamina adduxit secum Teucrum fratrem bublationem Amphimachum Dorium thesium Polisenum nauibus numero. xl. Nestor ex pilo nauibus numero. lxxx. toas ex etholia nauibus numero. lx. Aiax oileus ex locris nauibus numero. xxxvii. Anthippus phidippus thoas ex alcedone nauibus numero. xxx. Idomeneus & meriones ex creta nauibus numero. lxxx. Vlyxes ex itacha nauibus numero. xl. Emelius ex pirgis naub9 numero. x. Pro

tesilaus & Protarchus ex philaca. nauibus numero.xl. Podalirius & Machaon æsculapii filii Ectrici nauibus numero.xxxxii. Achilles cum patroclo & myrmidonibus ex pithia nauibus numero.l. tlepolemus ex rhodo nauibus numero.ix. Euripilus ex orcomeno nauibus numero.lx. Xātippus & Amphimachus ex elide nauibus numero.xii. Polibætes & Leontius ex larissa nauibus numero.xl. Diomedes euripilus stenele9 exargis nauibus numero.lxxx. Philocetes ex melibæa nauibus numero.yii. cuneus ex cypro nauibus numero.xxi. Protheus ex magnesia nauibus numero.xl. Agapenor ex archadia nauibus numero.xl. Menesteus ex athenis nauibus numero.l. Creneus ex pilo nauibus numero uiginti duab9. Hii fuere duces græcorū numero sexaginta nouem: qui adduxere naues numero mille.c.xl. POSTQVAM athenas uenere Agamēnon duces in concilium uocat: collaudat hortatur: ut q̄ primum ī iurias suas defendant: rogat si cui quid placeat suadetque: ut anteq̄ proficiscerentur: delphos ad apollinem consulendum de tota re mitti: cui omnes assentiuntur. Huic rei Achilles præficitur: & cum Patroclo proficiscitur. Priamus ut audiuit quia hostes parati sunt misit per totam phrygiam qui finitimos adducant exercitus: domique milites comparat: q̄ magno animo se defendant. Quum Achilles delphos uenisset ad oraculum pergit: & ex adyto respondetur græcos uicturos decimoq; anno troiam capturos: Achilles res diuinas sicut imperatum est fecit: & eo tēpore uenerat calchas a testore natus: & diuina dona pro phrygibus a suo populo missus apollini portabat: simulq; consulit de regno rebusq; suis: huic ex adyto respondetur: ut cum argiuorum classe militum contra troianos profi-

ciſcatur eoſq; ſua intelligentia iuuet: ne uel inde prius diſcedant: q̄ troia capta ſit. Poſtq̄ in fanum uentum eſt: inter ſe Achilles & calchas reſponſa contulere: gaudenteſq; hoſpitio: amicitiam confirmant Athenas una proficiſcentes perueniunt: & achilles eadem in concilio refert: argiui gaudent chalcantem ſecum recipiunt: claſſem ſoluunt cum eas tempeſtates ibi retinerent Calchas ex augurio reſpondit: ut hinc reuertantur & in aulidem proficiſcantur: profecti perueniunt. Agamemnon dianam placat dicitque ſociis ſuis: ut claſſem ſoluant ad troiam iter faciant utuntur duce philocteta: qui cum argonautis ad troiam fuerat: Deinde applicant claſſez ad oppidum quod ſub imperio Priami regis erat: & id expugnant prædaq; facta proficiſcuntur. Poſt ueniunt tenedon ibi omnes occidunt. Agamēnon prædam diuidit: concilium uocauit: Inde legatos ad Priamum mittit: ſi uelit Helenam reddere: & prædam quā Alexander fecit reſtituere: legati eliguntur Diomedes & Vlyxes ad Priamum ueniunt. Dum legati mandato parent: mittuntur Achilles: & Telephus ad prædandam myſiam ad Teutrantem regem ueniunt: prædamq; faciunt: Teutras cum exercitu ſuo ſuperuenit: quem Achilles fugato exercitu uulnerat: quem iacentem Telephus clipeo protexit: ne ab Achille interficeretur. Eo tempore Telephus adhuc puer erat a patre hercule progenitus: a Theutrante Rege hoſpitio ſuſceptus eſt. Diomedem regē ferūt eo tempore uexatum cum equis potentibus & feris ab Hercule interfectum. Teutrantiq; regnum tradidiſſe totum ob hoc eius filium Telephum ei ſuppecias ueniſſe: Quod cum Theutras intelligeret: tunc ſe eodem uulnere mortem effugere non poſſe regnum ſuum & my

siam uiu9 Telepho tradidit. & eum regem ordinauit. mortuum Telephus magnifice sepeliuit: Achilles ut nouũ regnum conseruet suadet & plus iusto exercitum adiuturũ si commeato frumento quot annis ex eo regno aduehat q̃ si ad troiam dimicaturus accedat. Itaq; telephus remanet. Achilles cum magno præde commertio ad exercitum tenedon reuertitur. Agamemnoni & sociis rem gestã narrat illi collaudant industriam eius. Interea legati missi ad Priamum ueniunt mandataq; Agamemnonis referũt postulantes ut Helena & præda reddatur satisq; regi fiat: ut pacifice discedant. Priamus iniurias argonautarum commemorat: patris interitum: Troiæ expugnationem: & Hesionæ sororis seruitutem: Deniq; Antenorem legatum q̃ contumeliose ab eis tractatus sit: pacem repudiat: bellum indicit: græcorum legatos de finibus repelli iubet. legati in castra tenedon reuertũntur: renunciantes responsum: res consultim geritur. Aderant uero ad auxilium Priami aduersus ductores duces græcorum hi cum exercitibus suis: quorum nomina & prouincias insinuandas esse duximus: Ecelia pandarus Amphidarastus. De colophonia a suis cariis Amphimachus menesteus. Delicia sarpedon Claucus. De Larissa Hipotogus & cupesus de Cironia remus. de Thracia Pirus & Alcamus. de Peonia Paractemesus Teropeus. de phrygia Ascanius Xandippus Portius. De Fliconea Eufemeus. de Boecia Sanias Asimaus & Foricus. de Buctino Epistropolis & Boecius: de Palaconia Philleminus. de Aethiopia Pirses & Memnon. de Tracia Hesens & Archillogus. de Agrestia Adrasthus & Amphius. de auzõio Epistrophus. His ductoribus & exercitibus qui cuncta paranda pararent. Præfecit Priamus prin

cipem & ductorem Hectorem: deinde Deiphebum Alexandrum. Troilum. Aeneam Memnonez. Dum agamēnon consulit de tota re & ex Cormo aduenit nauplii fili9 pal amedes cum nauibus. xxx. ille se excusauit morbo affectum Athenas uenire nō potuisse qui uēiret qum prim ū potuerit illi gratias agunt: rogātq3 eum in cōsilio esse: Deinde qum argiuis non cōstaret exeundi ad troiā clam noctu an interdiu faecerent. Palamedes sic iam detractionem reddit in luce in troiam excessionem fieri oportere: & manum hostium deduci. itaque omnes ei assentiunt cōsulte agamemnonem exercitui ꝑficiunt: legatos ad Mesiaz cæterisque locis mittunt: ut exercitui commeatus supportādos curent Hesiodum demorantem & Aniuz. Deinde exercitum ad concionem uocat collaudat: imperat hortatur monet diligenter: ut dicto obedientes essent. Signo dato naues soluūt: tota classis ad latitudinem accedit ad Troiam: littora troiani fortiter defendunt. protesilaus in terram excursionem facit: fugat cædit: Cui Hector obuiam uenit & eum interfecit: cæteros perturbat: unde Hector recedebat: ibi troiani fugabantur. Postquam magna cædes utrinq3 facta est. aduenit achilles totum exercitum in fugā conuertit. redegitque omnes in troiam: nox prœliū dirimit. Agamemnon exercitum totum in terram ducit: castra facit. Postero die Hector exercitum ex urbe educit & instruit. Agamemnon contra acri clamore occurrit ꝑlium acre atque iracundum geritur: nam fortissim9 quisque in primis cadit. Hector patroclum occidit: & spoliatū ex acie accepit: Merionemq3 persequitur & occidit. quem qum similiter spoliare uellet: Menestheus superuenit: & Hectorem in fœmore uulnerauit: qui sauciu s multa milia

occidit:& festinauisset argiuos in fugam uertere:nisi obui us illi aiax Thelamonius superuenisset. Aduersus quē cuꝫ congrederetur:cognouit eum eē de sanguine suo. erat enī de Hesiona sorore priami natus. Quo pacto Hector a na uibus ignem reuocari iussit:& utrique se inuicem remu/ nerauere & amici discessere. POSTERA DIE Græci inducias petunt. Agamemnon Protesilaum magnifico funere effert:cœterosque sepeliendos curat. Achilles Pa/ troclum plangit:argiui suos. Achilles Patroclo ludos fu/ nebres facit. Dum induciæ sunt Palamedes non cessat se ditionem facere:& indignum aiebat Agamemnonem re gem esse qui exercitui imperaret:ipse coram exercitu mul ta sua ostendit studia:excessionem facit:castrorum muni/ tionem:signi dationem:uigiliarum circuitionem. libraruꝫ ponderumque dimensionem exercitusque instructioneꝫ. Hæc cum a se orta essent non æquum esse:ut cum a pau/ cis imperium datum Agamemnoni esset:eum omnibus: qui postea uenissent imperare:quum præsertim omnes si gnum uirtutis expectassent in ducibus suis. Dum Achi/ ui de imperio inter se uicissim certant:prœlium post bien nium repetitum est. Agamemnō Achilles Diomedes Me nelaus exercitum educunt. Contra Hector Troilus æne as occurrunt:fit magna cædes ex utraque perte fortissimi cadunt. Hector Boetem archilocum Protenorem occi/ dit:nox prœlium dirimit: Agamemnon duces omnes in concilium uocat:suadet hortatur:ut omnes in aciem pro deant:& maxime Hectorem persequantur qui de his ali quos fortissimos duces occidit. Mane autem facto He/ ctor æneas. alexander exercitum educunt. Omnes duces argiuorum prodeunt. Fit magna cædes. Multa milia ex

utroque exercitu dimittuntur orco. Menelaus & Aiax alexandrum persequuntur: quos respiciens alexander sagitta Menelai femur transfigit. Ille dolore commotus pariter cum aiace Locro non cessauit eum persequi. Quos ut uidit Hector instantes fratrem suum persequi: suppecias ut uenit cum aenea: Quem aeneas clypeo protexit: & de prœlio ad ciuitatem adduxit: nox prœlium dirmit: achilles cum Diomede postera die exercitum eduxit: Contra Hector & aeneas atiem dirigunt: fit magna cædes. Hector Orcomeneum Oramenem Palamonem Epistrophum Schedium Delpenorem Dorium Ppolixenum duces occidit: Aeneas amphimachum: & Nerium: Achilles Euphenium Hippotem Asterium: Diomedes Xandippum Mestem Agamemnon ut uidit duces fortissimos cecidisse pugnam reuocauit. Troiani læti in castra reuertūtur: Agamemnon sollicitus duces in consilium uocauit: hortatur: ut fortiter pugnarent neq; desisterent quoniā maior pars ex suis exuperata sit: sperare se exercitū ex mysia quotidie superuenturum. POSTERA die agamemnon totum exercitum: & omnes duces in pugnam prodire coegit cōtra Troiani duce Hectore atiem direxerunt. Fit magna cædes: acriter ex utraq; parte pugnatur: multa milia hinc & inde cadunt: nec differebatur pugna: ita ut continuis lxxx. dieb9 animose pugnatum sit: Agamemnon ut uidit multa milia quottidie occidi: nec sufficere mortuos sepelire: misit legatos ad Priamum: ut inducias ad triēnium peterent. Vlixes & diomedes legati ad Priamum ueniunt: inducias sicut imperatū est postulant: ut suos funerarent: uulneratos curarent: naues reficerent: exercitum compaparent commeatum conueherent. Vlyxes & Diomedes

noctu ad Priamum legati uadunt: occurrit illis ex troianis dolon: Qui quum interrogaret quid ita armati ad opidu3 uenissent: dixere se ab Agamemnone legatos ad Priamu3 missos: Quos ut priamus audiuit uenisse: & desiderium suum exposuisse: in cousiliũ omnes duces conuocat: Quibus refert legatos uenisse ab Agamemnone: inducias ad triennium peterent: Hectori suspectum uidetur: quia tam longum tempus postulassent. Priamus dicere imperat: quid cuique uideatur: omnibus placitum est inducias ad triennium dare. interim Troiani mœnia renouãt: suos saucios curant: & mortuos cum ingenti honore sepeliunt.
TEMPVS pugnæ post triennium superuenit: hector & Troilus exercitum educunt: Agamemnon: Menelaus diomedes etiam ipsi exercitum educunt: fit magna cædes hector in prima acie Phidippum: & Xantippum duces interficit achilles Liconium Euforbium occidit: & cætera ex plebe multa milia ex utraque parte cadunt: acriter pugnatur diebus continuis triginta. Priamus ut uidit multos de suo exercitu cecidisse: mittit legatos ad agamemnonem: ut inducias peterent mensibus. vi. & consilii sententia agamemnon concedit inducias. Vt autem prœlii tẽpus aduenit: acriter per. xii. dies pugnatur: multi duces. fortissimi hinc & inde cadunt plures uulnerantur plurimi in ipsa curatione moriuntur agamẽnon mittit ad Priamum legatos &. xxx. dierum inducias postulauit ut funerare mortuos suos possit. Priamus consulte fecit annuitque at ubi tempus pugnæ superuenit andromacha uxor hectoris in somnis uidit Hectorem non debere eo die in pugnam procedere & quum ad eum uisum referret hæc muliebria uerba abiicit. Andromacha mœsta misit ad Priamum ut il-

lum prohibeat, ne ea die pugnaret. Priamus Alexandrum Helenum Troilum & Aeneam in pugnam misit. Hector ut ista audiuit: multum increpans Andromacham: arma ut proferet poposcit: nec retinere se ullo modo potuit. Dũ planctu fœmineo oppidum concitat: ad Priamuꝫ in regiaꝫ cucurrit: refert ea quæ in somnis uiderat: uelle Hectorem ueloci saltu in pugnam ire: proiectaqꝫ ad genua astante filio suo Astionacte eum reuocare mandat. Priamus in pugnam omnes prodire iussit Hectorem retinuit Agamemnon Achilles Diomedes Aiax Locrus: ut uidere Hectorem in pugna non esse acriter pugnauerunt: multosqꝫ duces ex troianorum numero occidere. Hector ut audiuit tumultum: troianosqꝫ in bello nimis laborare: prosiluit in pugnam. Statimque Idumeum obtruncauit Hiphilum sauciauit Leontheum occidit Stenelei iaculo femur figit. Achilles ut respexit multos duces eius dextera cecidisse: animum in eum dirigebat: ut illi obuius fieret: considerabat enim Achilles nisi Hectorem occideret: plures de græcorum numero eius dextera perituros: prœlium interea acre colliditur: hector polibætem ducem fortissimum occidit: dumque eum spoliare cæpit Achilles superuenit. fit pugna maior & clamor ab oppido & a toto exercitu surgit. Hector Achillis femur sauciauit: Achilles dolore accepto magis eum persequi cæpit: nec destitit nisi occideret quo interempto Troianos in fugam uertit: & maxima cæde eos usque ad portas sequitur: cui tamen Memnõ restitit & inter se acriter pugnauerunt: læsi utrique discessere: nox prœlium dirimit. achilles saucius de bello redit noctu troiani hectorem lamentabantur. POSTERA die Memnon troianos educit cõtra græcorum exercitum aga

mẽnon exercitum consuluit suadetq; inducias duorũ mẽ sium postulare ut suos unusq́sq; sepelire possit. Legati ad Priamum proficiscuntur desiderium prosecuti sunt duorꝝ mensium inducias accipiunt priamus hectorem suorum more ante portas sepeliuit ludosque funebres facit dum ĩ duciæ sunt palamedes iterum non cessat de imperio con queri Itaq; agamemnon seditionem excitat & dixit se de ea re libenter laturum ut quem uellet imperaret. POSTERO die populum ad contionem uocat: rogat se unq̃ cupi dum imperii fuisse: animo æquo se accipere si cui uellent dare sufficere sibi exercitum troiæ: Sed tamen Mycenis re gnum habere: iubet dicere: si cui quid placeat. Palamedes prodiit: suum ingenium ostendit. Itaque argiui imperium ei libenter tradunt. Palamedes argiuis gratias agit imperium accipit amministrat. Achilles uituperat imperii com mutationem: induciæ exeunt. Palamedes ornatus exercitum instruit: hortatur. contra idem fecit Deiphebus: pu gnatur acriter a troianis: Sarpedon Licius cum suis impressionem in argiuos facit cædit prosternit. Obuius ei fit Tlepolemus Rhodius: sed in stando pugnandoque male uulneratus cadit. Secundo Perses Admestæ filius prœlium restituit: diuque cum Sarpedone communius pugnando occiditur. Sardedon quoque uulneratus de prœ lio recedit. Itaq; per aliquot dies prœlia fiunt: ex utraq; par te multi ductores occiduntur: sed plures a priamo. Troiani legatos mittunt: inducias petunt: mortuos utrosque se peliunt saucios curant fide data ultro citroq; in oppidum & castra argiuum commeant. Palamedes Agamemnonem: & Demophoontẽ Athamantem ad Thesidas mittit Quos legatos Agamemnoni præfecerat: ut commeatus

comparārent. & frumentum de mysia a telepho acceptū supportent. hi subueniunt seditiōi: palamedis proditionē narrant. palamedes moleste fert. agamemnon ait moleste non ferre sua uoluntate esse factum. naues onerandas cu rant. palamedes castra munit. turribus circundat. Q uæ runt troiani quare exercitum exerceant. cur muruȝ urbis diligenter instaurent. fossam & uallum addant. cæteraque diligenter comparent. POSTQ VAM autem anni dies uenit quo hector sepultus est. priamus & hecuba po lixena cæterique troiani ad hectoris sepulchrum profecti sunt. quibus obuius fuit achilles. polixenam cōtēplatur figit animum. ām̄are eam uehementissime cœpit. tunc ar dore compulsus odiosam in amore uitam cōsumit. & fere bat ægre ademptum imperium agamemnoni: sibique pa lamedem præpositum cogentem. Igitur phrygio fidelissi mo seruo mandata dat ad hecubam, & ab ea sibi uxorem polixenam poscit: si dederit se cum suis myrmidonibꝰ do mum rediturum quod cum ipse fecerit. cæteros ideȝ factu ros. Seruus proficiscitur ad hecubam conuenit. mandata dixit. Hecuba respōdit uelle: hoc pacto si priamo uiro suo placeat. dum ipsa cum priamo agat seruum reuerti iubet. agamemnon cum magno comitatu ad castra reuertitur. hecuba cum priamo de condictione achillis loquitur. pria mus respondit fieri non posse. non quod eum indignum uel affinitate extremuȝ estimet: sȝ si ei dederit & ipse disces serit. cæteros graios non discessuros. & iniquū esse filiā su am hosti coniungere: quapropter si id fieri uellet. pax per petua fiat. exercitus discedat. fœderum iura sanciantur: si id factum sit sibi illum libenter filiam daturum. Itaque achilles ut constitutum erat seruum ad hecubaȝ mittit ut

ſciat quod cuȝ Priamo ægerit. Hecuba priamo narrat oĩa mandata ſeruo. Hæc ille achilli refert. Achilles in uulgo q̃ritur: In unius mulieris Helenæ cauſa totam Græciam europamque uaſtatam eſſe tanto tempore tot milia hoĩum periſſe: libertatem mancipataȝ eſſe: unde oportere fieri pacem & exercitum reducere. Annus circumactus eſt. Palamedes exrcitum ducit & inſtruit. Deipheb9 contra: achilles iratus in prœlium non prodit. Palamedes occaſiõe ductus impreſſionem in Deiphebum facit: eumque obtruncat: prœlium acriter inſurgit: ab utriſque multa milia hominum cadunt. Palamedes in prima acie uerſatur: hortaturque prœlium, ut fortiter gerant contra eum. Sarpedõ ſuccurrit: eumque palamedes interfecit. Eo facto lætus in acie uerſatur. Cui glorianti Alexander pariſ ſagitta colluȝ transfigit: Phryges animaduertũt: tæla coniiciunt: atq; ita palamedes occiditur. Rege occiſo argiui cedũt cuncti impreſſionem faciunt: in caſtra confugiunt: troiãi perſequũtur: caſtra oppugnant: naues incendunt. Achilli nũciatũ eſt: diſſimulat: Aiax telamonius fortiter defendit: nox p̄lium dirimit. argiui in caſtris palamedis ſcientiam æquitatem clæmentiam bonitatem lamentabantur. troiani Sardonem & Deiphebum miſerabiliter deflent: Neſtor qui maior natu erat: nocte ductores in conciliuȝ uocat: ſuadet hortari: ut imperatorem eligant: & ſi eis uidetur eundem agamemnonem minima cum diſcordia fieri poſſe. Iteȝ cõmemorat dum fuerat imperator q; reſ proſpere geſtæ ſint ſatis fœlicem fuiſſe exercitum: ſi cui quid aliud uideatur dicere ſuadet: omnes aſſentiunt agamemnonem ſummum imperarorẽ præficiunt. POSTERO die troiani alacres in aciem prodeunt: Agamemnon contra exercitum edu

cit prœlio commisso uterque exercitus inter se fugantur. Postquam maior pars diei transiit: in primis prodiit troil9 cædit deuastat: argiuos in castra fugat. Postera die exercitum troiāi educunt. contra agamemnon. fit magna cædes uterque exercitus inter se pugnant: prœliū acriter surgit multos duces argiuorum troilus interfecit. pugnatur cōtinuis diebus septem. Agamemnon inducias petit in duos menses. Palamedem magnifico funere effert: cæterosque duces ac milites sepeliendos curat. Interea agamemnon dum induciæ fiunt mittit ad Achillem: Vlyxem nestorem & Diomedem ut rogent eum in bellum prodire. Achilles autem mœstus qui iam destinauerat in bellū nō prodire: ob id quod promiserat Hecubæ: aut certe minus pugnaturum: quoniam polixenam intensissime amabat. cœpit male eos accipere qui ad eum uenerāt dicit se debere perpetuam pacem expostulare. pugnam negat. Agamemnoni renunciatur quod ab achille actum sit: illum ꝑtinaciter negare Agamemnon omnes duces in consilium uocat: exercitum quid fieri debeat consulit: imperat dicere quid cuique uideatur. Menelaus hortatur fratrem suum: ut exercitum in pugnam produceret: nec debere terreri si Achilles se excusauerit: sed tamen persuasum ei: ut in bellum prodeat: nec uerēri si noluerit commemorare cœpit troianos nō habere alium uirum fortem sicut Hector fuit. Diomedes & Vlyxes dicere cœperunt Troilum non minus q̄ Hectorem uirum fortissimum esse: Diomedi & Vlyxi Menelaus resistens bellum geri suadebat. Calchas ex augurio respondit debere pugnare: ꝙ superiores troianis fient. Tempus pugnæ supuenit. Agamēnon Menela9 Diomedes Aiax exercitū ducunt contra Troianos: fit ma

gna cædes pugnatur acriter:uterque exercitus inter se sæ uiunt. Troilus Menelaum sauciat multos interficit. cæteros paulatim persequitur. nox prœlium dirimit. POstera autem die Troilus cum Alexandro exercitum educit. Contra oēs argiui prodeunt. acriter pugnatur. Troilus Diomedem sauciat. in agamemnonem impressionem facit & ipsum sauciat. argiuos cædit. p aliquot dies pugnatur acriter. multe milia hominum ex utraque parte trucidantur. Agamemnon ut uidit maiorem partem exercitus se quottidie amittere. neque sufficere posse: petit inducias per sex menses. Priamus conci ium cogit. indicat argiuorum desideria. troiāi rennuunt debere dari tam longo tempore inducias; sed potius impressionem fieri. naues incendi. Priamus quid cuique uideatur dicere imperat: omnibus placitum est debere fieri quod argiui postulant.
Priamus inducias dedit. agamemnon honorifice suos sepeliendos curat. Diomedem. Menelaum sauciatos curat Troiani suos æque sepeliunt: Dum induciæ sunt ex consilii sententia Agamemnon ad achillem proficiscitur ut eū ad pugnam persuaderet: achilles tristis rogare cœpit se nō proditurum; sed pacem peti oportere: conqueri cœpit qđ agamemnoni nihil negare possit: tamen cū tēpus pugnæ superuenisset: se milites suos missurum: ipsum excusatū habere. Agamemnon ei gratias condignas egit. Tempus pugnæ superuenit. Troiani exercitum suum educunt.
Contra argiui prodeunt. Achilles primo myrmidones instruit: ad agamemnonem paratos mittit: fit pugna maior. acerrime seuitur. Troilus enim in prima acie argiuos cædit. Myrmidones uero fugat: impressionem usque ad castra argiuorum facit: multos hincinde occidit: plurimos

acriter sauciat. Aiax telamonius obstitit. Troiani uictores in oppidum reuertuntur. Postera die Agamemnō exercitum educit: omnes duces & myrmidones prodeunt.
Contra uero Troilus in aciem lætus exiuit. prœlio cōmisso uterque exercit9 inter se dimicat: acriter pugnatur: multa milia hominum ex utraque parte cadunt. troilus myrmidones persequitur sternit fugat. Agamemnon ut uidit ex suis partibus multos occisos: inducias in dies. xxx. petit ut suos funerare possit priamus inducias dedit: suosque sepeliendos curat. Tempus pugnæ superuenit. troiani exercitum educunt. Contra Agamemnon omnes duces in pugnam coegit. prœlio commisso fit magna cædes. acriter pugnatur. Postquā primum tempus diei transiit: prodit in primo troilus cædit prosternit. Argiui fugam cum clamore fecerunt. Achilles ut animaduertit troilum iracunde sæuire. & argiuis insultare: simulque sine intermissione myrmidones prosternere procedit in bellum: quem troilus continuo excepit & sauciat. Achilles de prœlio saucius redit: pugnatur continuis diebus sex. die septimo dū uterque exercitus prœlio facto inter se fugantur. Achilles qui aliquibus diebus uexatus in pugnam non prodierat: myrmidones instruit. hortatur alloquitur ut fortiter impressionem in troilum faciant. Postquam pars diei trāsit: prodiit troilus ex equo lætus: Argiui maximum clamorem faciunt: myrmidones superuenere. impressionem in troilum faciunt: de quorum numero multi a troilo occiduntur. Dum acriter pugnatur equus troili uulneratus corruit: troilum implicitum excutit: tū cito achilles adueniēs eū occidit: & de ipso prœlio eum trahere cœpit: q achilles interuentu Memnonis cōplere non potuit. adueniens. n.

Memnon & tro ili cotpus eripuit:& achillem uulnere sau ciauit achilles de prœlio saucius redit. Memnon insēq eu3 cæpit cum multis:quem achilles ut respexit substitit: cu/rato uulnere:& aliquamdiu prœliatus Mēnonem multis plagis occidit:& ipse uulneratus ab eo ex prœlio recessit. Postq̄ ductor persarum occisus est:reliqui in oppidu3 con fugere:prœlium nox dirimit. Clausis portis postera die a Priamo legati ad agamemnonem missi sunt: qui dierum xx. inducias peterent:quod agamemnon concessit. Pria/mus igitur Troilum Memnonemq3 magnifico funere ef fert:cæterosq3 milites utriq3 sepeliendos curant. HECV BA mœsta q2 duo filii eius fortissimi Hector & Troilus ab achille interfecti eēnt:consilium muliebre temerarium ini it ad ulciscendum dolorem alexandrum filium accersit: hortatur ut se & suos fratres uindicaret:insidias achilli face ret:& eum nec opinantem occidat: quoniam ad se miserit & rogauerit ut sibi polixenam daret in matrimonium se ad eum missuram Priami uerbis: ut pacem fædusque inter se confirmarent:constituunt in fano apollinis timbræi quod est ante portam eo achilli uenienti collocuturoque insidi/as collocari:sibi satis uisum esse si eum occiderit. quod ten taturum se alexander promisit: Noctu eliguntur de exer citu fortissimi: & in fanum apollinis collocantur: signum accipiunt. Hecuba ad achillem sicuti condixerat nuncium mittit achilles lætus Polyxenam amans postera die ad fa/num se constituit uenturum. Interea achilles consequen ti die cum antilocho filio Nestoris ad constitutum uenit: simulque fanum apollinis ingrediebatur undiqne insidias fieti paris hortatur tæla coniiciunt achilles cum antilocho brachio sinistro chlamyde inuoluto: enses exerere exinde

Achilles multos occidit: Alexander antilochum interemit ipsumque Achillem multis plagis confodit. Ita animam ex insidiis nec quicquam fortiter faciens amisit: quem alexander feris & uolucribus proiici iubet: hæc ne faciat Helenus rogat: & suis tradi: quorum corpora accepta argiui in castra tulere. Agamemnon eos occisos magnifico funere effert: Achillique sepulchrum ut fieri liceret a Priamo inducias petit: ibique ludos funebres facit. Deinde concilio prouocat: argiuos alloquitur ut ea quæ Achillis essēt: Aiaci propinquo eius commendarent. Tunc sic Aiax ait: qum filius Neoptolemus ei supersit: neminem æquius habere q̃ eum: oportet ad pugnam accersiri: eique uniuersa quæ patris erant restitui consilio inde placuit ut detur negocium Menelao qui Scyrum proficiscitur ad Lycomedez auum eius: imperat ut nepotem suum mittat. Quod Lycomedes argiuis libenter concessit. Postq̃ induciæ trãsactæ sunt. Agamemnon exercitum eduxit: instruit: hortatur. Contra troiani ex urbe prodeunt: prœlium committitur. In prima atie Aiax nudus uersatur clamore magno orto. Multi ex utraq; parte cadunt: Alexander arcum tetendit: Multos interficit: aiacis latus nudum transfixit. Aiax saucius alexandrum persequitur: nec destitit: nisi eum occideret aiax fessus uulnere in castra refertur. Sagitta exempta moritur: alexandri corpus ad urbem portatur. Diomedes uirili animo impressionem in hostes facit phryges fessi ad portas confugiunt: quos Diomedes usque in urbem persequitur agamemnon exercitum circa oppidum duxit & tota nocte circa murum sedit: alterna uice uigilias agit: postera die Priamus alexandrum magnifico funere effert quem magno ululatu Helena prosecuta est: quo-

niam̄ ab eo honorifice tractata sit: quam Priamus & h cu ba ut filiam aspexere: & diligenter curauere: quo nunq̄ tro iam despexisset nec argiuos desiderasset. POSTERA die Agamemnon exercitum cæpit ante portas instruere: & dardanos ad prœlium prouocare. Priamus contra ius sit urbem munire & inter subsistere usque dum Pentesi lea cum amazonibus superueniret. Pentesilea postea su peruenit: exercitum contra Agamemnonem eduxit: fit prœlium ingens per aliquot dies: diu pugnatur, argiui fu gantur in castra opprimuntur: cui uix Diomedes obstitit: alioquin naues incendisset argiuorum: & uniuersum prœ lium deuastasset. prœlio direpto Agamemnon in castris se se continuit: Pentesilea uero quotidie prodit deuastat argi uos in bellum prouocans. Agamemnon ex consilio ca stra muniuit: & in bellum non prodiuit usque dum Mene laus ueniret: Menelaus a Scyro uenit: arma Achillis Neo ptolemo filio eius tradit: quæ quum accepisset in argiuo rum castris uehementer circa patris tumulum lamentat9 est: Pentesilea ex more prœlium instruxit: & usque argiuo rum castra processit. Neoptolemus myrmidonum prin ceps contra atiem duxit. Agamemnon exercitum instruit pariter cōcurrunt. Neoptolemus stragē fecit. occurrit pē tesilea & fortiter in p̄lio uersat̃. utrique p aliquot dies acrit̃ pugnauerunt. multos utrique occiderūt. pētesilea neopto lemum sauciat: ille dolore accepto amazonum ductricem pentesileam obtruncat eo facto totum exercitum troiano rum in urbem fugere fecit. Statim argiui cum omni exer tu murum circundant ita ut foras troiani exire non possēt HOC POST quam Troiani uidere antenor polidamas æneas ad priamum ueniunt. agunt cum eo & consilium

quærunt:ut deliberet quod de fortunis futurum sit priamus concilium conuocat quid postularent iubet eos dicere & quid desiderent. Antenor memorat principes defēsoresq; troiæ cæterosq; natos eius cum aduenis ductorib9 interfectos argiuorum principes remanere fortissimos. Agamemnonem :Menelaum: Neoptolemum non minus fortissimum q̄ pater eius fuit. Diomedem aiacem Locrium cæterosq; cōplures summæ prudentiæ nestorē Vlyxem. contra Troianos clausos & obsessos & pœne contritos suadet potius esse ut Helena his reddatur & ea quæ alexander cuз sociis attulerat & pax fiat. postq̄ multis uerbis de pace concilianda satis fecerunt surgit Amphimachus filius priami adolescens fortissimus malis uerbis Antenorem adortus est eosque qui consenserant improperare eis facta eorum suadere potius dicendum exercituз & irruptionem in castra faciendum usq; dum uincant aut uicti pro patria occumbant. postq̄ finem fecit exurgit Aeneas lenibus: mitibusq; uerbis amphimacho repugnat ab argiuis pacem petendam magnopere persuadet. postq̄ dicendi finis factus est priamus magno animo surrexit ingerit multa mala Antenori & aeneæ eos belli appetendi ductores fuisse ut legati in græciam mitterentur quum ipse quoque antenor legatus redierit & renunciauerit se contumeliose tractatum esse & ipse bellum suaserit. Deinde aeneam qui cum alexandro Helenam & prædam de argiuis non modicam extraxit quapropter certum sibi esse pacem non fieri statimq; imperauit ut hi omnes parati essent ut quum signum daret portis irruptionem facerent aut uincere moriue sibi certum esse. Hæc postq̄ locutus est concilium dimisit. Amphimachum secum duxit dixitq; ei uereri se ab

his qui pacem suadebant ne oppidum prodant eosq; habere multos de plæbe qui una sentirent opus esse eos interfici. Quod si hoc factum fuerit se esse patriam defensurũ argiuosq; superaturum simulq; rogat ut sibi fidelis & audiens paratusq; cum armatura esset ut sine suspitione fieri possit simulq; suasit amphimachus ad cænam eos uocari diuinamq; rem facturum & ita insidiis circumuenturum. Amphimachus ita se facturum promisit: & ab eo discessit. EODEM die conueniunt Antenor Polidamas Vcalegon. Amphidamas Dolon dicunt se mirari regis pertinaciam: quum patriam & comites perire malit q̃ pacem facere. Antenor ait se niuenisse: q; sibi & illis in commune prospiciat si sibi fides seruaretur. Omnes fidem obstringunt. Antenor ut uidit se obstrictum mittit ad Aeneã: dicens patriã esse ꝑdendã: & sibi suisq; cauendum esse: ad Agamemnoné de his rebus aliqué esse mittédum: q id sine suspitiõe curet maturandũ esse: animaduertisse Priamũ iratũ (quia ei pacé suaserit) de consilio surrexisse: & uereri ne quid noui consilii ineat. Itaq; oés ꝑmittunt: statimq; polidamanté (qui ex his minime inuidiosus erat) ad Agamemnonem clam mittunt. Polidamas in castra argiuorum peruenit. Agamemnonem conuenit: dixitq; ea quæ suis placerent: Agamemnon clam nocte omnes in concilium conuocat: & refert ea quæ audiuit quid cuiq; uideatur dicere iubet. Inde omnibus placitum est ut fides proditoribus seruaretur. Vlixes & Nestor uereri se dixere hanc rem subire. Neoptolemus hos refutat: inter se certant: placitum est signum a polidamante exigi: & idipsum per Sinonem ad Aeneam & Anchisem & Antenorem mitti: Sinon ad troiam proficiscitur: & quia nondum claues portæ Amphi-

machus custodibus tradiderat: Signo dato Sinon uocem Aeneæ & Anchisæ: & Anthenoris audiendo confirmatur Agamemnoni renunciat: Tunc placitum est omnibus fidem dari fœdere firmari iureiurando stringi: eo pacto ut si oppidum proxima nocte tradidissent: Antenori Aeneæ Vcalegoni: Polidamanti Doloni nec non liberis coniugibus propinquis amicis suisque omnibus fides seruaretur: & sua causa omnia sibi liceat habere. PACTO confirmato iureiurando adstricto suadet polydamas noctu exercitum ad portam Sceam adducant; ubi extrinsecus caput equi sculptum est: ibi præsidia habere: noctu Antenorez & Anchisem exercitui argiuoruz portam reseruaturos: eisque lumen prolaturos: id signum eruptionis fore dicunt qui ibi præsto forent qui ad regem eos ducant postq̃ pacta data sunt polidamas in oppidum rediit: rem peractam dennnciat: dicit Antenori & Aeneæ cæterisq; quibus placitum erat: ut suos oẽs adducant: & noctu Sceam portã aperiant: lumen ostẽdãt exercitum inducãt: Antenor & Aeneas noctu ad portã presto fuere Neoptolemũ susceperunt: exercitui portã reserauere: lumen ostendere: fugam præsidio sibi suisq; omnibus præuidere. Neoptolemus præsidiũ dat: Antenor eum in regiã duxit: ubi troianis positũ præsidiũ erat. Priamũ persequit: quem ante aram Iouis hercei obtrũcat: Hecuba dum fugit cũ Polyxena Aeneas occurrit: polyxena ei se tradidit quam aeneas ad patrem anchisem absondit. andromacha & Cassandra in ædem Mineruæ se occultant tota nocte nõ cessant argiui deuastare: prædamq; facere postq̃ dies illuxit: agamemnon omnes duces in arcem conuocat diis gratias egit: exercitum collaudat: omnemq; prædam iubet in medio reponẽdam: quã omni

exercitui æque partitus est: simulq; exercitum consulit: an placeat Antenori & Aeneæ: qui patriã prodiderẽ: fidem ser uari. exercitus oĩs conclamat placere sibi conuocatisq; om nib9: uniuersa quæ erãt reddiderunt. Antenor rogat Aga memnonem ut sibi loq liceret. Agamemnon dicere iubet: mox ut loqui cæpit: primo omnibus grais iuuenibus gra tias egit: simulq; cõmemorat Helenum & Cassandram pa cem semper patri suasisse: Achillemq; suasu Heleni sepul turæ conditum fuisse. Agamẽnon ex consilii sentẽtia Hele no & Cassandræ libertatem reddidit: Helenus Agamem nonẽ pro Hecuba & Andromacha deprecatur: cõmemo ratq; semp ab his esse dilectum etiã his ex consilii sententia libertas concessa est. Interea prædam omni exercitui diui sit: diis gratias egit: hostias ĩmolauit: & quinto die statuit iterpgeret: nt aũt dies profectionis aduenit: tẽpestates ma gnæ exortæ sunt & per aliquot dies remansere. Chalcas respondit inferis satisfactum nõ esse: Neoptolemo in men tem uenit: polyxenam (cuius causa pater eius perierat) in regia non esse inuentam. Agamemnon poscit conqueri tur: exercitum accusat: Antenorem accersiri iubet: impe rat ut diligenter eam inquireret inuentamque ad se addu ceret. Mox antenor ueniens ad aeneam & Polyxenam ab eo absconsam suscipiens ad agamemnonem eam duxit. Agamemnon Polyxenam Neoptolemo dedit: quam acci cipiens ad tumulum patris iugulauit: tunc agamemnon iratus aeneæ ꝙ Polixenam absconderat cum omnibus su is a patria protinus discedere iubet: aeneas cum suis profi ciscitur antenori terram tradidit agamemnon profectus est de urbe uictoria sibi concessa. Helena post aliquot di es mœsta magis q̃ ante domu3 reportatur cum suo Mene

lao. Helenus cum Cassandra sorore: & Andromacha Hectoris fratris uxore & Hecuba matre Cheronéson petit: HACTENVS Dares phrygius quæ gesta sunt litteris mandauit: nam ipse ibidem cum Antenoris factione remansit. Pugnatum est annis. x. mensibus. yi. diebus. xii. Ad Troiam corruere ex argiuis sicut Dares scribendo tradidit. D. ccc. lxxxyi. milia Ex troianis usq ad oppidum proditum. D. c. lxxyi. milia Aeneas nauibus profectus est in quibus Alexander in græciam ierat numero. xxii. quem omnis ætas secuta est hominũ in milibus tribus & . cccc. antenorem secuti sunt duo milia & quingenti. Helenum & Andromacham mille ducenti: hucusque daretis historia perscripta est. Q VI troianorum græcorum principes occidere denotantur. hector: Protesilaum: Patroclum: Merionem; Boetem: Archilocum: Protenorem. Delpenorem: Dorium: Polixenum: Phidipum: Xantippum: Leonteum: Polibætum. Carpedontem. Lepodemon. Lusorem. Epistrophum & Schedium. Maimentum. Palamonem. Aencas amphimacnm: Nireum. Alexander Palamedem. Antilochum. aiacem. aiax Thelamonius. & alexander mutuis uulneribus se occidere. Q ui etiam græcorum troianorum duces occidere. Litteris subter notantur achilles Euphenium. hippotum. Plebeum. asterium. Liconium Euforbium. hectorem. mẽnonem neoptolemus Pentesileam. Priamum ad tumulum patris Polixenam iugulauit. Diomedes. Xandippum. Mestenm epistropum Orcomeneum assaricus genuit Capin. Capis anchisem. anchises aeneam, aeneas. aschanium.

Franciſcus Faragonius ad lectorem.

Iam ſunt plena malis hæc tempora noſtra nefandis:
Iam placet heu cunctis nocte dieq; ſcelus
Ferrea ſanguineo ſæuit diſcordia mundo.
Pax abiit nuſq̃ cernitur alma fides.
Ambitione trudi miſeraq; cupidine rerum.
Labitnr humanum tartara ad ima genus.
Fœda gomroteo iam putent ſæcla ueneno
Hoc omnis uitio ducitur ordo uirum:
Credimus en ſacros uerum ceciniſſe prophetas
Bellis igne fame ſulphure cuncta ruent.

Finit hiſtoria antiquiſſima Dictys Cretenſis atq; Daretis Phrygii de bello Troianorum ac Græcorum in inclyta urbe Venetiarum cum eximia diligentia impreſſa per Criſtoferum mandellum de penſis kalendis Martii. M. CCCC.LXXXXIX. Laus deo & beate uirgini.

Regiſtrum operis.

a b c d e f g h ſunt quaterni. i uero eſt quinternus. Finis.

